

Arrest

nr. 345 908 van 29 april 2026
in de zaken RvV X / XI en RvV X / XI

Inzake: X
X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat A. VALCKE
Paul Fredericqstraat 105
9000 GENT

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE XIde KAMER,

Gezien de verzoekschriften die X en X, die verklaren van Palestijnse origine te zijn, op 24 december 2025 hebben ingediend tegen de beslissingen van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 19 december 2025.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikkingen van 20 februari 2026 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 11 maart 2026.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken A. DE SMET.

Gehoord de opmerkingen van verzoekende partijen en hun advocaat A. HAEGEMAN loco advocaat A. VALCKE.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. Verzoekers, die verklaren van Palestijnse afkomst te zijn, zijn volgens hun verklaringen België binnengekomen op 7 februari 2024 samen met hun kinderen (waaronder op dat ogenblik minstens één minderjarige) en hebben een verzoek om internationale bescherming ingediend op 9 februari 2024.

1.2. Nadat vragenlijsten werden ingevuld en ondertekend, werden de dossiers van verzoekers op 1 maart 2024 overgemaakt aan het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: het CGVS). Bij het CGVS werden verzoekers gehoord op 8 oktober 2025.

1.3. Op 19 december 2025 nam de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) de beslissingen 'niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU lidstaat)'. Deze beslissingen, die de bestreden beslissingen uitmaken, werden op 22 december 2025 aangetekend verzonden.

De bestreden beslissing genomen ten opzichte van verzoeker luidt als volgt:

A. Feitenrelaas

Volgens uw verklaringen bent u afkomstig uit Gaza-stad en van Palestijnse afkomst. U bent gehuwd met L.(...) K A A.(...). Samen hebben jullie vijf kinderen. Jullie zonen A.(...), F.(...) I A (O.V. (...)) en A.(...), Ah.(...) I A (O.V. (...)) verlieten Gaza respectievelijk in 2018 en in 2019. Zij werden in Griekenland erkend als vluchteling maar reisden hierna door naar Duitsland.

U verliet Gaza op 6 juni 2023, samen met jullie dochter S.(...). Uw echtgenote verliet Gaza op 2 augustus 2023 samen met jullie zoon Ab.(...) en jullie andere dochter Sh.(...) (O.V. (...)). Jullie bereikten op 31 augustus 2023 het Griekse eiland Lesbos, via Egypte en Turkije. Jullie verbleven in een opvangcentrum in Mytilini op Lesbos. Op 29 september 2023 kregen jullie de vluchtelingenstatus in Griekenland. Op 8 oktober 2023 werden jullie overgebracht naar een opvangcentrum in Filippiada. De leefomstandigheden in de opvangcentra waren slecht. In november 2023 had jullie dochter S.(...) een probleem aan haar tanden, maar werd ze niet medisch geholpen. In januari 2024 kreeg jullie dochter Sh.(...) een angstaanval, maar werd ze niet geholpen in het ziekenhuis. In Filippiada had u een arbeidsongeval, waarna uw werkgever u ontsloeg.

Begin februari 2024 ontvingen jullie jullie Griekse verblijfsvergunningen en reispaspoorten in Thessaloniki. Jullie keerden terug naar het opvangcentrum in Filippiada. Op 5 februari 2024 vertrokken jullie naar Athene. Hier verbleven jullie tot 7 februari 2024, waarna jullie het vliegtuig naar België namen. U, uw echtgenote, jullie zoon Ab.(...) en jullie dochters S.(...) en Sh.(...) bereikten België op 7 februari 2024 en dienden op 9 februari 2024 een verzoek om internationale bescherming in België in. Jullie zoons Ah.(...) en F.(...) kwamen in deze periode eveneens naar België en verzochten hier op dezelfde dag om internationale bescherming. Jullie verwijzen naar het gebrek aan huisvesting, werk, gezondheidszorg, studies en financiële hulp in Griekenland. Jullie zoon Ab.(...) en jullie dochter S.(...) werden als minderjarige op uw bijlage van uw echtgenote geplaatst. In het kader van het verzoek van jullie dochter Sh.(...) nam het Commissariaat-generaal een weigeringsbeslissing op 28 mei 2025. In het kader van het verzoek van jullie zoon Ah.(...) nam het Commissariaat-generaal een weigeringsbeslissing op 27 juni 2025. In het kader van het verzoek van jullie zoon F.(...) nam het Commissariaat-generaal een weigeringsbeslissing op 9 juli 2025. Zij maakten allen niet aannemelijk dat hun rechten in Griekenland niet geëerbiedigd zouden worden. Zij tekenden tegen deze beslissing beroep aan. Er werd nog geen uitspraak gedaan door de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Ter staving van uw verzoek om internationale bescherming legt u neer: een kopie van uw Palestijns paspoort; een kopie van uw Palestijnse identiteitskaart; de originele UNRWA-kaart van uw gezin; een kopie van uw (internationaal) rijbewijs; een kopie van uw lidmaatschapskaart munten- en postzegelverzamelaars uit Palestina; uw originele Griekse verblijfsvergunning; uw originele Griekse reispaspoort; het originele bewijs van de aflevering van uw Griekse documenten; uw originele AFM; kopieën van de Palestijnse en Griekse identiteitsdocumenten van uw minderjarige kinderen Ab.(...) en S.(...); de originele Griekse medische documenten van Sh.(...); een origineel Grieks medisch verslag van S.(...); Belgische schoolattesten van S.(...) en Ab.(...); kopieën van Belgische verblijfsvergunningen, visums en laissez-passers van de familieleden van uw vrouw; een kopie van uw Belgisch rijbewijs; uw attest taal cursus en uw attest inburgeringscursus uit België; uw medisch overzicht; een bewijs van uw afspraak bij de psycholoog; en een medisch verslag over uw schouder.

B. Motivering

Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u géén elementen kenbaar heeft gemaakt waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken, en dat het Commissariaat-generaal evenmin dergelijke noden in uw hoofde heeft kunnen vaststellen.

U legt een overzicht van uw medische consultaties neer waarin staat dat u lijdt aan post-traumatische stress, depressie, concentratieproblemen en insomnia (zie groene map, 35). U stelt zelf ook nog geheugenproblemen te hebben, maar legt hier geen bewijs van neer (Notities van het persoonlijk onderhoud CGVS man, dd. 08/10/2025, p. 2). U beschikt niet over een gedetailleerd psychologisch verslag. Uw medisch overzicht geeft niet aan in welke mate u gehinderd zou zijn door uw psychologische problemen, noch wordt concreet aangegeven welke specifieke steunmaatregelen dienen in acht genomen te worden in het kader van een persoonlijk onderhoud, dan wel dat een persoonlijk onderhoud onmogelijk zou zijn. Dit stuk is bijgevolg niet van die aard om aan te tonen dat u niet bij machte bent om op volwaardige, functionele en zelfstandige wijze aan de procedure deel te nemen. U gaf aan de start van het onderhoud aan dat het goed met u ging en dat u bereid was om het onderhoud te doen (CGVS, 1, 2). U gaf tijdens het onderhoud ook aan blij te zijn over de manier van vraagstelling en niet gestresseerd te zijn (CGVS, p. 7). Na elke pauze gaf u aan dat alles nog in orde met u was en dat u al de vragen tot dan toe begrepen had (CGVS, p. 9, 11, 17). Op het einde van het onderhoud stelde u de tolk en al de vragen begrepen te hebben (CGVS, p. 23). Uw advocaat had geen opmerkingen over het verloop van het onderhoud (CGVS, p. 22-23; zie email 9/10/2025).

Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Na onderzoek van alle gegevens in uw administratief dossier, wordt uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk verklaard in overeenstemming met artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980. Uit de elementen die voorhanden zijn in uw administratief dossier (Eurodac Search Result), blijkt dat u reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Deze vaststelling wordt door u niet betwist.

In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS) moet worden aangenomen dat uw behandeling en rechten er in overeenstemming zijn met de vereisten van het Verdrag van Genève, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Het Unierecht steunt immers op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen. Dit impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de door dat recht erkende grondrechten [zie: HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nrs. C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, ECLI:EU:C:2019:219, Ibrahim e.a., randnummers 83-85 en HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nr. C-163/17, ECLI:EU:C:2019:218, Jawo, randnummers 80-82]. Hieruit volgt dat verzoeken van personen die reeds internationale bescherming genieten in een EU-lidstaat in beginsel niet-ontvankelijk kunnen worden verklaard als uitdrukking van het beginsel van wederzijds vertrouwen.

De vaststelling dat er tussen de EU-lidstaten verschillen kunnen bestaan met betrekking tot de mate waarin aan begunstigten van internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen uitoefenen, doet geen afbreuk aan het gegeven dat zij onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van de lidstaat die de bescherming heeft toegekend toegang krijgen tot bijvoorbeeld (sociale) huisvesting, sociale bijstand, gezondheidszorg of tewerkstelling, en bijgevolg óók dezelfde stappen zullen moeten ondernemen om hiervan gebruik te maken. Bij de beoordeling van de situatie van begunstigten gelden dan ook de omstandigheden van de daar aanwezige onderdanen als maatstaf, niet de omstandigheden in andere lidstaten van de Europese Unie, en wordt rekening gehouden met de realiteit dat óók de socio-economische mogelijkheden van deze onderdanen erg problematisch en complex kunnen zijn.

In het andere geval zou het gaan om een vergelijk van nationale socio-economische systemen, bestaansvoorzieningen en nationale regelgeving, waarbij begunstigten van internationale bescherming een meer voordelige regeling zouden kunnen bekomen dan de onderdanen van de lidstaat die hen bescherming heeft verleend. Dit zet niet alleen het voortbestaan van het GEAS op de helling, maar werkt tevens irreguliere, secundaire migratiestromen in de hand, evenals discriminatie ten overstaan van EU-onderdanen,...

Ook het Europees Hof van Justitie oordeelde dat enkel uitzonderlijke omstandigheden in de weg staan dat het verzoek van een persoon die reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, niet-ontvankelijk wordt verklaard, namelijk wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de begunstigde van internationale bescherming in een andere lidstaat hem er blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling zoals bepaald in artikel 4 van het Handvest, welk artikel overeenstemt met artikel 3 EVRM. Het Hof voegde eraan toe dat bij de beoordeling van alle gegevens van de zaak een “bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid” moet worden bereikt, wat slechts het geval is “wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terecht komt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid” [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 88-90 en Jawo, randnummers 90-92].

Situaties die géén “zeer verregaande materiële deprivatie” teweegbrengen, zijn volgens het Hof van Justitie niét van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden, door de omstandigheid dat begunstigten van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan die welke in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat, door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend, door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten, door een bijzondere kwetsbaarheid die specifiek de begunstigde betreft of door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigten [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 91-94 en Jawo, randnummers 93-97].

Het Commissariaat-generaal is zich bewust van het gegeven dat diverse bronnen en rapporten waarop het acht vermag te slaan sinds enkele jaren een problematisch en precair beeld beschrijven op het vlak van de

levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Deze situatie wordt mee ingegeven door het Griekse politieke en socio-economische klimaat, en brengt voor (terugkerende) statushouders meer bepaald met zich mee dat zij zich geconfronteerd kunnen zien met administratieve complicaties bij de afgifte of hernieuwing van elementaire documenten die op hun beurt de toegang tot basisvoorzieningen (huisvesting, voedsel, hygiëne, medische zorgen) kunnen bemoeilijken (zie: Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. juni 2022 en beschikbaar op <https://www.ecoi.net/en/file/local/2078215/Definitief+verslag+statushouders+Griekenland.pdf>; Country Report: Greece. Update 2023, gepubliceerd door AIDA/ECRE d.d. 24/6/2024 en beschikbaar op https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDAGR_2023-Update.pdf Country Report : Greece. Update 2024 », gepubliceerd door AIDA/ECRE in september 2025 en beschikbaar op https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2025/09/AIDA_GR_2024-update.pdf); Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. september 2024 en beschikbaar op https://www.ecoi.net/en/file/local/2114789/Verslag_feitenonderzoek_statushouders_in_Griekenland_2024.pdf ; Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL d.d. maart 2024 en beschikbaar op https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf; Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf; Communication on the status of migration management in mainland Greece gepubliceerd door de Europese Commissie op 4 april 2025 en beschikbaar op https://home-affairs.ec.europa.eu/communication-status-migration-managementmainland-greece_en).

Uit bovenstaande informatie blijkt eveneens dat begunstigden van internationale bescherming in Griekenland toegang hebben tot de arbeidsmarkt, de vastgoedmarkt en gezondheidszorg. Griekenland kent een algemeen juridisch en beleidskader, gericht op een algemene integratie in de Griekse samenleving van statushouder. Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van IGO's en NGO's, die de algemene integratie van statushouders in de Griekse samenleving trachten te bevorderen. Er zijn een aantal NGO's en overheidsprogramma's actief in Griekenland die ondersteuning bieden aan begunstigden van internationale bescherming (COI Focus Griekenland. HELIOS+ en Helios Junior, gepubliceerd door Cedoca op 17 september 2025, beschikbaar op <https://www.cgvs.be/nl/landeninfo/griekenland-heliosen-helios-junior>). De commissaris-generaal is dan ook van oordeel dat deze informatie niet toelaat om te concluderen dat een (terugkerende) begunstigde van internationale bescherming in Griekenland er op systematische wijze in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie verkeert of zal terechtkomen die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Het Commissariaat-generaal heeft in dit verband overigens evenmin kennis van jurisprudentie van bijvoorbeeld het Europees Hof voor de Rechten van de Mens of arresten van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in deze zin.

Het Commissariaat-Generaal is derhalve van mening dat, hoewel een grotere voorzichtigheid aan de dag moet worden gelegd bij het onderzoek naar de levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland en de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° in een aantal gevallen niet aan orde zal zijn, een individuele analyse noodzakelijk blijft. Het Commissariaat-Generaal besteedt hierbij in het bijzonder aandacht voor het bestaan van een verhoogde kwetsbaarheid van de verzoekers, aan hun individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Op basis van een analyse van het geheel van de elementen in uw administratief dossier, waarbij het aan u toekomt om het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in de EU-lidstaat die u deze bescherming verleende geëerbiedigd worden op individuele wijze te weerleggen, moet worden vastgesteld dat u onvoldoende concrete elementen aanhaalt die de niet-ontvankelijkheid van uw verzoek in de weg staan.

Uit uw verklaringen blijkt dat u, uw vrouw en uw kinderen beschikken over een Griekse verblijfsvergunning en een Grieks reispaspoort (CGVS vrouw, p. 5; CGVS man, p. 9; zie groene map, 17, 18, 24, 25, 28, 29, 42 en 43). Al jullie verblijfsvergunningen zijn geldig tot 28/09/2026. Het reispaspoort van uzelf, uw vrouw en Ab.(...) zijn geldig tot 04/11/2028. Het reispaspoort van S.(...) is geldig tot 04/11/2026. U beschikt ook over een AFM (zie groene map, 27).

1. ADET

Uit bovenstaande landeninformatie volgt dat statushouders bepaalde persoonlijke documenten en gegevens nodig hebben die elementair zijn om in Griekenland toegang te verkrijgen tot basisvoorzieningen. Het gaat meer bepaald om de afgifte van een Griekse verblijfsvergunning (ADET), die wordt afgeleverd op basis van de internationale beschermingsstatus, een fiscaal registratienummer (AFM) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA). Het al dan niet beschikken over deze officiële documenten is aldus belangrijk voor de vraag of statushouders in Griekenland het risico lopen om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Uit de landeninformatie blijkt dat het bezit van een geldige ADET

immers een voorwaarde is voor het verkrijgen van een sociale zekerheidsnummer (AMKA), terwijl het bezit van een Grieks fiscaal registratienummer (AFM), al dan niet indirect, een voorwaarde vormt voor, o.a., het openen van een bankrekening, het huren van een woning, toegang tot de arbeidsmarkt of het verkrijgen van een AMKA, en het bezit van een AMKA een voorwaarde uitmaakt om, o.a., toegang te krijgen tot sociale uitkeringen, (gratis) gezondheidszorg en de arbeidsmarkt

Aan elke begunstigde van internationale bescherming wordt een Griekse verblijfsvergunning (ADET) verleend. Uit de objectieve informatie blijkt niet dat er significante problemen worden gemeld bij het afleveren van deze verblijfsvergunning. Begunstigden van internationale bescherming in Griekenland die niet meer in het bezit zijn van hun nog geldige ADET (wegens diefstal, verlies), worden niet met dezelfde moeilijkheden geconfronteerd als begunstigden met een vervallen ADET. Uit de objectieve informatie over de verlenging in geval van verlies van de ADET blijkt immers dat het mogelijk is een vervangkaart (replacement card) te verkrijgen in geval van verlies van de gedrukte verblijfsvergunning (ADET) (Refugee Info Greece - How to renew and replace lost, damaged or expired documents, 6 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985619341335>; Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaeean.org/wp-content/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf).

Wat betreft de afgifte/het hernieuwen van een verblijfstitel in Griekenland (ADET), wijst het Commissariaat-generaal er vooreerst op dat artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980 de commissaris-generaal slechts één enkele voorwaarde voor de toepassing van deze niet-ontvankelijkheidsgrond oplegt, namelijk dat de verzoekende partij “reeds bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie.” Het Commissariaat-generaal herinnert aan het specifiek juridisch kader waarbinnen de beoordeling van onderhavig verzoek zich situeert, met name een verzoek om internationale bescherming van een persoon die reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat. In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (“GEAS”) moet bijaldien worden aangenomen dat de behandeling en rechten van verzoekende partij er in overeenstemming zijn met de vereisten van het Verdrag van Genève, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (“Handvest”) en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (“EVRM”).

Het Commissariaat-generaal acht het belangrijk om hierbij steeds voor ogen te houden dat de rapporten die voorhanden zijn veelal een kwalitatieve beschrijving geven van bepaalde situaties of problemen die zich kunnen aandienen, maar dat het tot op heden aan exact en kwantitatief cijfermateriaal ontbreekt en slechts indicatief kan worden vastgesteld hoe groot de groep Griekse statushouders is die problemen ervaart om de rechten die aan de internationale beschermingsstatus verbonden zijn te vertalen in een praktische toegang tot de nodige documenten en voorzieningen. De rapporten tonen naar mening van de commissaris-generaal alleszins niet aan dat elke (terugkerende) begunstigde van internationale bescherming in Griekenland hierdoor getroffen zou worden.

Indien in uw geval een vernieuwing van de ADET noodzakelijk is, wijst het CGVS erop dat, hoewel deze rapporten een problematische situatie schetsen die extra voorzichtigheid vereist, deze niet aantonen dat personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en naar Griekenland terugkeren, systematisch zouden worden geconfronteerd met onredelijke vertragingen bij de afgifte of hernieuwing van hun ADET. Uit deze informatie blijkt evenmin dat het voor een dergelijke persoon onmogelijk zou zijn om zijn ADET te bekomen of verlengen, op voorwaarde dat bepaalde stappen worden ondernomen.

Volgens de informatie waarover de Commissaris-generaal beschikt, blijkt dat de hernieuwing en/of de verlenging van een ADET van begunstigden van een internationale beschermingsstatus die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren enige tijd in beslag kan nemen, met name drie tot zes maanden (volgens de laatste informatie waarover het CGVS beschikt: Country Report : Greece. Update 2024, p. 238). Als de ADET vervalt, wordt de AFM automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een individu bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid.

Het Commissariaat-generaal benadrukt dat van een begunstigde van internationale bescherming in een andere EU-lidstaat verwacht wordt dat deze de nodige ernstige stappen onderneemt om er zijn rechten uit te oefenen en leven op duurzame wijze uit te bouwen, evenals om er oplossingen te zoeken voor eventuele problemen of moeilijkheden waarmee hij in die lidstaat zou worden geconfronteerd, net zoals dit in een andere lidstaat zoals België het geval zou zijn, zowel op het vlak van diens documenten als op het vlak van diens levensonderhoud. Bovendien moet worden benadrukt dat bepaalde procedures, voorwaarden en daaraan verbonden gevolgen zoals wachttijden, te leveren inspanningen,... waarmee een begunstigde in Griekenland geconfronteerd kan worden op administratiefrechtelijk vlak of op het vlak van diens toegang tot bepaalde voorzieningen eigen zijn aan de processen en werking van structuren in elke lidstaat, en dat dit in het bijzonder het geval zal zijn wanneer de betrokkene een en ander zelf in de hand werkt (en bemoeilijkt) door zich te verplaatsen doorheen en tussen diverse lidstaten of wanneer deze zelfs doelbewust essentiële stukken zou achterhouden of vernietigen en zodoende a fortiori niet zou tegemoet komen aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid daar niet wordt aangetoond dat een en ander verband zou houden met een situatie “buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om.”

Bovendien blijkt uit de landeninformatie dat de procedures voor de afgifte of verlenging van de ADET vanuit het buitenland kunnen worden gestart door het versturen van een standaardformulier via e-mail naar de

Griekse asielinstanties (hoewel het afhalen van de ADET zelf ter plaatse moet gebeuren). Zo wordt volgens het laatste AIDA-rapport "the application for renewal, together with a digital photo of the beneficiary, is submitted via email to the Asylum Service and the latter's decision is notified to the applicant also via email" (vrije vertaling: "de aanvraag tot verlenging wordt, tezamen met een digitale foto van de begunstigde, via e-mail ingediend bij de Asieldienst en het besluit van deze laatste wordt via e-mail aan de aanvrager meegedeeld") (AIDA, Country Report: Greece. Update 2023, p. 244). Uit de landeninformatie blijkt ook dat de mogelijkheid om sinds november 2021 een online aanvraag tot verlenging van de ADET in te dienen door een aantal Ngo's als een positieve ontwikkeling is verwelkomd (Ministerie van Buitenlandse Zaken van Nederland, Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, p. 14; Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights, p. 9). Bovendien stelt dit de begunstigde in staat om pas in een vergevorderd stadium van de procedure voor verlenging naar Griekenland te reizen: om naar zijn afspraak bij het bevoegde politiebureau te gaan nadat hij de bevestiging van de Griekse autoriteiten via e-mail heeft ontvangen.

2. Paspoort

Begunstigden dienen een verzoek in te dienen bij het paspoortbureau van de Griekse politie. De begunstigde moet bepaalde documenten voorleggen, waaronder een kopie van de beslissing tot toekenning van internationale bescherming en een kopie van zijn ADET (of een bewijs dat zijn ADET-aanvraag in behandeling is), en moet de som van 84,40 euro betalen (73 euro voor kinderen). De begunstigde moet alle vereiste documenten (inclusief het betalingsbewijs) scannen en bij het bevoegde vreemdelingenbureau een afspraak aanvragen om hun aanvraag persoonlijk te bevestigen. Naast deze stappen moeten begunstigden ook een verklaring van hun diplomatieke dienst overleggen waarin wordt bevestigd dat zij geen nationaal paspoort kunnen verkrijgen. Deze stap brengt extra kosten met zich mee (AIDA, Country Report: Greece. Update 2024, p.253-256). De begunstigde moet een lijst raadplegen die regelmatig online wordt gepubliceerd om te weten te komen of het reisdocument klaar is. Als het reisdocument klaar is, moet de betrokkene naar het Regionaal Asielbureau van Thessaloniki of het Regionaal Asielbureau van Attica gaan om het in ontvangst te nemen. Al deze procedures moeten persoonlijk worden uitgevoerd (Refugee.info Greece, Travel Documents in Greece, 9 februari 2024, beschikbaar op : <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985654192535>). Het is dus duidelijk dat een begunstigde van internationale bescherming met een dergelijk reisdocument in staat is geweest om een bepaald bedrag bijeen te brengen en bepaalde complexe stappen te ondernemen die een zekere mate van digitale vaardigheid en contacten met de Griekse autoriteiten vereisen. In een dergelijk geval moeten worden vastgesteld dat er een zekere mate van vertrouwen bestaat in de Griekse politie en dat de begunstigde bij de toewijzing van zijn middelen voorrang heeft gegeven aan zijn vertrek uit Griekenland boven het doen gelden van zijn rechten in Griekenland. Uit een transversale lezing van de objectieve informatie blijkt ook dat de complexiteit van de procedures voor het verkrijgen van een paspoort niet groter is dan die voor het verkrijgen van andere documenten.

3. AFM-nummer (fiscale registratie)

De commissaris-generaal duidt verder dat uit objectieve informatie blijkt dat mensen die na 31 december 2020 een aanvraag voor internationale bescherming indienen automatisch een AFM-nummer krijgen wanneer ze hun kaart als verzoeker van internationale bescherming krijgen (Cfr. Begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Toegang tot documenten en sociaal-economische rechten, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL, p. 18, maart 2023, beschikbaar op : https://rsaeean.org/wp-content/uploads/2023/03/2023-03_RSA_BIP.pdf; Greece Refugee Info, 17 november 2022, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985668588951>). Het CGVS wijst erop dat het fiscaal registratienummer toegang geeft tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Het fiscaal registratienummer (AFM) blijft geldig zolang de verblijfsvergunning (ADET) ook geldig is. Als de verblijfsvergunning (ADET) verloopt, wordt het fiscaal registratienummer (AFM) gedeactiveerd totdat de verblijfsvergunning (ADET) wordt verlengd (Ibidem). Na het verkrijgen van de ADET, dienen begunstigden een afspraak te maken bij de verantwoordelijke 'Taks Office' om de gegevens van de AFM bij te werken (Cfr. Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights p. 20-21).

De commissaris-generaal wijst erop dat uit objectieve informatie blijkt dat personen die internationale bescherming genieten in Griekenland gratis toegang hebben tot gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen (AIDA, Country Report: Greece. Update 2024, p. 266; en Communication on the status of migration management in mainland Greece). Uit objectieve informatie blijkt dat de belangrijkste problemen die personen met internationale bescherming in Griekenland ondervinden, verband houden met moeilijkheden om een sociale zekerheidsnummer (AMKA) te activeren bij de Griekse autoriteiten.

4. AMKA nummer (sociale zekerheid)

Met het sociale zekerheidsnummer (AMKA) kunnen begunstigden van internationale bescherming onder dezelfde voorwaarden als Griekse burgers gratis medische zorg krijgen. Om van deze rechten te kunnen genieten, moeten begunstigden dit nummer aanvragen, maar voortaan ook activeren. Sinds een nieuwe ministeriële verordening van december 2023, is de afgifte van een AMKA vanaf 1 april 2024 gekoppeld aan de voorwaarde van "een geldige verblijfstitel in het land met toegang tot de arbeidsmarkt". De aanvraag voor

een AMKA moet in persoon gebeuren voor een zgn. KEP of e-EFKA. Sinds 22 december 2024 valt de uitgifte, activering en reactivering van de AMKA evenwel onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Migratie en Asiel. Sinds 1 april 2024 wordt een AMKA, het sociale zekerheidsnummer, na voorlegging van een geldige ADET, bij een eerste afgifte inactief afgegeven en moet het nummer vervolgens worden geactiveerd met een bewijs van adres en werk/studie. De verordening bepaalt dat het bewijs van verblijf kan worden geleverd op basis van een van de volgende documenten: bewijs van eigendom, huurovereenkomst, verklaring van vrije concessie of gastvrijheid, verblijfsbewijs in het kader van een huisvestingsprogramma voor vluchtelingen. Daklozen kunnen dit document vervangen door een certificaat van gebruik van een slaapzaal of een certificaat afgegeven door de gemeentelijke sociale dienst of het gemeenschapscentrum. Gedetineerden moeten een detentiecertificaat voorleggen.

Het laatste RSA-rapport, gepubliceerd in april 2025 wees ook op de verplichting voor begunstigden om een arbeidsovereenkomst of een toezegging tot aanwerving te overleggen die op het ERGANI-platform is gedownload om hun verblijfplaats aan te tonen. Dit rapport maakt melding van een circulaire logica in Griekenland, waarbij wordt gesteld dat een actieve AMKA een van de voorwaarden is voor het verkrijgen van een arbeidsovereenkomst. Begunstigden zouden dus geen toegang hebben tot werk of sociale zekerheid, aangezien het zoeken naar een geregistreerde baan afhankelijk is van de activering van de AMKA, die op haar beurt weer afhankelijk is van die baan.

Deze circulaire logica is echter niet terug te vinden in de andere informatie waarover het Commissariaat-generaal beschikt. Het laatste AIDA-rapport dat in september 2025 is gepubliceerd, bevestigt de noodzaak om een AMKA te activeren om toegang te krijgen tot gezondheidszorg en de noodzaak voor begunstigden van bescherming om een arbeidsovereenkomst of een toezegging tot aanwerving te verstrekken die is gedownload op het ERGANI-platform om hun verblijf in Griekenland aan te tonen. Hoewel dit rapport uitgebreid ingaat op kwesties die verband houden met zowel werkgelegenheid als sociale zekerheid, wordt er geen melding gemaakt van een circulaire logica of van de noodzaak om in het bezit te zijn van een actieve AMKA om een arbeidsovereenkomst te kunnen sluiten. Een grondigere analyse van het eerder genoemde RSA-rapport (dat dus vijf maanden eerder werd gepubliceerd) maakt deze constatering des te opvallender. Uit het RSA-rapport blijkt namelijk dat er in de relevante passages (blz. 22 en 34) geen bronnen worden genoemd die deze circulaire logica bevestigen. De verwijzing naar de website van de Griekse overheid (<https://www.amka.gr/faq.html>) die bevestigt dat een bewijs van tewerkstelling moet worden voorgelegd om de AMKA te activeren, geeft geenszins aan dat een actieve AMKA een voorwaarde is voor tewerkstelling.

Gezien deze tegenstrijdige informatie heeft het Commissariaat-generaal een reactie gevraagd aan het Griekse ministerie van Asiel en Migratie (zie blauwe map, 3). Hierin wordt verduidelijkt dat een arbeidsovereenkomst niet wettelijk vereist is om de A.M.K.A. te activeren, maar het A.M.K.A.-nummer is wel degelijk nodig voor de registratie van een arbeidsovereenkomst in het ERGANI-systeem. Het Griekse ministerie erkent echter dat, hoewel uit de wet geen sprake is van onderlinge afhankelijkheid, administratieve belemmeringen zowel de registratie van een arbeidsovereenkomst als de activering van het AMKA-nummer kunnen bemoeilijken, waardoor de indruk van een cirkelredenering ontstaat.

Op basis van het bovenstaande is het Commissariaat-generaal van mening dat er, afgezien van de wettelijke voorschriften, momenteel administratieve belemmeringen bestaan die de activering van het sociale zekerheidsnummer voor begunstigden van internationale bescherming die geen geregistreerde baan hebben, aanzienlijk bemoeilijken. Uit de analyse van bovenstaande objectieve informatie kan echter niet worden geconcludeerd dat een actieve AMKA noodzakelijk is om een arbeidsovereenkomst op het ERGANIplatform te registreren. Het ontbreken van concrete verwijzingen hiernaar en de door de Griekse overheid verstrekte informatie, gelezen in het licht van het laatste AIDA-rapport, laten niet toe te concluderen dat er een cirkelredenering bestaat tussen de activering van het AMKA-nummer en de registratie van een arbeidsovereenkomst. Deze vaststelling mag echter niet verhullen dat personen die bescherming genieten bij elk van deze stappen met administratieve moeilijkheden kunnen worden geconfronteerd.

Verder wijst de info erop dat begunstigden zonder actieve AMKA niet verstoken zijn van toegang tot medische noodhulp, op voorwaarde dat u naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat ("If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription") UNHCR Greece, Living In Greece – Access to healthcare, beschikbaar op: <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare/>; AIDA, Country Report: Griekenland. Update 2023; Refugee.info Greece - Health care without a social security number (PAAYPA or AMKA) van 29 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985632313623>). Verschillende Ngo's bieden ook medische en psychosociale hulp en begeleiding aan aan begunstigden van internationale bescherming in Griekenland (UNHCR Greece, Living In Greece – Access to healthcare, beschikbaar op: <https://help.unhcr.org/greece/living-ingreece/access-to-healthcare>; Communication on the status of migration management in mainland Greece (p. 4, 12). Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook mogelijk in bepaalde omstandigheden: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgenheden of -centra

(UNHCR - Information Guide for Beneficiaries of International Protection beschikbaar op : https://migration.gov.gr/wp-content/uploads/2024/04/ENGLISH_BROCHURE.pdf).

De hoger vermelde informatie over de situatie in Griekenland is op zichzelf niet voldoende om zonder meer te concluderen dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft bekomen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden. Hoewel een eventueel gebrek aan geldige/actieve persoonlijke documenten kan leiden tot tijdelijke situaties waarbij statushouders/begunstigden moeilijker toegang hebben tot bepaalde basisvoorzieningen, betekent dit niet dat alle statushouders/begunstigden bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie. Dit risico hangt in de eerste plaats af van persoonlijke kenmerken, zoals de mate van zelfredzaamheid om in het eigen levensonderhoud te voorzien (via activiteiten in de formele of informele economie) of om een beroep te doen op de bijstand van organisaties die ondersteuning bieden aan statushouders/begunstigden van internationale bescherming, het al dan niet aanwezig zijn van ernstige kwetsbaarheden die een belangrijke negatieve impact hebben op de zelfredzaamheid en de mate waarin iemand over eigen middelen en/of een ondersteunend netwerk beschikt.

Daarbij komt het aan u toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden, dat u zich op de beschermingsstatus die u in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat u niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, te weerleggen.

Ten eerste verwijzen jullie naar de slechte levensomstandigheden in het opvangcentrum. Jullie moesten in een tent slapen zonder privacy en met mannen en vrouwen gemengd, niet elk bed had een matras en er was geen degelijk slaapmateriaal. De wc's waren ver, de keukens waren onbruikbaar, er werden enkel te grote kleren aan jullie gegeven en het centrum regelde geen taxi voor jullie. Er waren ook geen culturele activiteiten of vrouwengroepen in het centrum en na het ontvangen van jullie vluchtelingenstatus, kregen enkel nog de minderjarigen in uw gezin maaltijden in het centrum (CGVS man, p. 10; CGVS vrouw, p. 5, 6, 10).

Ofschoon jullie gedurende een deel van deze periode reeds begunstigden waren van internationale bescherming, moet worden opgemerkt dat deze feiten zich voordeden toen jullie verzoekers van internationale bescherming en deze zich dan ook situeren op een welbepaalde plaats, gedurende een welbepaalde periode en binnen een welbepaalde context. Bijgevolg is deze situatie niet zonder meer representatief voor de kwalificatie en beoordeling van uw situatie als begunstigde van internationale bescherming nadien, aan wiens status, overeenkomstig het recht van de Unie, diverse rechten en voordelen verbonden zijn.

Ten tweede, waar uit de elementen in uw administratief dossier zou blijken dat u als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geconfronteerd werd met bepaalde moeilijkheden op het vlak van werkgelegenheid, onderwijs en huisvesting, voldoet deze situatie niet aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid en cumulatieve voorwaarden zoals bepaald door het Hof van Justitie.

Vooreerst dient hierbij vastgesteld te worden dat jullie minder dan zes maanden in Griekenland hebben verbleven, waarvan maar vijf maanden als begunstigde van internationale bescherming en dat jullie het land verlieten onmiddellijk na het ontvangen van jullie Griekse documenten (CGVS, p. 11). Deze periode is niet representatief om uitspraken te doen over uw mogelijkheden op het vlak van huisvesting en werkgelegenheid. Bovendien stelt dat u het jullie bedoeling van in het begin was om naar België te komen (CGVS man, p. 7; verklaringen DVZ man, dd. 28/02/2024, vraag 23). Jullie hadden duidelijk niet de intentie om een duurzaam bestaan uit te bouwen in Griekenland, hetgeen ook blijkt uit de vaststelling dat u niet eens weet wat een AMKA of een AFM is, ofschoon u wel degelijk een AFM voorlegt. Dit houdt geen steek en toont aan dat u absoluut niet de wil had om een leven uit te bouwen in Griekenland.

Bovendien toont u in het licht van de ervaringen waarmee u naar eigen zeggen geconfronteerd werd, evenmin aan dat u uw rechten terzake niet zou kunnen doen gelden. In dit verband moet immers worden vastgesteld dat u hiertoe eerder beperkte stappen hebt gezet, terwijl het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden en u dezelfde rechten geniet als de daar aanwezige onderdanen uiteraard niet wegneemt dat u zelf óók de nodige stappen moet ondernemen om deze uit te oefenen.

Wat jullie situatie op het vlak van werk betreft:

- Hierbij dient opgemerkt te worden dat u toegang had tot de (illegale) arbeidsmarkt in Griekenland. U heeft een paar dagen in de landbouw gewerkt in Filippiada (CGVS man, p. 12).
- Na het verkrijgen van uw status ondernam u geen andere pogingen meer om werk te vinden (CGVS man, p. 12-13; CGVS vrouw, p. 5, 7). U schreef zich ook niet in in interimkantoren in Athene of Thessaloniki toen u daar was en zocht, buiten hierover een vraag te stellen in het centrum, ook niet naar organisaties die u konden helpen (CGVS man, p. 12-13). Uw vrouw stelt ook nog dat ze aan de administratie van het centrum vroeg om begeleiding, maar hier niet geholpen werd (CGVS vrouw, p. 7). Nergens uit blijkt dat ze verdere pogingen ondernomen zou hebben om werk te vinden. • U noch uw vrouw hebben voldoende pogingen ondernomen om werk te vinden in Griekenland. Jullie schreven zich in bij de gemeente, waar jullie gezegd werd dat ze werk voor u zouden vinden nadat jullie jullie verblijfsvergunning verkregen. Onmiddellijk na het verkrijgen van jullie verblijfsvergunning verlieten jullie Griekenland echter.

- Uw vrouw stelt dat ze geen werk kon vinden, omdat ze geen Grieks sprak. Dit kan niet dienen als argument. U kon immers wel werk vinden in de landbouw zonder kennis van het Grieks. Uw vrouw zegt dat ze ook landbouwwerk zou kunnen uitvoeren (CGVS vrouw, p. 7; CGVS man, p. 12). Bovendien ondernamen jullie quasi niets om Grieks te leren (CGVS, p. 7).

Wat jullie situatie op het vlak van huisvesting betreft:

- Hierbij dient opgemerkt te worden dat jullie altijd onderdak hadden in Griekenland. Hoe betreurenswaardig de omstandigheden ook zijn die jullie beschrijven, verbleven jullie in Mytilini en Filippiada steeds in opvangcentra. In Athene verbleven jullie steeds op hotel (CGVS man, 9-11).
- Na het bekomen van de vluchtelingenstatus hebben jullie geen pogingen ondernomen om huisvesting te vinden in Griekenland. Jullie schreven zich ook niet in bij immokantoren (CGVS man, p. 13).

Wat uw situatie op het vlak van onderwijs betreft:

- Jullie kregen geen inburgeringscursussen in Griekenland zoals jullie in België wel kregen (CGVS man, p. 13). Dit houdt geen schending van jullie grondrechten in als begunstigden van internationale bescherming.
- Jullie kregen geen taallessen in Griekenland, maar ondernamen ook geen ernstige pogingen om deze te bekomen. Het enige dat jullie deden om Grieks te leren was naar de administratie van het centrum gaan en toen niemand u daar hielp, ondernam u geen verdere pogingen meer (CGVS vrouw, p. 7).
- Jullie stellen dat uw kinderen in Griekenland niet naar school konden, maar jullie namen niet voldoende stappen om dit te bewerkstelligen. Het centrum kon jullie kinderen niet inschrijven op school, omdat het schooljaar pas startte in september. Behalve vragen in het centrum om hen in te schrijven, ondernamen jullie geen andere pogingen om jullie kinderen in te schrijven op school. Jullie vertrokken uit Griekenland en hebben dus niet gewacht om uw kinderen in te kunnen schrijven op school gedurende de daartoe voorbehouden periode (CGVS man, p. 15). Wat uw situatie op het vlak van financiële hulp betreft:
- Jullie hebben in het centrum hulp gevraagd om een bankrekening te openen, maar hebben nooit om financiële hulp verzocht. U bent ook niet naar organisaties te gaan om dit te vragen, omdat u niet zo een plekken kende aangezien niemand u begeleidde (CGVS man, p. 16-17). Dat niemand u begeleidde kan hier niet gelden als argument. Het komt u toe als begunstigde van internationale bescherming om de nodige stappen te ondernemen om uw eigen grondrechten te doen gelden.

- U trachtte een bankrekening te openen voordat u erkend werd als vluchteling in Griekenland, maar dit lukte niet. Na uw erkenning ondernam u hier geen pogingen meer toe (CGVS man, p. 16, 22). U ontving nochtans een AFM na uw erkenning. Dit document geeft de mogelijkheid om een bankrekening te openen. U toont niet op afdoende wijze aan dat u niet in de mogelijkheid zou zijn (geweest) om tewerkstelling of huisvesting te kunnen krijgen in Griekenland. Het komt in dit verband bovendien u toe om de middelen die het recht en uw status in Griekenland hiertoe bieden terdege te gebruiken, hetgeen u evenwel niet aantoonde. U toont niet aan deze afdoende te hebben benut, laat staan uitgeput. U toont niet aan dat u, buiten uw wil en haar persoonlijke keuzes om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie verkeerde dan wel bij een terugkeer dreigt terecht te komen.

Wat de toegang tot huisvesting betreft, herinnert het CGVS eraan dat, hoewel de toegang tot huisvesting en fatsoenlijke materiële omstandigheden voor personen die om internationale bescherming verzoeken, gewaarborgd is, een dergelijke verplichting niet bestaat ten aanzien van personen die internationale bescherming genieten (art. 34, lid 1, van de kwalificatierichtlijn). Uit de jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens blijkt dat artikel 3 niet kan worden uitgelegd als een verplichting voor de Hoge Verdragsluitende Partijen om een recht op huisvesting te garanderen aan alle personen die onder hun rechtsmacht vallen, en dat hieruit geen algemene plicht kan worden afgeleid om vluchtelingen financiële bijstand te verlenen zodat zij een bepaald levenspeil kunnen handhaven (EHRM, Samsam Mohammed Hussein e.a. tegen Nederland en Italië, 2 april 2013, §70). Begunstigden van internationale bescherming moeten in principe hun opvangcentrum 30 dagen na de toekenning van hun status verlaten. Verder bestaat er in beperkte mate ondersteuning door het HELIOS+-programma, de opvangcentra voor daklozen, lokale initiatieven en ngo's. Bijgevolg is de meerderheid van de begunstigden van internationale bescherming "self-accommodated" en verblijft zij in informele huisvesting (zie Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken in september 2024).

Het enkele feit dat de Griekse autoriteiten u bij uw terugkeer geen huisvesting zullen garanderen, volstaat dan ook niet om aan te tonen dat u zou worden blootgesteld aan een situatie die kan worden gelijkgesteld met onmenselijke behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest. Het is aan u om aan te tonen dat u volledig afhankelijk zult zijn van overheidssteun en dat de onverschilligheid van de Griekse autoriteiten ertoe zou leiden dat u, ongeacht uw wil en persoonlijke keuzes, in een situatie van extreme materiële ontbering zou brengen, waardoor u niet in uw meest elementaire behoeften, zoals eten, drinken, wassen en huisvesting, zou kunnen voorzien en waardoor uw lichamelijke of geestelijke gezondheid zou worden aangetast of in een staat van verval zou raken die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (zie in die zin HvJ-EU, 19 maart 2019, Ibrahim e.a., C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, EU:C:2019:219, punt 90).

U maak niet aannemelijk dat u daadwerkelijk verhinderd was om in Griekenland in uw elementaire levensbehoeften te voorzien of om er aanspraak te kunnen maken op bepaalde basisvoorzieningen, noch dat u zou worden blootgesteld aan onmenselijke en vernederende behandelingen in de zin van artikel 3 van het EVRM en van artikel 4 van het Handvest. Het CGVS beschikt evenmin over aanwijzingen dat u verhinderd zou zijn om opnieuw tot het Griekse grondgebied te worden toegelaten. Uw situatie kan dan ook niet worden

aangemerkt als een situatie van uitzonderlijke aard zoals geduid door het Europees Hof van Justitie (in voornoemde rechtspraak).

Jullie zijn zelfredzaam en beschikken over een netwerk in Griekenland:

- Uw vrouw heeft een universitair diploma (verklaringen DVZ vrouw, dd. 28/02/20234, vraag 11). U en uw vrouw hebben in Gaza gewerkt (CGVS man, p. 3; CGVS, vrouw p. 5). U en uw vrouw werken in België niet, maar zeggen dat dit het geval is omdat u op een afgelegen plek woont. Uw vrouw zegt ook nog dat ze niet werkt omdat ze moeder is en bezig is met het leren van de taal (CGVS man, p. 3; CGVS vrouw, p. 2). Niets wijst erop dat u of uw vrouw niet in staat zijn om te werken.
- Jullie hebben taal- en inburgeringscursussen gevolgd in België, waarvan u ook certificaten behaald heeft (CGVS man, p. 3; CGVS vrouw, p. 2; zie groene map, 31 en 32).
- Jullie hebben een netwerk in Europa en toegang tot financiële steun. In Griekenland kreeg u financiële hulp van uw zoon, F.(...), die op dat moment in Duitsland verbleef (CGVS man, p. 3; CGVS vrouw, p. 2, 4, 6). Uw broer Mo.(...) is momenteel in België en heeft een oranje kaart (CGVS man, p. 3). De zus van uw vrouw helpt jullie soms financieel. Ze heeft een verblijfsvergunning in België net zoals verschillende andere familieleden van uw vrouw (zie groene map, 6 tot en met 8 en 11 tot en met 15). Nergens uit blijkt dat ze jullie niet financieel zou kunnen helpen om de eerste periode in Griekenland te overbruggen (CGVS vrouw, p. 2, 3, 11). Bovendien kunnen jullie als gezin – u, uw echtgenote en al jullie meerderjarige kinderen kregen de vluchtelingenstatus toegekend in Griekenland - op elkaar steunen bij terugkeer en zullen jullie dus vanzelfsprekend een netwerk hebben bij terugkeer naar Griekenland.

Ten vierde stellen jullie medische problemen te hebben en hierdoor een kwetsbaar profiel te bezitten:

- U legt een overzicht van uw medische consultaties neer waarin staat dat u lijdt aan post-traumatische stress, depressie, concentratieproblemen en insomnia (zie groene map, 35). U zegt dat het beter gaat met uw stress, maar slechter en slechter met uw psychologische problemen. U stelt in België om de twee weken of twintig dagen naar de psycholoog te moeten gaan en medicatie te nemen (CGVS man, p. 2, 7, 17, 19). U beschikt niet over een gedetailleerd psychologisch verslag, waaruit de reële ernst van uw psychologische problemen kan worden opgemaakt. Nergens uit blijkt dat u psychische kwetsbaarheid vertoont die gespecialiseerde, regelmatige en complexe opvolging, behandeling en toezicht vereist en die belangrijke negatieve gevolgen heeft op het vlak van uw zelfredzaamheid en autonomie (zie groene map, 34 en 35).
- U stelt geheugenproblemen te hebben, maar legt hier geen bewijs van neer (CGVS man, p. 2).
- Uw tenen worden soms verkrampd. U volgt hier momenteel een behandeling voor waarna u zal worden doorverwezen naar een specialist (CGVS man, p. 7, 20; zie groene map, 35).
- U heeft gescheurde pezen in uw schouder sinds u van de tractor viel in Filippiada. Hierdoor heeft u soms erge pijn in uw schouder. U kreeg sessies bij de kinesithérapie voorgeschreven in België en moet wachten tot u onderzocht wordt door een specialist voor verdere informatie (CGVS man, p. 12, 20; zie groene map, 33).
- U heeft soms schimmels aan uw voeten, maar u kreeg hier medicatie voor voorgeschreven en nu is het beter (CGVS man, p. 21).
- U heeft een prikkelbare darmen. Dit is een chronische aandoening waarvoor u nog geen behandeling gevonden heeft. Dokters raadden u aan om minder kruiden te eten (CGVS man, p. 21).
- Een kant van uw neus is verstopt, omdat u geslagen werd, dus nu ademt u meestal via uw mond (CGVS man, p. 21).
- Uw vrouw heeft buiten een tenniselleboog geen medische problemen. Het ging psychologisch niet goed met haar, maar nu stelt ze het beter (CGVS vrouw, p. 10).
- Uw vrouw haalt ook nog aan dat uw dochter psychologische problemen heeft en kortademigheid heeft, maar zij zit in haar eigen procedure en haar verzoek om internationale bescherming wordt beoordeeld op basis van zijn individuele merites (CGVS vrouw, p. 5; zie groene map, 38).

Gelet op voorgaande is het Commissariaat-generaal van oordeel dat uw medische/psychische problemen niet in die mate gekarakteriseerd zijn dat het aan uw situatie in Griekenland een significant verhoogde graad van kwetsbaarheid verleent, en bijgevolg een andere perceptie van uw levensomstandigheden in dit land rechtvaardigt. Niets wijst er namelijk op dat deze pathologieën een niveau van ernst zouden bereiken dat zware zorg en complexe monitoring zou vereisen die in Griekenland niet beschikbaar zouden zijn. Jullie waren bovendien niet verstoken van medisch hulp in Griekenland.

- Toen u psychologische problemen had, kon u naar de dokter in een medisch centrum. Deze persoon schreef u acamol voor. Hoewel u dit niet voldoende achtte, probeerde u geen verdere medische hulp te zoeken voor uw psychologische problemen (CGVS man, 18-19). Voor uw schouder zocht u geen medische hulp in Griekenland. U zegt dat ze u hiervoor geen behandeling zouden geven, maar kan dit op geen enkele manier staven. U ging naar de apotheek, vroeg een pijnstillen en kreeg die ook (CGVS man, p. 20).
- Uw dochters waren ook niet verstoken van medische hulp in Griekenland. Toen Sh.(...) een angstaanval kreeg, werd ze onderzocht in het ziekenhuis en kreeg ze medicatie. Ze had geen ernstige problemen aan haar hart. Ze kreeg hierna geen medische begeleiding meer, maar jullie zochten hier ook niet meer naar buiten het centrum (CGVS vrouw, p. 8; zie groene map 38). Toen S.(...) een tandprobleem had is ze onderzocht door een dokter, maar niet behandeld. U stelt dat ze hierna ook niet doorverwezen is. U zocht hierna echter zelf geen andere dokter meer op voor S.(...) (CGVS vrouw, p. 9; zie groene map, 40).

Het Commissariaat-generaal wijst hierbij ook bovenstaande informatie inzake het verkrijgen van een AMKA en de toegang tot de gezondheidszorg in Griekenland. Dat u nooit gehoord heeft van een AMKA (CGVS man,

p. 22) kan overigens op geen enkele manier overtuigen. Uit de verklaringen van uw zoon F.(...) en Ah.(...) blijkt namelijk dat zij wél wisten wat een AMKA is, waardoor niet aangenomen kan worden dat u dienaangaande geen notie heeft.

Bijgevolg, en gelet op het feit dat u zich niet beroept op een bijzondere kwetsbaarheid die een zware, complexe en regelmatige behandeling zou vereisen, is het Commissariaat-Generaal van oordeel dat u niet hebt aangetoond dat u, in geval van terugkeer naar Griekenland, zou worden geconfronteerd met een situatie die in strijd is met artikel 3 EVRM wegens de moeilijkheden om toegang te krijgen tot medische verzorging.

Ten vijfde, stelt u dat u slecht behandeld werd door uw werkgevers na uw arbeidsongeval. Ze gaven u geen verlof en ontsloegen u meteen (CGVS man, p. 12).

U hebt niet aannemelijk gemaakt dat u voor de problemen die u met uw werkgever hebt gehad, of indien deze problemen zich bij terugkeer naar Griekenland zouden voordoen, geen of onvoldoende gebruik zou kunnen maken van de beschermingsmogelijkheden die in Griekenland beschikbaar zijn. In Griekenland hebt u deze problemen bijvoorbeeld nooit bij de politie of de Griekse autoriteiten gemeld. Uw verklaring dat u niet naar de politie ging omdat u illegaal werkte niet kan worden aanvaard (CGVS man, p. 21). Niets verhindert u ervan om als illegaal werkende persoon een klacht in te dienen bij de politie. Als de autoriteiten niet op de hoogte zijn van strafbare feiten, kunnen zij uiteraard geen onderzoek instellen en kunnen zij dus geen maatregelen nemen. In dit verband hebt u dus niet aangetoond dat u met onverschilligheid van de Griekse autoriteiten bent geconfronteerd. Bovendien moet worden benadrukt dat de door een nationale autoriteit geboden bescherming effectief moet zijn. Deze bescherming hoeft echter niet absoluut te zijn en bescherming bieden tegen alle handelingen van derden. De autoriteiten hebben een plicht om de burgers te beschermen, maar deze plicht houdt geenszins een resultaatsverplichting in. Bovendien kan geen enkele rechtsregel absolute bescherming bieden, maar volstaat het dat er redelijke maatregelen bestaan om vervolging of ernstige schendingen te voorkomen. Hierbij aansluitend kan nog opgemerkt worden dat uit de verklaringen van uw echtgenote – ze vertelde over een man wiens documenten gestolen werden – niet afgeleid kan worden dat jullie, indien jullie met een soortgelijke situatie geconfronteerd zouden worden, geen of onvoldoende beroep zouden kunnen doen op de hulp en/of bescherming van de Griekse autoriteiten.

De door jullie neergelegde documenten kunnen bovenstaande beslissing niet wijzigen: jullie afkomst noch jullie identiteit worden hier betwist, net zomin als jullie status als begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. De door jullie voorgelegde documenten met betrekking tot Palestina zijn niet dienstig aangezien uw verzoek wordt beoordeeld ten opzichte van de EU-lidstaat die u bescherming toekende, namelijk Griekenland. Al de medische documenten, de Belgische documenten van jullie familie en de attesten taal cursus en inburgeringscursus werden hierboven reeds besproken.

Gelet op wat voorafgaat, moet worden besloten dat u het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, niet weerlegt. Bijgevolg zijn er géén feiten of elementen voorhanden die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° op uw specifieke omstandigheden in de weg staan, en wordt uw verzoek niet-ontvankelijk verklaard.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, verklaar ik uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

Ik vestig de aandacht van de Minister op het feit dat u internationale bescherming werd verleend door Griekenland en dat u om die reden niet mag worden teruggezonden naar Palestina.”

De bestreden beslissing genomen ten opzichte van verzoekster luidt als volgt:

“A. Feitenrelaas

Volgens uw verklaringen bent u afkomstig uit Gaza-stad en van Palestijnse afkomst. U bent gehuwd met I.(...) A S A.(...). Samen hebben jullie vijf kinderen. Jullie zonen ALKHALDI, F.(...) I A (O.V. (...)) en ALKHALDI, Ah.(...) I A (O.V. (...)) verlieten Gaza respectievelijk in 2018 en in 2019. Zij werden in Griekenland erkend als vluchteling maar reisden hierna door naar Duitsland.

Uw echtgenoot verliet Gaza op 6 juni 2023, samen met jullie dochter S.(...). U verliet Gaza op 2 augustus 2023 samen met jullie zoon Ab.(...) en jullie andere dochter Sh.(...) (O.V. (...)). Jullie bereikten op 31 augustus 2023 het Griekse eiland Lesbos, via Egypte en Turkije. Jullie verzochten er om internationale bescherming en verbleven in een opvangcentrum in Mytilini op Lesbos. Op 29 september 2023 kregen jullie de vluchtelingenstatus in Griekenland. Op 8 oktober 2023 werden jullie overgebracht naar een opvangcentrum in Filippiada. De leefomstandigheden in de opvangcentra waren slecht. In november 2023 had uw dochter S.(...) een probleem aan haar tanden, maar werd ze niet medisch geholpen. In januari 2024 kreeg uw dochter Sh.(...) een angstaanval, maar werd ze niet geholpen in het ziekenhuis. In Filippiada had uw man een arbeidsongeval, waarna zijn werkgever hem ontsloeg.

Begin februari 2024 ontvingen haalden jullie jullie Griekse verblijfsvergunningen en reispassen op in Thessaloniki. Jullie keerden terug naar het opvangcentrum in Filippiada. Op 5 februari 2024 vertrokken jullie naar Athene. Hier verbleven jullie tot 7 februari 2024, waarna jullie het vliegtuig naar België namen.

U, uw echtgenoot, uw zoon Ab.(...) en uw dochters S.(...) en Sh.(...) bereikten België op 7 februari 2024 en dienden op 9 februari 2024 een verzoek om internationale bescherming in België in. Jullie verwijzen naar het

gebrek aan huisvesting, werk, gezondheidszorg, studies en financiële hulp in Griekenland. Jullie zoons Ah.(...) en F.(...) kwamen in deze periode eveneens naar België en verzochten hier op dezelfde dag ook om internationale bescherming.

Uw zoon Ab.(...) en uw dochter S.(...) werden als minderjarige op uw bijlage geplaatst. In het kader van het verzoek van uw dochter Sh.(...) nam het Commissariaat-generaal een weigeringsbeslissing op 28 mei 2025. In het kader van het verzoek van uw zoon Ah.(...) nam het Commissariaat-generaal een weigeringsbeslissing op 27 juni 2025. In het kader van het verzoek van uw zoon F.(...) nam het Commissariaat-generaal een weigeringsbeslissing op 9 juli 2025. Zij maakten allen niet aannemelijk dat hun rechten in Griekenland niet geëerbiedigd zouden worden. Zij tekenden tegen deze beslissing beroep aan. In dit kader werd er nog geen uitspraak gedaan door de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Ter staving van uw verzoek om internationale bescherming legt u neer: een kopie van uw Palestijns paspoort; een kopie van uw Palestijnse identiteitskaart; uw originele Griekse verblijfsvergunning (ADET); uw originele Griekse reispaspoort en het originele bewijs van de aflevering van uw Griekse documenten

B. Motivering

Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u géén elementen kenbaar heeft gemaakt waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken, en dat het Commissariaat-generaal evenmin dergelijke noden in uw hoofde heeft kunnen vaststellen.

U stelde aan de start van het onderhoud dat u het goed stelde en zich goed genoeg voelde om het onderhoud te doen (Notities van het persoonlijk onderhoud CGVS vrouw, dd. 08/10/2025, p. 2, 6). U stelde na de pauze dat u al de vragen begrepen had en zich nog goed voelde (CGVS vrouw, p. 6). Op het einde van het onderhoud hadden u noch de advocaat nog opmerkingen over het verloop van het onderhoud (CGVS vrouw 12, zie email 9/10/2025).

Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Er dient te worden vastgesteld dat uw verzoek om internationale bescherming steunt op de asielmotieven van uw partner (vragenlijst CGVS vrouw, dd. 28/02/2024, vraag 3.5.; CGVS vrouw, p. 5). In het kader van zijn verzoek om internationale bescherming werd besloten tot een niet-ontvankelijkheidsbeslissing die luidt als volgt:

"Na onderzoek van alle gegevens in uw administratief dossier, wordt uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk verklaard in overeenstemming met artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980. Uit de elementen die voorhanden zijn in uw administratief dossier (Eurodac Search Result), blijkt dat u reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Deze vaststelling wordt door u niet betwist.

In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS) moet worden aangenomen dat uw behandeling en rechten er in overeenstemming zijn met de vereisten van het Verdrag van Genève, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Het Unierecht steunt immers op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen. Dit impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de door dat recht erkende grondrechten [zie: HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nrs. C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, ECLI:EU:C:2019:219, Ibrahim e.a., randnummers 83-85 en HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nr. C-163/17, ECLI:EU:C:2019:218, Jawo, randnummers 80-82]. Hieruit volgt dat verzoeken van personen die reeds internationale bescherming genieten in een EU-lidstaat in beginsel niet-ontvankelijk kunnen worden verklaard als uitdrukking van het beginsel van wederzijds vertrouwen.

De vaststelling dat er tussen de EU-lidstaten verschillen kunnen bestaan met betrekking tot de mate waarin aan begunstigden van internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen uitoefenen, doet geen afbreuk aan het gegeven dat zij onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van de lidstaat die de bescherming heeft toegekend toegang krijgen tot bijvoorbeeld (sociale) huisvesting, sociale bijstand, gezondheidszorg of tewerkstelling, en bijgevolg óók dezelfde stappen zullen moeten ondernemen om hiervan gebruik te maken. Bij de beoordeling van de situatie van begunstigden gelden dan ook de omstandigheden van de daar aanwezige onderdanen als maatstaf, niet de omstandigheden in andere lidstaten van de Europese Unie, en wordt rekening gehouden met de realiteit dat óók de socio-economische mogelijkheden van deze onderdanen erg problematisch en complex kunnen zijn.

In het andere geval zou het gaan om een vergelijk van nationale socio-economische systemen, bestaansvoorzieningen en nationale regelgeving, waarbij begunstigden van internationale bescherming een meer voordelige regeling zouden kunnen bekomen dan de onderdanen van de lidstaat die hen bescherming heeft verleend. Dit zet niet alleen het voortbestaan van het GEAS op de helling, maar werkt tevens

irreguliere, secundaire migratiestromen in de hand, evenals discriminatie ten overstaan van EU-onderdanen,...

Ook het Europees Hof van Justitie oordeelde dat enkel uitzonderlijke omstandigheden in de weg staan dat het verzoek van een persoon die reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, niet-ontvankelijk wordt verklaard, namelijk wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de begunstigde van internationale bescherming in een andere lidstaat hem er blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling zoals bepaald in artikel 4 van het Handvest, welk artikel overeenstemt met artikel 3 EVRM. Het Hof voegde eraan toe dat bij de beoordeling van alle gegevens van de zaak een "bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid" moet worden bereikt, wat slechts het geval is "wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid" [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 88-90 en Jawo, randnummers 90-92].

Situaties die géén "zeer verregaande materiële deprivatie" teweegbrengen, zijn volgens het Hof van Justitie niét van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden, door de omstandigheid dat begunstigten van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan die welke in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat, door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend, door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten, door een bijzondere kwetsbaarheid die specifiek de begunstigde betreft of door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigten [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 91-94 en Jawo, randnummers 93-97].

Het Commissariaat-generaal is zich bewust van het gegeven dat diverse bronnen en rapporten waarop het acht vermag te slaan sinds enkele jaren een problematisch en precair beeld beschrijven op het vlak van de levensomstandigheden van begunstigten van internationale bescherming in Griekenland. Deze situatie wordt mee ingegeven door het Griekse politieke en socio-economische klimaat, en brengt voor (terugkerende) statushouders meer bepaald met zich mee dat zij zich geconfronteerd kunnen zien met administratieve complicaties bij de afgifte of hernieuwing van elementaire documenten die op hun beurt de toegang tot basisvoorzieningen (huisvesting, voedsel, hygiëne, medische zorgen) kunnen bemoeilijken (zie: Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. juni 2022 en beschikbaar op <https://www.ecoi.net/en/file/local/2078215/Definitief+verslag+statushouders+Griekenland.pdf>; Country Report: Greece. Update 2023, gepubliceerd door AIDA/ECRE d.d. 24/6/2024 en beschikbaar op https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDAGR_2023-Update.pdf Country Report : Greece. Update 2024 », gepubliceerd door AIDA/ECRE in september 2025 en beschikbaar op https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2025/09/AIDA_GR_2024-update.pdf; Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. september 2024 en beschikbaar op <https://www.ecoi.net/en/file/local/2114789/Verslag+feitenonderzoek+statushouders+in+Griekenland+2024.pdf>; Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL d.d. maart 2024 en beschikbaar op https://rsaeeqan.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf; Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaeeqan.org/wp-content/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf; Communication on the status of migration management in mainland Greece gepubliceerd door de Europese Commissie op 4 april 2025 en beschikbaar op https://home-affairs.ec.europa.eu/communication-status-migration-managementmainland-greece_en).

Uit bovenstaande informatie blijkt eveneens dat begunstigten van internationale bescherming in Griekenland toegang hebben tot de arbeidsmarkt, de vastgoedmarkt en gezondheidszorg. Griekenland kent een algemeen juridisch en beleidskader, gericht op een algemene integratie in de Griekse samenleving van statushouder. Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van IGO's en NGO's, die de algemene integratie van statushouders in de Griekse samenleving trachten te bevorderen. Er zijn een aantal NGO's en overheidsprogramma's actief in Griekenland die ondersteuning bieden aan begunstigten van internationale bescherming (COI Focus Griekenland. HELIOS+ en Helios Junior, gepubliceerd door Cedoca op 17 september 2025, beschikbaar op <https://www.cgvs.be/nl/landeninfo/griekenland-heliosen-helios-junior>). De commissaris-generaal is dan ook van oordeel dat deze informatie niet toelaat om te concluderen dat een (terugkerende) begunstigde van

internationale bescherming in Griekenland er op systematische wijze in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie verkeert of zal terechtkomen die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Het Commissariaat-generaal heeft in dit verband overigens evenmin kennis van jurisprudentie van bijvoorbeeld het Europees Hof voor de Rechten van de Mens of arresten van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in deze zin.

Het Commissariaat-Generaal is derhalve van mening dat, hoewel een grotere voorzichtigheid aan de dag moet worden gelegd bij het onderzoek naar de levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland en de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° in een aantal gevallen niet aan orde zal zijn, een individuele analyse noodzakelijk blijft. Het Commissariaat-Generaal besteedt hierbij in het bijzonder aandacht voor het bestaan van een verhoogde kwetsbaarheid van de verzoekers, aan hun individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Op basis van een analyse van het geheel van de elementen in uw administratief dossier, waarbij het aan u toekomt om het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in de EU-lidstaat die u deze bescherming verleende geëerbiedigd worden op individuele wijze te weerleggen, moet worden vastgesteld dat u onvoldoende concrete elementen aanhaalt die de niet-ontvankelijkheid van uw verzoek in de weg staan.

Uit uw verklaringen blijkt dat u, uw vrouw en uw kinderen beschikken over een Griekse verblijfsvergunning en een Grieks reispaspoort (CGVS vrouw, p. 5; CGVS man, p. 9; zie groene map, 17, 18, 24, 25, 28, 29, 42 en 43). Al jullie verblijfsvergunningen zijn geldig tot 28/09/2026. Het reispaspoort van uzelf, uw vrouw en Ab.(...) zijn geldig tot 04/11/2028. Het reispaspoort van S.(...) is geldig tot 04/11/2026. U beschikt ook over een AFM (zie groene map, 27).

1. ADET

Uit bovenstaande landeninformatie volgt dat statushouders bepaalde persoonlijke documenten en gegevens nodig hebben die elementair zijn om in Griekenland toegang te verkrijgen tot basisvoorzieningen. Het gaat meer bepaald om de afgifte van een Griekse verblijfsvergunning (ADET), die wordt afgeleverd op basis van de internationale beschermingsstatus, een fiscaal registratienummer (AFM) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA). Het al dan niet beschikken over deze officiële documenten is aldus belangrijk voor de vraag of statushouders in Griekenland het risico lopen om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Uit de landeninformatie blijkt dat het bezit van een geldige ADET immers een voorwaarde is voor het verkrijgen van een sociale zekerheidsnummer (AMKA), terwijl het bezit van een Grieks fiscaal registratienummer (AFM), al dan niet indirect, een voorwaarde vormt voor, o.a., het openen van een bankrekening, het huren van een woning, toegang tot de arbeidsmarkt of het verkrijgen van een AMKA, en het bezit van een AMKA een voorwaarde uitmaakt om, o.a., toegang te krijgen tot sociale uitkeringen, (gratis) gezondheidszorg en de arbeidsmarkt

Aan elke begunstigde van internationale bescherming wordt een Griekse verblijfsvergunning (ADET) verleend. Uit de objectieve informatie blijkt niet dat er significante problemen worden gemeld bij het afleveren van deze verblijfsvergunning. Begunstigden van internationale bescherming in Griekenland die niet meer in het bezit zijn van hun nog geldige ADET (wegens diefstal, verlies), worden niet met dezelfde moeilijkheden geconfronteerd als begunstigden met een vervallen ADET. Uit de objectieve informatie over de verlenging in geval van verlies van de ADET blijkt immers dat het mogelijk is een vervangkaart (replacement card) te verkrijgen in geval van verlies van de gedrukte verblijfsvergunning (ADET) (Refugee Info Greece - How to renew and replace lost, damaged or expired documents, 6 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985619341335>; Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaegan.org/wp-content/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf).

Wat betreft de afgifte/het hernieuwen van een verblijfstitel in Griekenland (ADET), wijst het Commissariaat-generaal er vooreerst op dat artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980 de commissaris-generaal slechts één enkele voorwaarde voor de toepassing van deze niet-ontvankelijkheidsgrond oplegt, namelijk dat de verzoekende partij "reeds bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie." Het Commissariaat-generaal herinnert aan het specifiek juridisch kader waarbinnen de beoordeling van onderhavig verzoek zich situeert, met name een verzoek om internationale bescherming van een persoon die reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat. In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel ("GEAS") moet bijaldien worden aangenomen dat de behandeling en rechten van verzoekende partij er in overeenstemming zijn met de vereisten van het Verdrag van Genève, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie ("Handvest") en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens ("EVRM").

Het Commissariaat-generaal acht het belangrijk om hierbij steeds voor ogen te houden dat de rapporten die voorhanden zijn veelal een kwalitatieve beschrijving geven van bepaalde situaties of problemen die zich kunnen aandienen, maar dat het tot op heden aan exact en kwantitatief cijfermateriaal ontbreekt en slechts indicatief kan worden vastgesteld hoe groot de groep Griekse statushouders is die problemen ervaart om de rechten die aan de internationale beschermingsstatus verbonden zijn te vertalen in een praktische toegang

tot de nodige documenten en voorzieningen. De rapporten tonen naar mening van de commissaris-generaal alleszins niet aan dat elke (terugkerende) begunstigde van internationale bescherming in Griekenland hierdoor getroffen zou worden.

Indien in uw geval een vernieuwing van de ADET noodzakelijk is, wijst het CGVS erop dat, hoewel deze rapporten een problematische situatie schetsen die extra voorzichtigheid vereist, deze niet aantonen dat personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en naar Griekenland terugkeren, systematisch zouden worden geconfronteerd met onredelijke vertragingen bij de afgifte of hernieuwing van hun ADET. Uit deze informatie blijkt evenmin dat het voor een dergelijke persoon onmogelijk zou zijn om zijn ADET te bekomen of verlengen, op voorwaarde dat bepaalde stappen worden ondernomen.

Volgens de informatie waarover de Commissaris-generaal beschikt, blijkt dat de hernieuwing en/of de verlenging van een ADET van begunstigten van een internationale beschermingsstatus die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren enige tijd in beslag kan nemen, met name drie tot zes maanden (volgens de laatste informatie waarover het CGVS beschikt: Country Report : Greece. Update 2024, p. 238). Als de ADET vervalst, wordt de AFM automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een individu bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid.

Het Commissariaat-generaal benadrukt dat van een begunstigde van internationale bescherming in een andere EU-lidstaat verwacht wordt dat deze de nodige ernstige stappen onderneemt om er zijn rechten uit te oefenen en leven op duurzame wijze uit te bouwen, evenals om er oplossingen te zoeken voor eventuele problemen of moeilijkheden waarmee hij in die lidstaat zou worden geconfronteerd, net zoals dit in een andere lidstaat zoals België het geval zou zijn, zowel op het vlak van diens documenten als op het vlak van diens levensonderhoud. Bovendien moet worden benadrukt dat bepaalde procedures, voorwaarden en daaraan verbonden gevolgen zoals wachttijden, te leveren inspanningen,... waarmee een begunstigde in Griekenland geconfronteerd kan worden op administratiefrechtelijk vlak of op het vlak van diens toegang tot bepaalde voorzieningen eigen zijn aan de processen en werking van structuren in elke lidstaat, en dat dit in het bijzonder het geval zal zijn wanneer de betrokkene een en ander zelf in de hand werkt (en bemoeilijkt) door zich te verplaatsen doorheen en tussen diverse lidstaten of wanneer deze zelfs doelbewust essentiële stukken zou achterhouden of vernietigen en zodoende a fortiori niet zou tegemoet komen aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid daar niet wordt aangetoond dat een en ander verband zou houden met een situatie "buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om."

Bovendien blijkt uit de landeninformatie dat de procedures voor de afgifte of verlenging van de ADET vanuit het buitenland kunnen worden gestart door het versturen van een standaardformulier via e-mail naar de Griekse asielinstanties (hoewel het afhalen van de ADET zelf ter plaatse moet gebeuren). Zo wordt volgens het laatste AIDA-rapport " the application for renewal, together with a digital photo of the beneficiary, is submitted via email to the Asylum Service and the latter's decision is notified to the applicant also via email" (vrije vertaling: "de aanvraag tot verlenging wordt, tezamen met een digitale foto van de begunstigde, via e-mail ingediend bij de Asieldienst en het besluit van deze laatste wordt via e-mail aan de aanvrager meegedeeld") (AIDA, Country Report: Greece. Update 2023, p. 244). Uit de landeninformatie blijkt ook dat de mogelijkheid om sinds november 2021 een online aanvraag tot verlenging van de ADET in te dienen door een aantal Ngo's als een positieve ontwikkeling is verwelkomd (Ministerie van Buitenlandse Zaken van Nederland, Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, p. 14; Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights, p. 9). Bovendien stelt dit de begunstigde in staat om pas in een vergevorderd stadium van de procedure voor verlenging naar Griekenland te reizen: om naar zijn afspraak bij het bevoegde politiebureau te gaan nadat hij de bevestiging van de Griekse autoriteiten via e-mail heeft ontvangen.

2. Paspoort

Begunstigden dienen een verzoek in te dienen bij het paspoortbureau van de Griekse politie. De begunstigde moet bepaalde documenten voorleggen, waaronder een kopie van de beslissing tot toekenning van internationale bescherming en een kopie van zijn ADET (of een bewijs dat zijn ADET-aanvraag in behandeling is), en moet de som van 84,40 euro betalen (73 euro voor kinderen). De begunstigde moet alle vereiste documenten (inclusief het betalingsbewijs) scannen en bij het bevoegde vreemdelingenbureau een afspraak aanvragen om hun aanvraag persoonlijk te bevestigen. Naast deze stappen moeten begunstigten ook een verklaring van hun diplomatieke dienst overleggen waarin wordt bevestigd dat zij geen nationaal paspoort kunnen verkrijgen. Deze stap brengt extra kosten met zich mee (AIDA, Country Report: Greece. Update 2024, p.253-256). De begunstigde moet een lijst raadplegen die regelmatig online wordt gepubliceerd om te weten te komen of het reisdocument klaar is. Als het reisdocument klaar is, moet de betrokkene naar het Regionaal Asielbureau van Thessaloniki of het Regionaal Asielbureau van Attica gaan om het in ontvangst te nemen. Al deze procedures moeten persoonlijk worden uitgevoerd (Refugee.info Greece, Travel Documents in Greece, 9 februari 2024, beschikbaar op : <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985654192535>). Het is dus duidelijk dat een begunstigde van internationale bescherming met een dergelijk reisdocument in staat is geweest om een bepaald bedrag bijeen te brengen en bepaalde complexe stappen te ondernemen die een zekere mate van digitale vaardigheid en contacten met de Griekse autoriteiten vereisen. In een dergelijk geval moeten worden vastgesteld dat er een zekere mate van vertrouwen bestaat in de Griekse politie en dat de begunstigde bij de

toewijzing van zijn middelen voorrang heeft gegeven aan zijn vertrek uit Griekenland boven het doen gelden van zijn rechten in Griekenland. Uit een transversale lezing van de objectieve informatie blijkt ook dat de complexiteit van de procedures voor het verkrijgen van een paspoort niet groter is dan die voor het verkrijgen van andere documenten.

3. AFM-nummer (fiscale registratie)

De commissaris-generaal duidt verder dat uit objectieve informatie blijkt dat mensen die na 31 december 2020 een aanvraag voor internationale bescherming indienen automatisch een AFM-nummer krijgen wanneer ze hun kaart als verzoeker van internationale bescherming krijgen (Cfr. Begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Toegang tot documenten en sociaal-economische rechten, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL, p. 18, maart 2023, beschikbaar op : https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2023/03/2023-03_RSA_BIP.pdf; Greece Refugee Info, 17 november 2022, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985668588951>). Het CGVS wijst erop dat het fiscaal registratienummer toegang geeft tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Het fiscaal registratienummer (AFM) blijft geldig zolang de verblijfsvergunning (ADET) ook geldig is. Als de verblijfsvergunning (ADET) verloopt, wordt het fiscaal registratienummer (AFM) gedeactiveerd totdat de verblijfsvergunning (ADET) wordt verlengd (Ibidem). Na het verkrijgen van de ADET, dienen begunstigden een afspraak te maken bij de verantwoordelijke 'Taks Office' om de gegevens van de AFM bij te werken (Cfr. Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights p. 20-21).

De commissaris-generaal wijst erop dat uit objectieve informatie blijkt dat personen die internationale bescherming genieten in Griekenland gratis toegang hebben tot gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen (AIDA, Country Report: Greece. Update 2024, p. 266; en Communication on the status of migration management in mainland Greece). Uit objectieve informatie blijkt dat de belangrijkste problemen die personen met internationale bescherming in Griekenland ondervinden, verband houden met moeilijkheden om een sociale zekerheidsnummer (AMKA) te activeren bij de Griekse autoriteiten.

4. AMKA nummer (sociale zekerheid)

Met het sociale zekerheidsnummer (AMKA) kunnen begunstigden van internationale bescherming onder dezelfde voorwaarden als Griekse burgers gratis medische zorg krijgen. Om van deze rechten te kunnen genieten, moeten begunstigden dit nummer aanvragen, maar voortaan ook activeren. Sinds een nieuwe ministeriële verordening van december 2023, is de afgifte van een AMKA vanaf 1 april 2024 gekoppeld aan de voorwaarde van "een geldige verblijfstitel in het land met toegang tot de arbeidsmarkt". De aanvraag voor een AMKA moet in persoon gebeuren voor een zgn. KEP of e-EFKA. Sinds 22 december 2024 valt de uitgifte, activering en reactivering van de AMKA evenwel onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Migratie en Asiel. Sinds 1 april 2024 wordt een AMKA, het sociale zekerheidsnummer, na voorlegging van een geldige ADET, bij een eerste afgifte inactief afgegeven en moet het nummer vervolgens worden geactiveerd met een bewijs van adres en werk/studie. De verordening bepaalt dat het bewijs van verblijf kan worden geleverd op basis van een van de volgende documenten: bewijs van eigendom, huurovereenkomst, verklaring van vrije concessie of gastvrijheid, verblijfsbewijs in het kader van een huisvestingsprogramma voor vluchtelingen. Daklozen kunnen dit document vervangen door een certificaat van gebruik van een slaapzaal of een certificaat afgegeven door de gemeentelijke sociale dienst of het gemeenschapscentrum. Gedetineerden moeten een detentiecertificaat voorleggen.

Het laatste RSA-rapport, gepubliceerd in april 2025 wees ook op de verplichting voor begunstigden om een arbeidsovereenkomst of een toezegging tot aanwerving te overleggen die op het ERGANI-platform is gedownload om hun verblijfplaats aan te tonen. Dit rapport maakt melding van een circulaire logica in Griekenland, waarbij wordt gesteld dat een actieve AMKA een van de voorwaarden is voor het verkrijgen van een arbeidsovereenkomst. Begunstigden zouden dus geen toegang hebben tot werk of sociale zekerheid, aangezien het zoeken naar een geregistreerde baan afhankelijk is van de activering van de AMKA, die op haar beurt weer afhankelijk is van die baan.

Deze circulaire logica is echter niet terug te vinden in de andere informatie waarover het Commissariaat-generaal beschikt. Het laatste AIDA-rapport dat in september 2025 is gepubliceerd, bevestigt de noodzaak om een AMKA te activeren om toegang te krijgen tot gezondheidszorg en de noodzaak voor begunstigden van bescherming om een arbeidsovereenkomst of een toezegging tot aanwerving te verstrekken die is gedownload op het ERGANI-platform om hun verblijf in Griekenland aan te tonen. Hoewel dit rapport uitgebreid ingaat op kwesties die verband houden met zowel werkgelegenheid als sociale zekerheid, wordt er geen melding gemaakt van een circulaire logica of van de noodzaak om in het bezit te zijn van een actieve AMKA om een arbeidsovereenkomst te kunnen sluiten. Een grondigere analyse van het eerder genoemde RSA-rapport (dat dus vijf maanden eerder werd gepubliceerd) maakt deze constatering des te opvallender. Uit het RSA-rapport blijkt namelijk dat er in de relevante passages (blz. 22 en 34) geen bronnen worden genoemd die deze circulaire logica bevestigen. De verwijzing naar de website van de Griekse overheid (<https://www.amka.gr/faq.html>) die bevestigt dat een bewijs van tewerkstelling moet worden voorgelegd om de AMKA te activeren, geeft geenszins aan dat een actieve AMKA een voorwaarde is voor tewerkstelling.

Gezien deze tegenstrijdige informatie heeft het Commissariaat-generaal een reactie gevraagd aan het Griekse ministerie van Asiel en Migratie (zie blauwe map, 3). Hierin wordt verduidelijkt dat een arbeidsovereenkomst niet wettelijk vereist is om de A.M.K.A. te activeren, maar het A.M.K.A.-nummer is wel degelijk nodig voor de registratie van een arbeidsovereenkomst in het ERGANI-systeem. Het Griekse ministerie erkent echter dat, hoewel uit de wet geen sprake is van onderlinge afhankelijkheid, administratieve belemmeringen zowel de registratie van een arbeidsovereenkomst als de activering van het AMKA-nummer kunnen bemoeilijken, waardoor de indruk van een cirkelredenering ontstaat.

Op basis van het bovenstaande is het Commissariaat-generaal van mening dat er, afgezien van de wettelijke voorschriften, momenteel administratieve belemmeringen bestaan die de activering van het sociale zekerheidsnummer voor begunstigden van internationale bescherming die geen geregistreerde baan hebben, aanzienlijk bemoeilijken. Uit de analyse van bovenstaande objectieve informatie kan echter niet worden geconcludeerd dat een actieve AMKA noodzakelijk is om een arbeidsovereenkomst op het ERGANIplatform te registreren. Het ontbreken van concrete verwijzingen hiernaar en de door de Griekse overheid verstrekte informatie, gelezen in het licht van het laatste AIDA-rapport, laten niet toe te concluderen dat er een cirkelredenering bestaat tussen de activering van het AMKA-nummer en de registratie van een arbeidsovereenkomst. Deze vaststelling mag echter niet verhullen dat personen die bescherming genieten bij elk van deze stappen met administratieve moeilijkheden kunnen worden geconfronteerd.

Verder wijst de info erop dat begunstigden zonder actieve AMKA niet verstoken zijn van toegang tot medische noodhulp, op voorwaarde dat u naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat ("If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription") UNHCR Greece, Living In Greece – Access to healthcare, beschikbaar op: <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare/>; AIDA, Country Report: Griekenland. Update 2023; Refugee.info Greece - Health care without a social security number (PAAYPA or AMKA) van 29 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985632313623>). Verschillende Ngo's bieden ook medische en psychosociale hulp en begeleiding aan aan begunstigden van internationale bescherming in Griekenland (UNHCR Greece, Living In Greece – Access to healthcare, beschikbaar op: <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare>; Communication on the status of migration management in mainland Greece (p. 4, 12). Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook mogelijk in bepaalde omstandigheden: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (UNHCR - Information Guide for Beneficiaries of International Protection beschikbaar op: https://migration.gov.gr/wp-content/uploads/2024/04/ENGLISH_BROCHURE.pdf).

De hoger vermelde informatie over de situatie in Griekenland is op zichzelf niet voldoende om zonder meer te concluderen dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft bekomen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden. Hoewel een eventueel gebrek aan geldige/actieve persoonlijke documenten kan leiden tot tijdelijke situaties waarbij statushouders/begunstigden moeilijker toegang hebben tot bepaalde basisvoorzieningen, betekent dit niet dat alle statushouders/begunstigden bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie. Dit risico hangt in de eerste plaats af van persoonlijke kenmerken, zoals de mate van zelfredzaamheid om in het eigen levensonderhoud te voorzien (via activiteiten in de formele of informele economie) of om een beroep te doen op de bijstand van organisaties die ondersteuning bieden aan statushouders/begunstigden van internationale bescherming, het al dan niet aanwezig zijn van ernstige kwetsbaarheden die een belangrijke negatieve impact hebben op de zelfredzaamheid en de mate waarin iemand over eigen middelen en/of een ondersteunend netwerk beschikt.

Daarbij komt het aan u toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden, dat u zich op de beschermingsstatus die u in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat u niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, te weerleggen.

Ten eerste verwijzen jullie naar de slechte levensomstandigheden in het opvangcentrum. Jullie moesten in een tent slapen zonder privacy en met mannen en vrouwen gemengd, niet elk bed had een matras en er was geen degelijk slaapmateriaal. De wc's waren ver, de keukens waren onbruikbaar, er werden enkel te grote kleren aan jullie gegeven en het centrum regelde geen taxi voor jullie. Er waren ook geen culturele activiteiten of vrouwengroepen in het centrum en na het ontvangen van jullie vluchtelingenstatus, kregen enkel nog de minderjarigen in uw gezin maaltijden in het centrum (CGVS man, p. 10; CGVS vrouw, p. 5, 6, 10).

Ofschoon jullie gedurende een deel van deze periode reeds begunstigden waren van internationale bescherming, moet worden opgemerkt dat deze feiten zich voordeden toen jullie verzoekers van internationale bescherming en deze zich dan ook situeren op een welbepaalde plaats, gedurende een welbepaalde periode en binnen een welbepaalde context. Bijgevolg is deze situatie niet zonder meer representatief voor de kwalificatie en beoordeling van uw situatie als begunstigde van internationale

bescherming nadien, aan wiens status, overeenkomstig het recht van de Unie, diverse rechten en voordelen verbonden zijn.

Ten tweede, waar uit de elementen in uw administratief dossier zou blijken dat u als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geconfronteerd werd met bepaalde moeilijkheden op het vlak van werkgelegenheid, onderwijs en huisvesting, voldoet deze situatie niet aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid en cumulatieve voorwaarden zoals bepaald door het Hof van Justitie.

Vooreerst dient hierbij vastgesteld te worden dat jullie minder dan zes maanden in Griekenland hebben verbleven, waarvan maar vijf maanden als begunstigde van internationale bescherming en dat jullie het land verlieten onmiddellijk na het ontvangen van jullie Griekse documenten (CGVS, p. 11). Deze periode is niet representatief om uitspraken te doen over uw mogelijkheden op het vlak van huisvesting en werkgelegenheid. Bovendien stelt dat u het jullie bedoeling van in het begin was om naar België te komen (CGVS man, p. 7; verklaringen DVZ man, dd. 28/02/2024, vraag 23). Jullie hadden duidelijk niet de intentie om een duurzaam bestaan uit te bouwen in Griekenland, hetgeen ook blijkt uit de vaststelling dat u niet eens weet wat een AMKA of een AFM is, ofschoon u wel degelijk een AFM voorlegt. Dit houdt geen steek en toont aan dat u absoluut niet de wil had om een leven uit te bouwen in Griekenland.

Bovendien toont u in het licht van de ervaringen waarmee u naar eigen zeggen geconfronteerd werd, evenmin aan dat u uw rechten terzake niet zou kunnen doen gelden. In dit verband moet immers worden vastgesteld dat u hiertoe eerder beperkte stappen hebt gezet, terwijl het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden en u dezelfde rechten geniet als de daar aanwezige onderdanen uiteraard niet wegneemt dat u zelf óók de nodige stappen moet ondernemen om deze uit te oefenen.

Wat jullie situatie op het vlak van werk betreft:

- Hierbij dient opgemerkt te worden dat u toegang had tot de (illegale) arbeidsmarkt in Griekenland. U heeft een paar dagen in de landbouw gewerkt in Filippiada (CGVS man, p. 12).
- Na het verkrijgen van uw status ondernam u geen andere pogingen meer om werk te vinden (CGVS man, p. 12-13; CGVS vrouw, p. 5, 7). U schreef zich ook niet in in interimkantoren in Athene of Thessaloniki toen u daar was en zocht, buiten hierover een vraag te stellen in het centrum, ook niet naar organisaties die u konden helpen (CGVS man, p. 12-13). Uw vrouw stelt ook nog dat ze aan de administratie van het centrum vroeg om begeleiding, maar hier niet geholpen werd (CGVS vrouw, p. 7). Nergens uit blijkt dat ze verdere pogingen ondernomen zou hebben om werk te vinden. • U noch uw vrouw hebben voldoende pogingen ondernomen om werk te vinden in Griekenland. Jullie schreven zich in bij de gemeente, waar jullie gezegd werd dat ze werk voor u zouden vinden nadat jullie jullie verblijfsvergunning verkregen. Onmiddellijk na het verkrijgen van jullie verblijfsvergunning verlieten jullie Griekenland echter.
- Uw vrouw stelt dat ze geen werk kon vinden, omdat ze geen Grieks sprak. Dit kan niet dienen als argument. U kon immers wel werk vinden in de landbouw zonder kennis van het Grieks. Uw vrouw zegt dat ze ook landbouwwerk zou kunnen uitvoeren (CGVS vrouw, p. 7; CGVS man, p. 12). Bovendien ondernamen jullie quasi niets om Grieks te leren (CGVS, p. 7).

Wat jullie situatie op het vlak van huisvesting betreft:

- Hierbij dient opgemerkt te worden dat jullie altijd onderdak hadden in Griekenland. Hoe betreurenswaardig de omstandigheden ook zijn die jullie beschrijven, verbleven jullie in Mytilini en Filippiada steeds in opvangcentra. In Athene verbleven jullie steeds op hotel (CGVS man, 9-11).
- Na het bekomen van de vluchtelingenstatus hebben jullie geen pogingen ondernomen om huisvesting te vinden in Griekenland. Jullie schreven zich ook niet in bij immokantoren (CGVS man, p. 13).

Wat uw situatie op het vlak van onderwijs betreft:

- Jullie kregen geen inburgeringscursussen in Griekenland zoals jullie in België wel kregen (CGVS man, p. 13). Dit houdt geen schending van jullie grondrechten in als begunstigten van internationale bescherming.
- Jullie kregen geen taallessen in Griekenland, maar ondernamen ook geen ernstige pogingen om deze te bekomen. Het enige dat jullie deden om Grieks te leren was naar de administratie van het centrum gaan en toen niemand u daar hielp, ondernam u geen verdere pogingen meer (CGVS vrouw, p. 7).
- Jullie stellen dat uw kinderen in Griekenland niet naar school konden, maar jullie namen niet voldoende stappen om dit te bewerkstelligen. Het centrum kon jullie kinderen niet inschrijven op school, omdat het schooljaar pas startte in september. Behalve vragen in het centrum om hen in te schrijven, ondernamen jullie geen andere pogingen om jullie kinderen in te schrijven op school. Jullie vertrokken uit Griekenland en hebben dus niet gewacht om uw kinderen in te kunnen schrijven op school gedurende de daartoe voorbehouden periode (CGVS man, p. 15). Wat uw situatie op het vlak van financiële hulp betreft:
- Jullie hebben in het centrum hulp gevraagd om een bankrekening te openen, maar hebben nooit om financiële hulp verzocht. U bent ook niet naar organisaties te gaan om dit te vragen, omdat u niet zo een plekken kende aangezien niemand u begeleidde (CGVS man, p. 16-17). Dat niemand u begeleidde kan hier niet gelden als argument. Het komt u toe als begunstigde van internationale bescherming om de nodige stappen te ondernemen om uw eigen grondrechten te doen gelden.
- U trachtte een bankrekening te openen voordat u erkend werd als vluchteling in Griekenland, maar dit lukte niet. Na uw erkenning ondernam u hier geen pogingen meer toe (CGVS man, p. 16, 22). U

ontvangst nochtans een AFM na uw erkenning. Dit document geeft de mogelijkheid om een banrekening te openen.

U toont niet op afdoende wijze aan dat u niet in de mogelijkheid zou zijn (geweest) om tewerkstelling of huisvesting te kunnen krijgen in Griekenland. Het komt in dit verband bovendien u toe om de middelen die het recht en uw status in Griekenland hiertoe bieden terdege te gebruiken, hetgeen u evenwel niet aantoonst. U toont niet aan deze afdoende te hebben benut, laat staan uitgeput. U toont niet aan dat u, buiten uw wil en haar persoonlijke keuzes om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie verkeerde dan wel bij een terugkeer dreigt terecht te komen.

Wat de toegang tot huisvesting betreft, herinnert het CGVS eraan dat, hoewel de toegang tot huisvesting en fatsoenlijke materiële omstandigheden voor personen die om internationale bescherming verzoeken, gewaarborgd is, een dergelijke verplichting niet bestaat ten aanzien van personen die internationale bescherming genieten (art. 34, lid 1, van de kwalificatierichtlijn). Uit de jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens blijkt dat artikel 3 niet kan worden uitgelegd als een verplichting voor de Hoge Verdragsluitende Partijen om een recht op huisvesting te garanderen aan alle personen die onder hun rechtsmacht vallen, en dat hieruit geen algemene plicht kan worden afgeleid om vluchtelingen financiële bijstand te verlenen zodat zij een bepaald levenspeil kunnen handhaven (EHRM, Samsam Mohammed Hussein e.a. tegen Nederland en Italië, 2 april 2013, §70). Begunstigden van internationale bescherming moeten in principe hun opvangcentrum 30 dagen na de toekenning van hun status verlaten. Verder bestaat er in beperkte mate ondersteuning door het HELIOS+-programma, de opvangcentra voor daklozen, lokale initiatieven en ngo's. Bijgevolg is de meerderheid van de begunstigden van internationale bescherming "self-accommodated" en verblijft zij in informele huisvesting (zie Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken in september 2024).

Het enkele feit dat de Griekse autoriteiten u bij uw terugkeer geen huisvesting zullen garanderen, volstaat dan ook niet om aan te tonen dat u zou worden blootgesteld aan een situatie die kan worden gelijkgesteld met onmenselijke behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest. Het is aan u om aan te tonen dat u volledig afhankelijk zult zijn van overheidssteun en dat de onverschilligheid van de Griekse autoriteiten ertoe zou leiden dat u, ongeacht uw wil en persoonlijke keuzes, in een situatie van extreme materiële ontbering zou brengen, waardoor u niet in uw meest elementaire behoeften, zoals eten, drinken, wassen en huisvesting, zou kunnen voorzien en waardoor uw lichamelijke of geestelijke gezondheid zou worden aangetast of in een staat van verval zou raken die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (zie in die zin HvJ-EU, 19 maart 2019, Ibrahim e.a., C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, EU:C:2019:219, punt 90).

U maak niet aannemelijk dat u daadwerkelijk verhinderd was om in Griekenland in uw elementaire levensbehoeften te voorzien of om er aanspraak te kunnen maken op bepaalde basisvoorzieningen, noch dat u zou worden blootgesteld aan onmenselijke en vernederende behandelingen in de zin van artikel 3 van het EVRM en van artikel 4 van het Handvest. Het CGVS beschikt evenmin over aanwijzingen dat u verhinderd zou zijn om opnieuw tot het Griekse grondgebied te worden toegelaten. Uw situatie kan dan ook niet worden aangemerkt als een situatie van uitzonderlijke aard zoals geduid door het Europees Hof van Justitie (in voornoemde rechtspraak).

Jullie zijn zelfredzaam en beschikken over een netwerk in Griekenland:

- Uw vrouw heeft een universitair diploma (verklaringen DVZ vrouw, dd. 28/02/20234, vraag 11). U en uw vrouw hebben in Gaza gewerkt (CGVS man, p. 3; CGVS, vrouw p. 5). U en uw vrouw werken in België niet, maar zeggen dat dit het geval is omdat u op een afgelegen plek woont. Uw vrouw zegt ook nog dat ze niet werkt omdat ze moeder is en bezig is met het leren van de taal (CGVS man, p. 3; CGVS vrouw, p. 2). Niets wijst erop dat u of uw vrouw niet in staat zijn om te werken.

- Jullie hebben taal- en inburgeringscursussen gevolgd in België, waarvan u ook certificaten behaald heeft (CGVS man, p. 3; CGVS vrouw, p. 2; zie groene map, 31 en 32).

- Jullie hebben een netwerk in Europa en toegang tot financiële steun. In Griekenland kreeg u financiële hulp van uw zoon, F.(...), die op dat moment in Duitsland verbleef (CGVS man, p. 3; CGVS vrouw, p. 2, 4, 6). Uw broer M.(...) is momenteel in België en heeft een oranje kaart (CGVS man, p. 3). De zus van uw vrouw helpt jullie soms financieel. Ze heeft een verblijfsvergunning in België net zoals verschillende andere familieleden van uw vrouw (zie groene map, 6 tot en met 8 en 11 tot en met 15). Nergens uit blijkt dat ze jullie niet financieel zou kunnen helpen om de eerste periode in Griekenland te overbruggen (CGVS vrouw, p. 2, 3, 11). Bovendien kunnen jullie als gezin – u, uw echtgenote en al jullie meerderjarige kinderen kregen de vluchtelingenstatus toegekend in Griekenland - op elkaar steunen bij terugkeer en zullen jullie dus vanzelfsprekend een netwerk hebben bij terugkeer naar Griekenland.

Ten vierde stellen jullie medische problemen te hebben en hierdoor een kwetsbaar profiel te bezitten:

- U legt een overzicht van uw medische consultaties neer waarin staat dat u lijdt aan post-traumatische stress, depressie, concentratieproblemen en insomnia (zie groene map, 35). U zegt dat het beter gaat met uw stress, maar slechter en slechter met uw psychologische problemen. U stelt in België om de twee weken of twintig dagen naar de psycholoog te moeten gaan en medicatie te nemen (CGVS man, p. 2, 7, 17, 19). U beschikt niet over een gedetailleerd psychologisch verslag, waaruit de reële ernst van uw psychologische problemen kan worden opgemaakt. Nergens uit blijkt dat u psychische kwetsbaarheid vertoont die gespecialiseerde, regelmatige en complexe opvolging, behandeling en toezicht vereist en die

belangrijke negatieve gevolgen heeft op het vlak van uw zelfredzaamheid en autonomie (zie groene map, 34 en 35).

- U stelt geheugenproblemen te hebben, maar legt hier geen bewijs van neer (CGVS man, p. 2).
- Uw tenen worden soms verkrampd. U volgt hier momenteel een behandeling voor waarna u zal worden doorverwezen naar een specialist (CGVS man, p. 7, 20; zie groene map, 35).

- U heeft gescheurde pezen in uw schouder sinds u van de tractor viel in Filippiada. Hierdoor heeft u soms erge pijn in uw schouder. U kreeg sessies bij de kinesitherapie voorgeschreven in België en moet wachten tot u onderzocht wordt door een specialist voor verdere informatie (CGVS man, p. 12, 20; zie groene map, 33).

- U heeft soms schimmels aan uw voeten, maar u kreeg hier medicatie voor voorgeschreven en nu is het beter (CGVS man, p. 21).

- U heeft een prikkelbare darmen. Dit is een chronische aandoening waarvoor u nog geen behandeling gevonden heeft. Dokters raadden u aan om minder kruiden te eten (CGVS man, p. 21).

- Een kant van uw neus is verstopt, omdat u geslagen werd, dus nu ademt u meestal via uw mond (CGVS man, p. 21).

- Uw vrouw heeft buiten een tenniselboog geen medische problemen. Het ging psychologisch niet goed met haar, maar nu stelt ze het beter (CGVS vrouw, p. 10).

- Uw vrouw haalt ook nog aan dat uw dochter psychologische problemen heeft en kortademigheid heeft, maar zij zit in haar eigen procedure en haar verzoek om internationale bescherming wordt beoordeeld op basis van zijn individuele merites (CGVS vrouw, p. 5; zie groene map, 38).

Gelet op voorgaande is het Commissariaat-generaal van oordeel dat uw medische/psychische problemen niet in die mate gekarakteriseerd zijn dat het aan uw situatie in Griekenland een significant verhoogde graad van kwetsbaarheid verleent, en bijgevolg een andere perceptie van uw levensomstandigheden in dit land rechtvaardigt. Niets wijst er namelijk op dat deze pathologieën een niveau van ernst zouden bereiken dat zware zorg en complexe monitoring zou vereisen die in Griekenland niet beschikbaar zouden zijn. Jullie waren bovendien niet verstoken van medisch hulp in Griekenland.

- Toen u psychologische problemen had, kon u naar de dokter in een medisch centrum. Deze persoon schreef u acamol voor. Hoewel u dit niet voldoende achtte, probeerde u geen verdere medische hulp te zoeken voor uw psychologische problemen (CGVS man, 18-19). Voor uw schouder zocht u geen medische hulp in Griekenland. U zegt dat ze u hiervoor geen behandeling zouden geven, maar kan dit op geen enkele manier staven. U ging naar de apotheek, vroeg een pijnstillers en kreeg die ook (CGVS man, p. 20).

- Uw dochters waren ook niet verstoken van medische hulp in Griekenland. Toen Sh.(...) een angstaanval kreeg, werd ze onderzocht in het ziekenhuis en kreeg ze medicatie. Ze had geen ernstige problemen aan haar hart. Ze kreeg hierna geen medische begeleiding meer, maar jullie zochten hier ook niet meer naar buiten het centrum (CGVS vrouw, p. 8; zie groene map 38). Toen S.(...) een tandprobleem had is ze onderzocht door een dokter, maar niet behandeld. U stelt dat ze hierna ook niet doorverwezen is. U zocht hierna echter zelf geen andere dokter meer op voor S.(...) (CGVS vrouw, p. 9; zie groene map, 40).

Het Commissariaat-generaal wijst hierbij ook bovenstaande informatie inzake het verkrijgen van een AMKA en de toegang tot de gezondheidszorg in Griekenland. Dat u nooit gehoord heeft van een AMKA (CGVS man, p. 22) kan overigens op geen enkele manier overtuigen. Uit de verklaringen van uw zoon F.(...) en Ah.(...) blijkt namelijk dat zij wél wisten wat een AMKA is, waardoor niet aangenomen kan worden dat u dienaangaande geen notie heeft.

Bijgevolg, en gelet op het feit dat u zich niet beroept op een bijzondere kwetsbaarheid die een zware, complexe en regelmatige behandeling zou vereisen, is het Commissariaat-Generaal van oordeel dat u niet hebt aangetoond dat u, in geval van terugkeer naar Griekenland, zou worden geconfronteerd met een situatie die in strijd is met artikel 3 EVRM wegens de moeilijkheden om toegang te krijgen tot medische verzorging.

Ten vijfde, stelt u dat u slecht behandeld werd door uw werkgevers na uw arbeidsongeval. Ze gaven u geen verlof en ontsloegen u meteen (CGVS man, p. 12).

U hebt niet aannemelijk gemaakt dat u voor de problemen die u met uw werkgever hebt gehad, of indien deze problemen zich bij terugkeer naar Griekenland zouden voordoen, geen of onvoldoende gebruik zou kunnen maken van de beschermingsmogelijkheden die in Griekenland beschikbaar zijn. In Griekenland hebt u deze problemen bijvoorbeeld nooit bij de politie of de Griekse autoriteiten gemeld. Uw verklaring dat u niet naar de politie ging omdat u illegaal werkte niet kan worden aanvaard (CGVS man, p. 21). Niets verhindert u ervan om als illegaal werkende persoon een klacht in te dienen bij de politie. Als de autoriteiten niet op de hoogte zijn van strafbare feiten, kunnen zij uiteraard geen onderzoek instellen en kunnen zij dus geen maatregelen nemen. In dit verband hebt u dus niet aangetoond dat u met onverschilligheid van de Griekse autoriteiten bent geconfronteerd. Bovendien moet worden benadrukt dat de door een nationale autoriteit geboden bescherming effectief moet zijn. Deze bescherming hoeft echter niet absoluut te zijn en bescherming bieden tegen alle handelingen van derden. De autoriteiten hebben een plicht om de burgers te beschermen, maar deze plicht houdt geenszins een resultaatsverplichting in. Bovendien kan geen enkele rechtsregel absolute bescherming bieden, maar volstaat het dat er redelijke maatregelen bestaan om vervolging of ernstige schendingen te voorkomen. Hierbij aansluitend kan nog opgemerkt worden dat uit de verklaringen van uw echtgenote – ze vertelde over een man wiens documenten gestolen werden – niet

afgeleid kan worden dat jullie, indien jullie met een soortgelijke situatie geconfronteerd zouden worden, geen of onvoldoende beroep zouden kunnen doen op de hulp en/of bescherming van de Griekse autoriteiten.

De door jullie neergelegde documenten kunnen bovenstaande beslissing niet wijzigen: jullie afkomst noch jullie identiteit worden hier betwist, net zomin als jullie status als begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. De door jullie voorgelegde documenten met betrekking tot Palestina zijn niet dienstig aangezien uw verzoek wordt beoordeeld ten opzichte van de EU-lidstaat die u bescherming toekende, namelijk Griekenland. Al de medische documenten, de Belgische documenten van jullie familie en de attesten taal cursus en inburgeringscursus werden hierboven reeds besproken.

Gelet op wat voorafgaat, moet worden besloten dat u het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, niet weerlegt. Bijgevolg zijn er géén feiten of elementen voorhanden die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° op uw specifieke omstandigheden in de weg staan, en wordt uw verzoek niet-ontvankelijk verklaard."

Derhalve dient ook uw verzoek niet-ontvankelijk te worden verklaard.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, verklaar ik uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

Ik vestig de aandacht van de Minister op het feit dat u internationale bescherming werd verleend door Griekenland en dat u om die reden niet mag worden teruggezonden naar Palestina."

2. Over de rechtspleging

2.1. Gelet op hun onderlinge samenhang worden de zaken van verzoeker en verzoekster gevoegd. Zij zijn echtgenoten met momenteel één minderjarige dochter.

2.2. De verwerende partij was niet aanwezig ter terechtzitting.

Artikel 39/59, § 2 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet) bepaalt als volgt: *"Alle partijen verschijnen ter terechtzitting of zijn er vertegenwoordigd. Wanneer de verzoekende partij noch verschijnt noch vertegenwoordigd is, wordt het beroep verworpen. De andere partijen die niet zijn verschenen of niet vertegenwoordigd zijn, worden geacht in te stemmen met de vordering of het beroep. In elke kennisgeving van een beschikking tot vaststelling van de rechtsdag wordt melding gemaakt van deze paragraaf."*

Artikel 39/59, § 2 van de Vreemdelingenwet houdt niet in dat de Raad op grond van de afwezigheid van de verwerende partij ter terechtzitting verplicht zou zijn het beroep gegrond te verklaren en aldus de verzoekende partij te erkennen als vluchteling of hem de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen. Evenmin houdt deze bepaling een omkering van de bewijslast in. Zij heeft enkel tot gevolg dat de Raad de eventuele excepties en het verweer ten gronde in de nota met opmerkingen van de verwerende partij niet dient te beantwoorden (RvS 13 mei 2014, nr. 227.364; RvS 13 mei 2014, nr. 227.365).

3. Over de gegrondheid van het beroep

3.1. Verzoekschriften

In wat zich aandient als een eerste en enig middel beroepen verzoekers zich op de schending van de artikelen 48/3, 48/4, 48/6, 57/6/2 en 62 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: Vreemdelingenwet), van artikel 3 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, ondertekend te Rome op 4 november 1950 en goedgekeurd bij wet van 13 mei 1955 (hierna: EVRM), van artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (hierna: Handvest), van de materiële motiveringsplicht, van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, van de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen, van het zorgvuldigheidsbeginsel en van het redelijkheidsbeginsel.

Na een korte theoretische uiteenzetting hekelen verzoekers dat de commissaris-generaal onvoldoende onderzoek heeft verricht en onvoldoende rekening heeft gehouden met de beschikbare informatie. Verzoekers stippen daarbij in het bijzonder de overwegingen aan dat zij voldoende zelfredzaam zouden zijn, terwijl zij nochtans bijzonder kwetsbaar zijn omwille van de fysieke en mentale problematieken van verzoeker en zijn traumatisering door het arbeidsongeval dat hij in Griekenland had. Ook meent verzoekster, die instaat voor de zorg van hun twee minderjarige kinderen, niet als bijster zelfredzaam kan worden aanzien. Verzoekers wijzen op de behandeling die verzoeker in België geniet en betreurt dat de commissaris-generaal dit zomaar naast zich neerlegt. Daarnaast onderstrepen verzoekers dat zij wel degelijk reële en effectieve

inspanningen hebben geleverd om de vereiste documenten te verzamelen en zich te integreren in Griekenland, maar zij niettemin geconfronteerd werden met systematische afwijzingen en moeilijk te overwinnen administratieve en structurele obstakels. Ook onderlijnt verzoeker meermaals het hoger belang van zijn minderjarige kinderen.

Verzoekers gaan vervolgens achtereenvolgens in op hun profiel en dat van hun familieleden, de noodzaak aan een volledig en ex nunc onderzoek, de algemene situatie van asielzoekers en statushouders in Griekenland. Daarnaast overlopen verzoekers hun leven in Griekenland, met name: algemeen; werk; huisvesting; onderwijs; netwerk en ondersteuning; kwetsbaar profiel; medische hulp; houding van de Griekse autoriteiten. Hierbij gaan verzoekers telkens in op de niet-ontvankelijkheidsmotieven van de bestreden beslissingen.

Verzoekers raken vervolgens het *“Wankel wederzijds vertrouwen in Griekenland”* aan en citeren hierbij uit rechtspraak van de Raad en refereert aan landeninformatie.

Vervolgens analyseren verzoekers de recente, actuele, objectieve bronnen over de situatie van vluchtelingen in Griekenland.

Verzoekers besluiten dat zij bij een terugkeer naar Griekenland in een situatie zullen terechtkomen waar zij onmogelijk in hun eigen basisneden, laat staan in deze van hun minderjarige kinderen kunnen voorzien.

Verzoekers vragen in hoofdorde om hen als vluchteling te erkennen, minstens hen de subsidiaire beschermingsstatus te verlenen en in uiterst ondergeschikte orde om de bestreden beslissing te vernietigen en het dossier terug te sturen naar het CGVS voor verder onderzoek.

3.2. Stukken

3.2.1. Verzoekers voegen aan hun verzoekschriften volgende stavingstukken:

- de notities van het persoonlijk onderhoud van verzoekster (stuk 2);
- de notities van het persoonlijk onderhoud van verzoeker (stuk 3);
- brief van 19 november 2025 met als onderwerp *“Inaccurate and misleading information in CEDOCA Country of Origin Information Focus: GREECE, Assistance to Migrants report, published 25th July 2025”*, gericht aan het CGVS door een tiental organisaties die bijstand verlenen aan vluchtelingen of op dat terrein werkzaam zijn (stuk 4).

3.2.2. Op 27 februari 2026 leggen verzoekers, overeenkomstig artikel 39/76, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, bij de Raad een aanvullende nota neer waarin zij opnieuw wijzen op de inhoud van een brief van 19 november 2025 met als onderwerp *“Inaccurate and misleading information in CEDOCA Country of Origin Information Focus: GREECE, Assistance to Migrants report, published 25th July 2025”*, gericht aan het CGVS door een tiental organisaties die bijstand verlenen aan vluchtelingen of op dat terrein werkzaam zijn. Verder gaan verzoekers in op de nota *“Aide aux Migrants”* van 6 januari 2026. Verzoekers gaan hierbij in op de voorwaarden en de procedure voor het verkrijgen van een (actieve) AMKA en de administratieve hindernissen die hiermee samengaan. Zij concluderen hieruit dat voormelde nota van het CGVS het wettelijk kader grotendeels correct beschrijft, maar de vereiste van het feitelijk verblijf minimaliseert, de structurele uitsluiting van dakloze begunstigen onzichtbaar maakt en een wettelijk probleem herleidt tot administratieve frictie. Ook gaan verzoekers in op de ‘nieuwe’ nota van het CGVS, meer bepaald de *“Nota A.M.K.A. wetgeving Griekenland”* van de juridische dienst van het CGVS van 16 januari 2026.

3.2.3. In haar aanvullende nota van 5 maart 2026 vermeldt de commissaris-generaal nog volgende stukken waarvan zij de weblinks bijbrengt:

“1. Nota A.M.K.A. wetgeving Griekenland, dd. 16 januari 2026, juridische dienst CGVS (dit stuk wordt bijgevoegd);

2. COI Focus Griekenland. HELIOS+ en Helios Junior, gepubliceerd door Cedoca op 17 september 2025;

3. Country Report : Greece. Update 2024, gepubliceerd door AIDA/ECRE in september 2025;

4. Pressemitteilung nr. 30/2025 van 16.04.2025, Bundesverwaltungsgericht en Jugement BVerwG 1 C 18.24, Bundesverwaltungsgericht, van 16.04.2025;

5. Pressemitteilung, Verwaltungsgerichtshof Kassel, van 2.09.2024,

6. Bundesverfassungsgericht, beslissing van 1 april 2025 – 2BvR 1425/24, samenvatting beschikbaar op (...);

7. Bundesverwaltungsgericht, arrest D-2590/2025, van 11 september 2025.”

De commissaris-generaal analyseert de administratieve situatie van begunstigen van internationale bescherming in Griekenland en gaat in op de procedures voor het verkrijgen en/of verlengen van documenten die essentieel zijn om toegang te krijgen tot basisvoorzieningen en de administratieve moeilijkheden die hiermee gepaard kunnen gaan. De commissaris-generaal oordeelt dat voormelde

informatie niet toelaat om te concluderen dat een (terugkerende) begunstigde van internationale bescherming in Griekenland er op systematische wijze in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie verkeert of zal terechtkomen die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Zij wijst er nog op dat verschillende administratieve rechtbanken, waaronder Duitse en Zwitserse, in talrijke uitspraken hebben geoordeeld dat verzoekers zonder ernstige gezondheidsproblemen die in staat zijn om te werken, over het algemeen gevrijwaard zijn van de risico's die inherent zijn aan de tekortkomingen van het Griekse systeem.

3.2.4. Op 10 maart 2026 dient verzoekster een tweede aanvullende nota in waarin zij vermeldt dat zij na interne disputen het opvangcentrum in Namen diende te verlaten en moesten verhuizen naar het opvangcentrum te Nonceveux. Bij de verhuis zijn ze hun Griekse documenten verloren, zij zullen hiervan op 12 maart 2026 aangifte doen bij de lokale politie.

Bij deze aanvullende nota voegt verzoekster volgende nieuwe stukken:

- schrijven van M.T. Mouzourakis, advocaat en juridisch verantwoordelijke bij RSA van 16 januari 2026 (stuk 6);
- Europese Commissie, brief aan de staatssecretaris, Ares (2023) 8268343, 4 december 2023 (stuk 7).

3.2.5. Ter terechtzitting legt verzoeker een aanvullende nota neer waarin hij verwijst naar arresten van de Raad in Verenigde Kamers van 20 februari 2026. Daarnaast gaat verzoeker opnieuw in op de algemene situatie van statushouders in Griekenland en hun problemen inzake het verkrijgen van een verblijfsvergunning en van een actieve AMKA, inzake de toegang tot huisvesting, sociaal welzijn en gezondheidszorg, en inzake de terugkeer van begunstigten van internationale bescherming. Daarnaast gaat hij in op enkele landenrapporten van de aanvullende nota van de commissaris-generaal en bekritiseert de analyse van de commissaris-generaal. Hij gaat ook nog uitvoerig in op een aantal methodologische tekortkomingen in het CEDOCA-rapport van 25 juli 2025 ("COI Focus Grèce - Aide aux migrants") en de 'slecht gekuiste' versie van dit geüpdatet rapport van 6 januari 2026.

Bij deze aanvullende nota voegt verzoeker volgende documenten:

- een attest van 16 januari 2026 van B.M., klinisch psychologe (stuk 1);
- een attest van B.M., klinisch psychologe, van 10 december 2025 (stuk 2);
- een geneesmiddelenvoorschrift van 16 januari 2026 (stuk 3);
- een medisch attest van 21 november 2025 van een orthopedist waarin wordt voorgesteld om verzoeker een arthroscanner te laten ondergaan voor zijn schouderprobleem en daarna een infiltratie of operatie (stukken 4 en 5);
- een afspraakbevestiging voor medische beeldvorming van verzoekers rechterschouder op 24 maart 2026 (stuk 6);
- een afspraakbevestiging voor een coloscopie op 17 maart 2026 (stuk 7);
- een bewijs van tenlasteneming door het Rode Kruis van een consultatie bij de psycholoog op 20 maart 2026 (stuk 8) en een afspraakkaartje betreffende deze afspraak van 20 maart 2026 (stuk 9);
- stukken inzake het naar school gaan van zijn intussen meerderjarige zoon A.A. (stukken 10-13);
- een bewijs dat verzoeker lessen Frans heeft gevolgd (stuk 14);
- een bewijs dat verzoekers echtgenote een opleiding 'accueillante-crèche' heeft gevolgd (stuk 15);
- een bewijs dat verzoekers echtgenote een inburgeringscursus heeft gevolgd (stuk 16) en lessen Frans (stukken 17 en 18);
- een inschrijvingsbewijs van verzoekers minderjarige dochter op de lagere school (stukken 19 en 20).

3.3. Beoordeling

3.3.1. Bevoegdheid

De Raad wijst erop dat hij inzake beslissingen van de commissaris-generaal over volheid van rechtsmacht beschikt. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil (wetsontwerp tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, *Parl.St.* Kamer 2005-2006, nr. 2479/001, 95, 96 en 133). Door de devolutieve kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van de verzoekende partij daarop.

3.3.2. Bewijslast en samenwerkingsplicht

Het wettelijke kader omtrent de bewijslast wordt heden uiteengezet in de artikelen 48/6 en 48/7 van de Vreemdelingenwet, die de omzetting betreffen van artikel 4 van de Richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, lid 1 van de Richtlijn 2013/32/EU en bijgevolg in het licht van deze Unierechtelijke bepaling dienen gelezen te worden.

De in artikel 4 van de Richtlijn 2011/95/EU vervatte 'beoordeling van feiten en omstandigheden' in het kader van een onderzoek naar aanleiding van een verzoek om internationale bescherming, verloopt in twee onderscheiden fasen.

De eerste fase betreft de vaststelling van de feitelijke omstandigheden die bewijselementen tot staving van het verzoek kunnen vormen. De in artikel 4, lid 1 van de Richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, lid 1 van de Richtlijn 2013/32/EU beoogde samenwerkingsplicht houdt in dat het in beginsel aan de verzoeker om internationale bescherming toekomt om alle nodige elementen ter staving van zijn verzoek, zoals vermeld in artikel 48/6, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, zo spoedig mogelijk aan te brengen. Hij moet een inspanning doen om dit verzoek te onderbouwen, onder meer aan de hand van verklaringen, schriftelijke bewijzen, zoals documenten en stukken, of ander bewijsmateriaal.

Indien de door de verzoeker aangevoerde elementen om welke reden ook niet volledig, actueel of relevant zijn, is het aan de met het onderzoek belaste instanties om actief met de verzoeker samen te werken om alle elementen te verzamelen die het verzoek kunnen staven. Daarnaast dienen deze instanties ervoor te zorgen dat nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld over de algemene situatie in het land van oorsprong en, waar nodig, in landen van doorreis.

De tweede fase betreft de beoordeling in rechte van deze gegevens door de met het onderzoek belaste instanties, waarbij wordt beslist of in het licht van de feiten die een zaak kenmerken, is voldaan aan de materiële voorwaarden, omschreven in de artikelen 48/3 of 48/4 van de Vreemdelingenwet, voor de toekenning van internationale bescherming (HvJ 22 november 2012, C-277/11, M., pt. 64-68).

De beoordeling van een verzoek om internationale bescherming moet plaatsvinden op individuele wijze. Overeenkomstig artikel 48/6, § 5 van de Vreemdelingenwet moet, naast de door verzoeker afgelegde verklaringen en overgelegde documenten, ook onder meer rekening worden gehouden met alle relevante informatie in verband met het land van herkomst op het tijdstip waarop een beslissing inzake het verzoek wordt genomen, met inbegrip van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die gelden in het land van herkomst en de wijze waarop deze worden toegepast. Consistentie, voldoende detaillering en specificiteit alsook voldoende aannemelijkheid vormen indicatoren op basis waarvan de geloofwaardigheid van de verklaringen kan worden beoordeeld, rekening houdend met individuele omstandigheden van de betrokken verzoeker. Twijfels over bepaalde aspecten van een relaas ontslaan de bevoegde overheid niet van de opdracht de vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade betreffende die elementen waar geen twijfel over bestaat, te toetsen. Het moet in deze evenwel gaan om die elementen die de nood aan internationale bescherming kunnen rechtvaardigen.

Wanneer een verzoeker bepaalde aspecten van zijn verklaringen niet staft met schriftelijke of andere bewijzen, dan bepaalt artikel 48/6, § 4 van de Vreemdelingenwet dat deze aspecten geen bevestiging behoeven en dat haar bijgevolg het voordeel van de twijfel wordt gegund indien aan de volgende cumulatieve voorwaarden is voldaan:

- "a) de asielzoeker heeft een oprechte inspanning geleverd om zijn aanvraag te staven;*
- b) alle relevante elementen waarover de asielzoeker beschikt, zijn voorgelegd, en er is een bevredigende verklaring gegeven omtrent het ontbreken van andere bewijskrachtige elementen;*
- c) de verklaringen van de asielzoeker zijn samenhangend en aannemelijk bevonden en zijn niet in strijd met de algemene en specifieke informatie die gekend en relevant is voor zijn aanvraag;*
- d) de asielzoeker heeft zijn aanvraag tot internationale bescherming zo spoedig mogelijk ingediend, of hij heeft goede redenen kunnen aanvoeren waarom hij nagelaten heeft dit te doen;*
- e) er is vast komen te staan dat de asielzoeker in grote lijnen als geloofwaardig kan worden beschouwd."*

3.3.3. Motieven van de bestreden beslissingen

3.3.3.1. In de bestreden beslissing worden verzoekers' verzoeken om internationale bescherming niet-ontvankelijk verklaard op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet omdat:

(i) uit de elementen die voorhanden zijn blijkt dat zij reeds internationale bescherming genieten in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland; in dit verband kan worden opgemerkt dat verzoeker, verzoekster en hun kinderen beschikken over een geldige Griekse verblijfsvergunning en een geldig Grieks reispaspoort;

(ii) verzoekers weerleggen het vermoeden dat hun grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland worden geëerbiedigd niet aangezien:

a) waar verzoekers verwijzen naar de slechte omstandigheden in het opvangcentrum, moet worden opgemerkt dat deze feiten zich voordeden toen zij verzoekers van internationale bescherming waren en

- zich aldus situeren op een welbepaalde plaats, gedurende een welbepaalde periode en binnen een welbepaalde context;
- b) waar uit de elementen van het administratief dossier zou blijken dat zij als begunstigen van internationale bescherming in Griekenland geconfronteerd werden met bepaalde moeilijkheden op vlak van werkgelegenheid, onderwijs en huisvesting, deze situatie niet voldoet aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid en cumulatieve voorwaarden zoals bepaald door het Hof van Justitie nu:
- a. verzoekers en hun gezin minder dan zes maanden in Griekenland hebben verbleven, waarvan maar vijf maanden als begunstigen van internationale bescherming en zij het land onmiddellijk verlieten na het ontvangen van hun Griekse documenten;
  - b. verzoekers stellen dat hun bedoeling van in het begin was om naar België te komen, hetgeen ook blijkt uit de vaststelling dat verzoeker niet eens weet wat een AMKA of AFM is, ofschoon hij wel degelijk een AFM voorlegt;
  - c. verzoeker toegang had tot de (illegale) arbeidsmarkt in Griekenland; hij geen andere pogingen meer ondernam om werk te vinden; het argument van verzoekster dat zij geen Grieks sprak niet kan dienen aangezien verzoeker ook werk kon vinden zonder kennis van het Grieks;
  - d. verzoekers en hun gezin altijd onderdak hadden in Griekenland en zij na het bekomen van de vluchtelingenstatus geen pogingen meer ondernamen om huisvesting te vinden;
  - e. dat verzoekers en hun gezin geen inburgeringscursussen in Griekenland kregen, geen schending inhoudt van hun grondrechten als begunstigen van internationale bescherming; zij geen ernstige pogingen ondernamen om taallessen in Griekenland te bekomen en de bewering dat de kinderen in Griekenland niet naar school konden, niet kan overtuigen aangezien zij geen voldoende stappen namen om dit te bewerkstelligen;
  - f. verzoekers en hun gezin nooit om financiële hulp verzochten en ook niet naar organisaties gingen om dit te vragen en zij na zijn erkenning als vluchteling geen nieuwe poging meer ondernamen om een bankrekening te openen;
  - g. het enkele feit dat de Griekse autoriteiten verzoekers bij terugkeer geen huisvesting zullen garanderen, volstaat niet om aan te tonen dat zij zouden worden blootgesteld aan een situatie die kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke behandeling in de zin van artikel van het Handvest;
  - h. verzoekers tonen aldus niet aan dat zij, buiten hun wil en hun persoonlijke keuzes om, in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie verkeerden dan wel bij een terugkeer dreigen terecht te komen; verzoekers tonen bijgevolg niet aan dat zij een kwetsbaarheid vertonen die het hen dermate moeilijk maakt om zich staande te houden en zelfstandig hun rechten uit te oefenen dat er een ernstig risico is dat zij zouden terechtkomen in leefomstandigheden die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest;
- c) verzoekers en hun gezin zijn zelfredzaam en beschikken over een netwerk in Griekenland
- a. verzoekster heeft een universitair diploma;
  - b. verzoekers hebben in Gaza gewerkt; niets wijst erop dat verzoekers niet in staat zijn om te werken;
  - c. verzoekers hebben taal- en inburgeringscursussen gevolgd in België, waarvan zij ook certificaten hebben behaald;
  - d. verzoekers hebben een netwerk in Europa en toegang tot financiële steun;
- d) waar verzoekers en hun gezin stellen dat zij medische problemen hebben en hierdoor een kwetsbaar profiel bezitten moet worden opgemerkt dat:
- a. verzoeker niet beschikt over een gedetailleerd psychologisch verslag waaruit de reële ernst van zijn psychologische problemen kan worden opgemaakt, noch toont hij aan dat hij een psychische kwetsbaarheid vertoont die gespecialiseerde, regelmatige en complexe opvolging, behandeling en toezicht vereist en die belangrijke negatieve gevolgen heeft op vlak van zijn zelfredzaamheid en autonomie;
  - b. verzoeker geen bewijs voorlegt van zijn beweerde geheugenproblemen;
  - c. verzoeker een behandeling volgt voor zijn verkrampde tenen waarna hij zal worden doorverwezen naar een specialist;
  - d. verzoeker sessies bij de kinesist kreeg voorgeschreven in België en moet wachten op een onderzoek door een specialist voor verdere informatie in verband met de gescheurde pezen in zijn schouder;
  - e. verzoeker soms schimmels aan zijn voeten heeft, maar hij hiervoor medicatie kreeg voorgeschreven en dit nu beter is;
  - f. verzoeker prikkelbare darmen heeft, hetgeen een chronische aandoening is waarvoor hij nog geen behandeling heeft gevonden;
  - g. verzoekers neus langs één kant verstopt is en hij nu meestal via zijn neus ademt;
  - h. verzoekster buiten een tenniselleboog geen medische problemen heeft, het psychologisch niet goed met haar ging maar zij het nu beter stelt;
  - i. verzoekers' dochter – die psychologische problemen en kortademigheid zou hebben – een eigen procedure heeft en haar verzoek om internationale bescherming op basis van haar individuele merites wordt beoordeeld;

- j. verzoekers en hun gezin niet aantonen dat de medische/psychologische problemen in die mate gekarakteriseerd zijn dat het aan hun situatie in Griekenland een significant verhoogde graad van kwetsbaarheid verleent;
  - k. verzoekers en hun gezin bovendien niet verstoken bleven van medische hulp in Griekenland;
- e) in zoverre verzoeker stelt dat hij slecht werd behandeld door zijn werkgevers na zijn arbeidsongeval moet worden vastgesteld dat verzoekers niet aannemelijk hebben gemaakt dat zij voor de problemen die verzoeker met zijn werkgever heeft gehad, of indien deze problemen zich bij terugkeer naar Griekenland zouden voordoen, geen of onvoldoende gebruik zouden kunnen maken van de beschermingsmogelijkheden die in Griekenland beschikbaar zijn;
- (iii) de documenten die verzoekers voorleggen, zijn niet van die aard dat ze de appreciatie van hun verzoeken om internationale bescherming in positieve zin kunnen ombuigen.

Al deze motieven worden op omstandige wijze toegelicht in de bestreden beslissingen.

3.3.3.2. De Raad stelt derhalve vast dat de motieven van de bestreden beslissingen op eenvoudige wijze in die beslissingen kunnen worden gelezen zodat verzoekers er kennis van hebben kunnen nemen en zijn kunnen nagaan of het zin heeft de bestreden beslissingen aan te vechten met de beroepsmogelijkheden waarover zij in rechte beschikken. Daarmee is aan de voornaamste doelstelling van de formele motiveringsplicht, zoals voorgeschreven in artikel 62, § 2 van de Vreemdelingenwet en de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, voldaan. Verzoekers maken niet duidelijk op welk punt deze formele motivering hen niet in staat zou stellen te begrijpen op grond van welke juridische en feitelijke gegevens de bestreden beslissingen zijn genomen derwijze dat niet voldaan zou zijn aan het hiervoor uiteengezette doel van de formele motiveringsplicht. Daarnaast blijkt uit de verzoekschriften dat verzoekers de motieven van de bestreden beslissingen kennen, zodat het doel van de uitdrukkelijke motiveringsplicht in casu is bereikt. Het middel kan in zoverre niet worden aangenomen. De Raad stelt vast dat verzoekers in wezen de schending van de materiële motiveringsplicht aanvoeren.

De materiële motiveringsplicht, de vereiste van deugdelijke motieven, houdt in dat de bestreden beslissing op motieven moet steunen waarvan het feitelijk bestaan naar behoren is bewezen en die in rechte ter verantwoording van de beslissing in aanmerking kunnen genomen worden. Het middel zal dan ook onder meer vanuit dit oogpunt worden onderzocht.

3.3.4. De bestreden beslissingen werden genomen op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet. Dit artikel voorziet in de mogelijkheid om een verzoek om internationale bescherming van een vreemdeling niet-ontvankelijk te verklaren wanneer deze reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van artikel 33, lid 2, a) van de Procedurerichtlijn.

3.3.4.1. Uit de stukken van het administratief dossier blijkt dat verzoekers internationale bescherming genieten in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Zij verkregen er de vluchtelingenstatus op 29 september 2023 en werden in het bezit gesteld van Griekse verblijfsdocumenten, waarvan de Griekse verblijfsvergunning (ADET) geldig is tot 28 september 2026 en hun reispaspoort geldig is tot 4 november 2028 (administratief dossier, "*bijkomende vragen M-status Griekenland*" van 28 februari 2024; CGVS, p. 5; map 'Documenten'). Dit lijkt in overeenstemming te zijn met de landeninformatie waaruit blijkt dat erkende vluchtelingen in Griekenland een verblijfsrecht krijgen voor drie jaar met mogelijke verlenging ("*Verlag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*" d.d. september 2024, p. 13; "*Country Report: Greece. Update 2024*", van september 2025, p. 235) en met het gegeven dat verzoekers in Griekenland op 29 september 2023 de vluchtelingenstatus hebben verworven.

Waar verzoekers in hun verzoekschrift aanvoeren dat hun Griekse verblijfstitel niet lang meer geldig is, wijst de Raad op de informatie aanwezig in het administratief dossier waaruit blijkt dat verzoekers de vluchtelingenstatus werd toegekend op 29 september 2023 en hun ADET geldig is tot 28 september 2026 en hun Grieks reispaspoort tot 4 november 2028.

Bovendien wijst de Raad erop dat er een onderscheid dient te worden gemaakt tussen de verleende internationale beschermingsstatus enerzijds en de daaraan gekoppelde verblijfstitel anderzijds. Dit onderscheid vindt weerklank in het vigerende EU-acquis, waar de richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming (herschikking) (hierna: Kwalificatierichtlijn) in de artikelen 13 en 18 alludeert op het verlenen van de vluchtelingen- en subsidiaire beschermingsstatus en in artikel 24 de modaliteiten van de respectieve verblijfstitels regelt. Waar de verblijfstitels blijkens deze richtlijn in wezen beperkt in de tijd en verlengbaar zijn (zoals overigens ook in België), is zulks in beginsel niet het geval wat betreft de verleende

beschermingsstatus, die onverkort blijft gelden zolang er een nood is aan bescherming en slechts in uitzonderlijke, limitatief bepaalde omstandigheden kan worden ingetrokken of beëindigd (cf. de artikelen 11, 14, 16 en 19 van de Kwalificatierichtlijn).

Er zijn geen ernstige indicaties dat verzoekers thans in Griekenland niet langer deze beschermingsstatus zouden hebben. Verzoekers brengen geen concrete en geobjectiveerde elementen aan waaruit zou blijken dat deze beschermingsstatus niet langer geldig zou zijn of zou zijn ingetrokken of beëindigd. Zij brengen geen concrete gegevens of verifieerbare elementen bij die wijzen op een intrekking of opheffing van de hen verleende status, noch bevat het administratief dossier enige concrete aanwijzing in die zin. De Raad merkt op dat de bewijslast met betrekking tot de eerder verleende internationale beschermingsstatus in toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet berust bij het CGVS. Eens hieraan is voldaan, zoals in casu, komt het toe aan de betrokken verzoeker die de actualiteit of effectiviteit van deze bescherming ter discussie stelt, persoonlijk aan te tonen dat hij niet (meer) op deze bescherming kan rekenen. Verzoekers brengen geen dergelijk bewijs bij. Uit het enkele feit dat verzoekers niet meer verblijven in Griekenland, kan niet worden afgeleid dat verzoekers er niet langer over internationale bescherming beschikken. Indien verzoekers van mening zijn dat er een einde zou zijn gesteld aan hun beschermingsstatuut omwille van een afwezigheid, of hiertoe een procedure is opgestart, komt het hen toe om dit op afdoende wijze aan te tonen, waartoe zij in gebreke blijven.

3.3.4.2. Bijgevolg wordt in casu vermoed dat verzoekers geen nood hebben aan internationale bescherming in België, precies omdat zij reeds internationale bescherming geniet in een ander land, met name Griekenland.

Om deze reden werd verzoekers' beschermingsverzoek niet-ontvankelijk verklaard op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van het wederzijds vertrouwensbeginsel, vervat in artikel 33, lid 2, a) van de Procedurerichtlijn.

Dit wederzijds vertrouwensbeginsel betreft evenwel een weerlegbaar vermoeden.

Het wederzijds vertrouwensbeginsel wordt weerlegd indien de voorzienbare levensomstandigheden van een verzoeker, als persoon die internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest. De weerlegging vereist, specifiek voor wat betreft de voorzienbare levensomstandigheden, dat er sprake is van een situatie waarin een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt. Deze drempel wordt bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 50-51 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt. 90 en 101).

Wanneer er in een lidstaat sprake is van *“tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken”*, dan vallen deze tekortkomingen bijgevolg enkel onder artikel 4 van het Handvest wanneer zij een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak (cf. HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 89).

Het kan voorts niet volledig worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid, wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 52 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, C-163/17, Jawo, pt. 95).

3.3.5. Verzoekers betogen dat zij bij een terugkeer naar Griekenland een reëel risico lopen om terecht te komen in een situatie van materiële deprivatie, wat een schending inhoudt van artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest.

3.3.5.1. Vooreerst wordt de situatie onderzocht van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en dit op basis van de meest recente en volledige landenrapporten waarover de Raad in de huidige fase van de procedure beschikt.

In de door beide partijen aangebrachte verschillende rapporten wordt de huidige situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland onderzocht, zowel wat betreft de inhoud van de in de artikelen 24 tot en met 35 van de richtlijn 2011/95/EU bedoelde voordelen waarop zij als begunstigden van internationale bescherming aanspraak maken, als wat betreft de toegang tot deze voordelen.

Uit de verstrekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van statushouders in Griekenland moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat het beleid van de Griekse autoriteiten erop gericht is van begunstigden van internationale bescherming te verwachten dat zij zelfstandig zijn en voor hun eigen bestaansmiddelen zorgen, terwijl zij belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om toegang te krijgen tot bepaalde officiële documenten en zij – zeker wanneer zij terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken – kunnen worden geconfronteerd met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange wachtperiode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

Griekenland kent een algemeen juridisch en beleidskader, dat gericht is op een algemene integratie in de Griekse samenleving van statushouders en het faciliteren van de overgang van verzoeker naar statushouder.

In februari 2022 heeft Griekenland een nationale strategie voor integratie vastgesteld waarin de noodzaak van een alomvattende integratieaanpak wordt erkend. Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van IGO's en NGO's, die de algemene integratie van statushouders in de Griekse samenleving trachten te bevorderen. Tekortkomingen in de uitvoering van de bestaande wetgeving vormen evenwel een aanzienlijke belemmering voor een soepele integratie. Deze belemmeringen hebben onder meer betrekking op de afgifte en verlenging van verblijfsvergunningen, formaliteiten voor de afgifte van basisdocumentatie (zoals de gezondheidsverzekering, bankrekeningen, belastinggegevens), erkenning van kwalificaties, toegang tot werk en scholing, toegang tot huisvesting en in het algemeen een gebrek aan huisvesting in Griekenland (*“Communication on the status of migration management in mainland Greece”*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-14).

Uit de landeninformatie volgt dat statushouders bepaalde persoonlijke documenten en gegevens nodig hebben die elementair zijn om in Griekenland toegang te verkrijgen tot basisvoorzieningen. Het gaat meer bepaald om de afgifte van een Griekse verblijfsvergunning (ADET), die wordt afgeleverd op basis van de internationale beschermingsstatus, een fiscaal registratienummer (AFM) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA). Het al dan niet beschikken over deze officiële documenten is aldus belangrijk voor de vraag of statushouders in Griekenland het risico lopen om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Uit de landeninformatie blijkt dat het bezit van een geldige ADET immers een voorwaarde is voor het verkrijgen van een sociale zekerheidsnummer (AMKA), terwijl het bezit van een AFM al dan niet indirect, een voorwaarde vormt voor, o.a., het openen van een bankrekening, het huren van een woning, toegang tot de arbeidsmarkt of het verkrijgen van een AMKA, en het bezit van een AMKA een voorwaarde uitmaakt om, o.a., toegang te krijgen tot sociale uitkeringen, (gratis) gezondheidszorg en de arbeidsmarkt (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 12, 24; *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 264-266). Naast voormelde documenten hebben statushouders in Griekenland ook een reisdocument nodig om een bankrekening te openen of om toegang te hebben tot het platform van het ministerie van Financiën (AADE) en het online belastingplatform Taxisnet (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 256-257). Zowel erkende vluchtelingen als subsidiaire beschermden kunnen reisdocumenten van de Griekse overheden verkrijgen (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 253-257). Statushouders moeten evenwel belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels overwinnen om toegang te krijgen tot voormelde officiële documenten. Het verkrijgen en vernieuwen van bepaalde documenten blijkt vaak complex te zijn, waarbij administratieve obstakels veel statushouders ervan weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals de gezondheidszorg, huisvesting, sociale zekerheid, de arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 4-6, 20 en 22; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

A. Eerste afgifte van een ADET

Volgens de zogenaamde ADET-verordening wordt de beslissing tot afgifte van de ADET in principe opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven. In elk geval moet de beslissing tot afgifte van een ADET aan de begunstigde worden meegedeeld op dezelfde dag als de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming. Dit is overeenkomstig een omzendbrief van het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Ondanks deze regel geeft de Griekse asieldienst op dit moment nog steeds ADET-beslissingen als aparte administratieve handelingen af, die ze samen met de beslissing over de goedkeuring van de asielaanvraag aan de betrokken statushouder meedeelt.

Vervolgens moeten statushouders binnen de zes maanden per e-mail een afspraak met de Griekse politie om de nodige documenten en vingerafdrukken voor de daadwerkelijke fysieke afgifte van een ADET voor te leggen. De Griekse politie tracht de afspraken binnen de 10 dagen na de e-mail vast te leggen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen, met pasfoto's en een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt. Het duurt vervolgens 1 tot 2 maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk verwittigd dat hun ADET gedrukt is en/of klaar is om het worden opgehaald. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET-kaarten klaar liggen om te worden afgehaald. Er wordt van statushouders verwacht dat zij deze lijsten dagelijks nakijken (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 5-17; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

B. Afgifte van een AFM

Sinds 31 december 2020 wordt automatisch een AFM aangemaakt bij het beschermingsverzoek. Personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, krijgen bijgevolg automatisch een AFM wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen. De instanties die belast zijn met de registratie van hun verzoek vervolledigen de procedure voor de uitgifte van een AFM online en reiken daarbij een AFM-certificaat uit aan de verzoekers. Een statushouder die na december 2020 een beschermingsverzoek indiende zou in principe een AFM moeten hebben. Persoonlijke gegevens worden echter niet automatisch geactualiseerd door de Griekse overheden eens er internationale bescherming is verleend. Statushouders moeten daartoe een afspraak maken met het bevoegde belastingkantoor (DOY). Dit is evenwel niet mogelijk indien de ADET is verstreken. Personen die automatisch een AFM kregen bij het indienen van hun verzoek om internationale bescherming, en vervolgens internationale bescherming en een ADET hebben verkregen, kunnen geen TAXISnet-codes, die noodzakelijk zijn voor transacties met AADE en andere publieke diensten, aanmaken zonder voorafgaandelijk hun gegevens te hebben geactualiseerd bij het belastingkantoor. Aanvragen voor TAXISnet-codes moeten online gebeuren via het AADE-platform dat enkel beschikbaar is in Grieks. Na de aanvraag wordt een afspraak gemaakt met het bevoegde belastingkantoor om de TAXISnet-codes te ontvangen.

Personen die voor 31 december 2020 een beschermingsverzoek hebben ingediend, die geen AFM-nummer hebben verkregen en wiens ADET nog geldig is, kunnen een AFM-nummer aanvragen via een videogesprek met een medewerker van de bevoegde autoriteit. Ook kan een AFM-nummer aangevraagd worden door een bezoek van de persoon of een gemachtigde aan het plaatselijke belastingkantoor (DOY) in de woonplaats van de statushouder. Bij de registratie bij dit belastingkantoor wordt om een adresbewijs gevraagd. Dit kan een certificaat van een opvanglocatie zijn, een energierekening of een kopie van een huurcontract op naam van de statushouder. Statushouders die dakloos zijn of geen adresbewijs kunnen overleggen, kunnen geen AFM-nummer verkrijgen. Als gevolg hiervan kunnen zij geen belastingaangifte indienen of een belastingverklaring ontvangen.

Een AFM-nummer wordt automatisch gedeactiveerd eens de ADET vervalt en kan niet worden gebruikt tot de ADET wordt verlengd (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 19-20; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 20-21).

C. Afgifte en activering van een AMKA

Een AMKA, dit is een sociale zekerheidsnummer, is vereist voor de toegang tot sociale uitkeringen, de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Samen met de afgifte van de verblijfsvergunning is de Griekse asieldienst verplicht om statushouders te informeren dat zij voortaan in aanmerking komen voor een AMKA en dat zij binnen één maand de wettelijk vereiste stappen moeten ondernemen om dit nummer aan te vragen (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p.236). Om een AMKA te

verkrijgen, moet de statushouder de Griekse autoriteiten vragen om zijn voorlopig sociale zekerheidsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg, zgn. PAAYPAs) om te zetten in een AMKA, een sociale zekerheidsnummer. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. De omzetting gebeurt niet automatisch maar moet worden gevraagd. Obstakels en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET kunnen de afgifte van een AMKA beïnvloeden en dus ook de toegang voor statushouders tot het gezondheidszorgsysteem.

Sinds een nieuwe ministeriële verordening van december 2023 (hierna: AMKA-verordening), is de afgifte van een AMKA vanaf 1 april 2024 gekoppeld aan de voorwaarde van *“een geldige verblijfstitel in het land met toegang tot de arbeidsmarkt”*. De redenering hierachter is dat mensen die hun ADET niet verlengen geen belang meer hebben bij een AMKA, aangezien zij niet meer in Griekenland verblijven en daarom niet meer onder het Griekse sociale zekerheidsstelsel vallen. Deze verordening is ingegeven vanuit de gedachte om arbeidsmigratie en sociale zekerheid aan elkaar te koppelen. Een onbedoeld gevolg is dat de AMKA van statushouders bij het aflopen van hun ADET wordt gedeactiveerd, ook indien er een verlengingsaanvraag in behandeling is. De aanvraag voor een AMKA moet in persoon gebeuren voor een zgn. KEP of e-EFKA. Sinds 22 december 2024 vallen de uitgifte, activering en reactivering van de AMKA evenwel onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Migratie en Asiel.

Sinds 1 april 2024 wordt een AMKA, het sociale zekerheidsnummer, na voorlegging van een geldige ADET, bij een eerste afgifte inactief afgegeven. Om de daarbij horende rechten van o.m. gezondheidszorg en sociale voorzieningen te genieten, moet dit AMKA-nummer vervolgens worden geactiveerd. In tegenstelling tot wat in de wet is bepaald, kunnen statushouders hun AMKA niet onder dezelfde voorwaarden activeren als Griekse burgers. Artikel 6 (5) van de AMKA-verordening bepaalt dat derdelanders hun wettelijk verblijf alsook hun (daadwerkelijk) verblijf in Griekenland moeten aantonen en stipuleert welke stukken daartoe moeten worden voorgelegd. Wettelijk verblijf wordt in beginsel aangetoond door het voorleggen van een geldig paspoort van een derde land of een geldig reisdocument alsook een geldige verblijfstitel voor Griekenland met recht op toegang tot de arbeidsmarkt. Hierbij moet echter worden opgemerkt dat artikel 6 (5) uitdrukkelijk stipuleert dat statushouders zijn vrijgesteld van het voorleggen van een geldig paspoort of reisdocument, zodat het voorleggen van een geldige ADET in beginsel volstaat als bewijs van wettelijk verblijf (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 23; aanvullende nota van de commissaris-generaal van 4 maart 2026 met als bijlage een nota over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 16 januari 2026 en de vertaling van de AMKA-verordening). Een bewijs van (daadwerkelijk) verblijf in Griekenland kan bestaan uit onder meer één van de volgende documenten: een fiscaal woonplaatsattest, eigendomsbewijs, huurovereenkomst, verklaring van gratis concessie of inwoning, verblijfsbewijs in het kader van bepaalde huisvestingsprogramma's, certificaat van verblijf in een studentenaccommodatie,... Daklozen kunnen dit document vervangen door een certificaat van gebruik van een slaapzaal of een certificaat afgegeven door de gemeentelijke sociale dienst of het gemeenschapscentrum. Gedetineerden moeten een certificaat van detentie overleggen. Daarnaast moeten statushouders ook een bewijs van werk voorleggen, zoals een certificaat van aanwerving van een werkgever (een *“employment hiring certificate from an employer”* in de Engelse vertaling van de reeds geciteerde AMKA-verordening; in het *“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”* van september 2024 worden ook de termen *“intentieverklaring van een werkgever”* en *“werkgeversverklaring”* gebruikt), een arbeidsovereenkomst die is geüpload in het informatiesysteem van het ministerie van Werkgelegenheid (ERGANI), een verklaring van de bevoegde belastingdienst dat men als zelfstandige is begonnen of een bewijs van studie.

Met deze laatste voorwaarde behandelt de Griekse wet statushouders anders dan Griekse en Unieburgers, voor wie de bovenstaande vereisten alternatief en niet cumulatief gelden.

De eis dat alle statushouders een certificaat van aanwerving van een werkgever of een in ERGANI geüpload arbeidscontract of een verklaring van zelfstandig ondernemerschap van de bevoegde belastingdienst moeten indienen voor de activering van de AMKA, heeft tot gevolg dat statushouders die nog niet legaal werken of vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, automatisch worden uitgesloten van toegang tot openbare gezondheidszorg en sociale voorzieningen.

De Griekse ombudsman en de Europese Commissie hebben hierover reeds hun bezorgdheden geuit. Het Griekse ministerie van Migratie en Asiel heeft toegegeven dat een wetswijziging nodig is, die tot nu toe niet is doorgevoerd. Ten slotte zorgt de eis van een 'geldige' verblijfsvergunning (ADET) voor een actieve AMKA voor ernstige problemen in de praktijk, omdat de AMKA automatisch wordt gedeactiveerd op de dag nadat de verblijfsvergunning is verlopen, als deze niet is verlengd of als de internationale of tijdelijke beschermingsstatus is ingetrokken. Dit betekent dat de eventuele lange wachttijden voor de verlenging van de ADET (zie infra) onvermijdelijk invloed hebben op de activeringsstatus van de AMKA.

Daarnaast volgt uit artikel 7, lid 1, c) van de AMKA-verordening dat de AMKA eveneens wordt gedeactiveerd wanneer er niet langer sprake is van een actueel verblijf in Griekenland. Een AMKA wordt volgens artikel 8 van de AMKA-verordening gereactiveerd als aan de voorwaarden van artikelen 5 en 6 van de verordening is voldaan (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-24; *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 20-22; *Country Report: Greece. Update 2024*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202, 266-267; aanvullende nota van de commissaris-generaal van 4 maart 2026 met als bijlage een nota over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 16 januari 2026 en de vertaling van de AMKA-verordening).

D. Afgifte van reisdocumenten

Het verkrijgen van een reisdocument in Griekenland voor statushouders gebeurt niet automatisch. Dit document kost 84 euro voor volwassenen en 73 euro voor kinderen. Om het te verkrijgen, moeten statushouders bij het bevoegde paspoortbureau een afspraak maken om een aanvraag in te dienen. Zij moeten daarvoor alle vereiste documenten (inclusief het betalingsbewijs via een Grieks online platform) voorleggen, zoals hun geldige ADET, het elektronische betalingsbewijs, pasfoto's) voorleggen. Personen die subsidiaire bescherming genieten, moeten ook een verklaring van hun diplomatieke dienst overleggen waarin wordt bevestigd dat zij geen nationaal paspoort kunnen verkrijgen. Deze stap brengt extra kosten met zich mee. Om te weten of het reisdocument klaar is, moet een lijst worden geraadpleegd die regelmatig online wordt gepubliceerd. Een reisdocument kan alleen persoonlijk worden afgehaald bij het regionaal asielkantoor (RAO) in Athene, Thessaloniki of Kreta (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 253-257; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 18-19).

E. Huisvesting

Wat huisvesting voor statushouders betreft, blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat van statushouders in Griekenland wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verbleven 30 dagen na het verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna zelf op zoek gaan naar huisvesting (rapport *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 3).

Het zogenaamde HELIOS-project (Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection) was in de periode van juli 2019 tot juli 2022 het voornaamste officiële integratieprogramma in Griekenland voor statushouders. Het HELIOS-project werd geïmplementeerd door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) met de steun van de EU ten bedrage van 60 miljoen euro en de bijstand van verschillende NGO's en lokale besturen. Sinds 1 januari 2022 werden het beheer en de financiering van het HELIOS-project overgenomen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Dit is tot op heden het belangrijkste integratieproject in Griekenland geweest. Via dit project hebben 47 753 begunstigden van internationale bescherming welkomstcursussen, scholing en ondersteuning bij het vinden van werk gekregen. Het project verleende ook huisvestingssteun en organiseerde activiteiten die mensen hielpen aansluiting te vinden en een bijdrage te leveren aan hun nieuwe gemeenschap. Vanaf de start van het project tot 31 oktober 2024 hebben 10 816 huishoudens actieve ondersteuning in de vorm van huursubsidie ontvangen. Het HELIOS-project liep officieel af op 30 november 2024 en was reeds gestopt met het ontvangen van nieuwe inschrijvingen en het verlenen van de meeste essentiële diensten sinds 1 september 2024.

Het werd vanaf januari 2025 vervangen door het HELIOS+-project, gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds (ESF+) om de voortzetting van dit integratieprogramma op lange termijn te waarborgen. Daarnaast werd er ook een Helios Junior programma opgestart. HELIOS+ en Helios Junior zijn twee integratieprogramma's van de IOM, gericht op begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming in Griekenland. Beide programma's zijn mee ontworpen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. De IOM coördineert de programma's en Griekse niet-gouvernementele organisaties (ngo's) of Griekse afdelingen van internationale ngo's voeren deze in heel het land uit. Het aantal begunstigden, het budget en de looptijd van HELIOS+ liggen per regio vast in toekenningsbesluiten van de nationale overheid. Deze aspecten variëren van regio tot regio. HELIOS+ loopt van 1 januari 2025 tot ten laatste 30 juni 2027. Ook Helios Junior heeft een vastgelegd aantal begunstigden en loopt tot mei 2027. De IOM bepaalt de toelatingscriteria. Dit project sluit volgens de IOM volledig aan bij de Nationale Strategie voor Integratie van de Griekse overheid, maar met een specifieke focus op het verbeteren van de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt.

HELIOS+ verstrekt een of meerdere integratiediensten aan begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming, met focus op vijf domeinen:

- loopbaanbegeleiding en aansluiting op de arbeidsmarkt via training en contact met werkgevers;
- individuele ondersteuning inzake toegang tot sociale en openbare diensten;

- integratiecursussen met taalonderwijs Grieks en de cursus “*the European way of life*”, en vorming in sociale vaardigheden;
- huisvestingsondersteuning voor zelfstandig wonen: met huursubsidies voor maximaal twaalf maanden en een eenmalige bijdrage in de installatiekosten (bijdrage zelfstandig leven), en hulp bij het zoeken van een verblijf;
- gemeenschapsgerichte activiteiten die sociale cohesie en culturele uitwisseling stimuleren.

Statushouders die een huursubsidie ontvangen, moeten verplicht deelnemen aan de vormingen in de volgende drie domeinen: de individuele loopbaanbegeleiding, de individuele ondersteuning bij sociale en openbare diensten en alle integratiecursussen. Zij ontvangen een bijdrage voor zelfstandig leven en een huursubsidiebedrag volgens de grootte van hun huishouden. Statushouders die verhuizen naar een aangewezen gebied buiten de grote steden, krijgen vier extra maandelijks huurtoelagen als aanmoediging.

Op het online platform www.heliospiti.com is betaalbare huisvesting beschikbaar, specifiek bedoeld voor HELIOS+. Het IOM-project Providing Assistance for Transitioning Housing Solutions (PATHS) voorziet een uitbreiding van dit platform, niet alleen in Griekenland maar ook in België en Frankrijk. PATHS wordt gefinancierd door ESF+ en loopt van 1 november 2024 tot 31 oktober 2027. Sommige woningen zijn gekoppeld aan speciale ondersteuningsprogramma's zoals HELIOS+, maar PATHS richt zich in wezen op huisvesting voor alle begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming.

Het HELIOS+-programma richt zich op twaalf van de dertien regio's van het land. Volgens de factsheet van de IOM zijn er per 31 juli 2025 acht HELIOS+-centra verdeeld over zes regio's. Er zijn twee centra in Centraal-Macedonië en Kreta en telkens één centrum in Attica, Peloponnesos, Thracië en West-Griekenland. Deze centra zullen de bestaande Integratiecentra voor Migranten (Kéntro Ensomátosis Metanastón, KEM) aanvullen en samenwerken met lokale diensten. De IOM zegt te focussen op regio's en gemeenten waar nog geen integratiecentra bestaan. De bestaande KEM's geven aan migranten informatie, vorming, advies en ondersteuning bij integratie, juridische kwesties, sociale diensten en toegang tot de arbeidsmarkt. Ze werken samen met lokale instanties en verwijzen door naar gespecialiseerde diensten. Het personeel bestaat uit onder andere een intercultureel bemiddelaar, een maatschappelijk werker, een migratiejurist en een psycholoog. De website van het ministerie voor Migratie en Asiel vermeldt tien KEM's in zes regio's.

Kandidaten voor het Helios+-programma moeten volgens de procedure voldoen aan de drie volgende criteria:

- (i) wettelijke status: ze moeten officieel een besluit hebben gekregen van de Griekse asieldienst waarin internationale bescherming is toegekend (vluchtelingenstatus of subsidiaire bescherming), of ze moeten begunstigden zijn van tijdelijke bescherming in Griekenland op basis van het Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad van de Europese Unie, of ze moeten via gezinsherenigingsprocedures met een vluchteling naar Griekenland zijn overgeplaatst volgens de relevante wetgeving, of ze moeten een verblijfsvergunning van gelijke duur hebben als gezinsleden van een begunstigde van internationale bescherming volgens de relevante wetgeving;
- (ii) arbeidsstatus: aanvragers moeten op het moment van registratie bij HELIOS+ werkloos zijn, met een geldige werkloosheidskaart van de openbare dienst voor arbeidsvoorziening (Dimosia Ypiresía Apascholísis, DYPA);
- (iii) registratietermijn: begunstigden moeten zich binnen een termijn van maximaal 24 maanden registreren vanaf het moment dat zij een bepaalde juridische status hebben gekregen. Iemand die meer dan 24 maanden geleden een van deze beslissingen heeft ontvangen, komt bijgevolg niet in aanmerking. De exacte registratietermijn kan afhankelijk van de regio ook minder dan 24 maanden zijn, want de looptijd van HELIOS+ verschilt van regio tot regio. Verder moeten begunstigden zich uiterlijk zes maanden vóór de einddatum van het betreffende regionale project inschrijven.

Deelname aan HELIOS+ is mogelijk voor een periode van maximaal 18 maanden. De procedure staat in het Arabisch, Frans, Grieks en Oekraïens op de website van IOM. De online brochure over HELIOS+ is beschikbaar in zeven talen: het Arabisch, Engels, Farsi/Dari, Frans, Grieks, Oekraïens en Somali. IOM heeft ook een Facebookpagina over HELIOS+. Verder is er een HELIOS+ Helpline via Telegram. De selectie van de deelnemers gebeurt volgens IOM uitsluitend op basis van twee criteria: of iemand voldoet aan de voorwaarden (geschiktheid) en de volgorde van aanmelding. Als het aantal plaatsen in een regio al bezet is, komt men op een wachtlijst ("*finalist*"). Eerdere inschrijvingen blijven geldig. De website en brochures van de IOM maken geen melding van voorrangsgroepen.

Er is een bezorgdheid dat het nieuwe HELIOS+-project lijkt te zijn ontworpen op een kleinere schaal die niet beantwoordt aan de werkelijke behoeften van de vluchtelingenpopulatie in Griekenland ("*COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior*", 17 september 2025, Cedoca, p. 2-12; "*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 29-30; "*Communication on the status of migration management in mainland Greece*", Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-13).

Helios Junior richt zich volgens de website van de IOM op voormalige niet-begeleide minderjarigen die legaal in Griekenland verblijven. Niet alleen begunstigen van internationale of tijdelijke bescherming, maar ook geregistreerde asielzoekers met een asielzoekerskaart kunnen zich voor dit programma aanmelden. Over de leeftijdsgrens is de informatie niet eenduidig. Statushouders moeten volledig zelfstandig kunnen functioneren, het individuele integratieplan volgen en mogen geen verslavende middelen gebruiken. Dit programma werkt met voorrangsgroepen. De brochure maakt niet duidelijk welke criteria hierbij prioritair zijn. De brochure en de website van de IOM, respectievelijk in het Grieks en in het Engels, geven duidelijke informatie over de procedure. Er is een folder met informatie in zeven talen: het Arabisch, Engels, Farsi, Frans, Grieks, Somali en Urdu. De IOM stelt dat verschillende instanties mee de aanvraag kunnen indienen, zoals opvangcentra voor niet-begeleide minderjarigen, NGO's, enz. De startdatum van dit programma is onduidelijk, maar verschillende bronnen geven aan dat het loopt tot mei 2027 ("*COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior*", 17 september 2025, Cedoca, p. 13-17).

Het risico voor statushouders in Griekenland om, na de periode van 30 dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming, in een situatie van dakloosheid terecht te komen, is zeer groot. Het is immers zeer moeilijk om binnen die periode van 30 dagen de nodige documenten en middelen te verkrijgen om hun integratie te starten en huisvesting te verkrijgen.

Voor het verkrijgen van een huisvestingstoelage is een verblijf van minstens vijf jaar in Griekenland vereist waardoor statushouders vaak niet aan deze voorwaarde voldoen. Zelfs statushouders die het HELIOS-programma hebben doorlopen, dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd, gelet op obstakels van discriminatie en gebrek aan betaalbare huisvesting. Bovendien ontvangen statushouders bij terugkeer naar Griekenland geen informatie over de nodige procedures om hun rechten aldaar als statushouder te doen gelden.

Statushouders kunnen toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen. De toegang tot deze opvangcentra kan voor statushouders door tal van factoren in de praktijk echter beperkt zijn, bijvoorbeeld omdat sommige centra alleen mensen accepteren die Grieks of Engels spreken, omdat naast geldige documenten zoals een verblijfsvergunning, AFM en AMKA, medische onderzoeken op huidziekten, röntgenfoto's van de borstkas en een psychiatrische evaluatie een vereiste zijn voor toegang tot alle opvangcentra en omdat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben bereikt ("*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 29-33; "*Country Report: Greece. Update 2024*", AIDA/ECRE, september 2025, p. 257-261).

F. Arbeidsmarkt

Wat de toegang tot de arbeidsmarkt betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang voor statushouders onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen.

In de praktijk moeten statushouders beschikken over een geldige ADET, een geldig AFM-nummer en een geldig AMKA-nummer.

Enkel in het RSA/PRO ASYL-rapport wordt gesteld dat tevens een actieve AMKA nodig is. Om deze reden betoogt RSA/PRO ASYL dat de Griekse wetgeving een cirkelredenering hanteert waarbij toegang tot basisrechten als minimumvoorwaarde voor integratie in de gastsamenleving en de zoektocht naar werk in feite afhankelijk is van reeds verzekerd werk ("*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 24 en 34).

Geen enkele andere bron bevestigt evenwel dat een actieve AMKA nodig is om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt. In het AIDA-rapport van september 2025 wordt hierover geen melding gemaakt ("*Country Report: Greece. Update 2024*", AIDA/ECRE, september 2025, p. 261-262). Het verslag "*Feitenonderzoek*" stelt dan weer dat statushouders in de praktijk naast een ADET in het bezit dienen te zijn van een AMKA-nummer voor de afdracht van sociale lasten en een AFM om legaal arbeid in loondienst te verrichten ("*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 38).

In zijn antwoord per e-mail van 22 december 2025 op een vraag tot verduidelijking vanwege de commissaris-generaal, stelt het hoofd van de Griekse asieladministratie, de heer M.K., dat statushouders met een geldige ADET het recht hebben om te werken onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen, mits zij in het bezit zijn van een AMKA-nummer. Volgens hem vereist de betrokken wetgeving niet dat de AMKA geactiveerd moet zijn (aanvullende nota van de commissaris-generaal van 4 maart 2026 met als bijlage een nota over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 16 januari 2026).

In zoverre verzoekers kritiek in zijn verzoekschrift en zijn aanvullende nota's van 27 februari 2026 en 11 maart 2026 zich richt op de informatie die op 27 oktober 2025 via e-mail werd verkregen van mevrouw M. door het CGVS, dient te worden opgemerkt dat deze niet langer relevant is. Uit lezing van de Nota A.M.K.A. wetgeving Griekenland van 16 januari 2026, die aan de aanvullende nota van 4 maart 2026 werd gevoegd, blijkt dat deze e-mail enkel werd opgenomen om de achtergrond te schetsen van de nieuwe informatie die werd bekomen van de Griekse autoriteiten op 22 december 2025. Immers omdat het antwoord van mevrouw M. niet overeen leek te komen met de inhoud van de AMKA-verordening van december 2023, werd verdere verduidelijking gevraagd aan de Reception and Identification Service van de Griekse asieldienst op 31 oktober 2025. Wegens het uitblijven van een antwoord, nam de commissaris-generaal vervolgens op 19 december 2025 via e-mail contact op met de Governor of Asylum Service (het hoofd van de Griekse asieladministratie), de heer M.K., die op 22 december 2025 via email zijn antwoorden overmaakte.

Verzoekers kritiek in zijn aanvullende nota's dat in strijd met artikel 26 van het koninklijk besluit van 11 juli 2003 tot regeling van de werking van en de rechtspleging voor het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen de e-mailuitwisseling die daaraan ten grondslag lag niet werd meegedeeld, is aldus niet dienstig. De vragen die op 19 december 2025 door de commissaris-generaal aan de heer M.K. werden gesteld alsook de antwoorden die op 22 december 2025 werden verkregen, werden opgenomen in de bijlage bij de nota van 16 januari 2026. In deze nota wordt ook de functie van de heer M.K. als hoofd van de Griekse asieladministratie aangeduid. Aldus bevat de nota van 16 januari 2026 alle elementen over de informatie die via e-mail werd verkregen en die volgens voormeld artikel 26 zijn vereist. Hierbij wordt nog aangestipt dat de via e-mail verkregen informatie opgenomen in de nota van 16 januari 2026 niet werd verkregen om de feitelijke aspecten van een specifiek asielrelaas na te gaan, maar enkel de geldende Griekse wetgeving betreft. De nota van 16 januari 2026 verschaft bijgevolg voldoende informatie over de bron waarop de commissaris-generaal zich heeft gebaseerd. De antwoorden van 22 december 2025 bevatten verwijzingen naar Griekse wetgeving en naar Griekse overheidswebsites. Tevens wordt een Engelse vertaling bijgebracht van relevante Griekse wetgeving waarnaar wordt verwezen. Een schending van artikel 26 van voormeld koninklijk besluit van 11 juli 2003 kan niet worden vastgesteld.

Het algemene beginsel van eerbiediging van de rechten van de verdediging kan in deze zaak evenmin zijn geschonden. Uit het bovenstaande blijkt immers dat verzoeker over voldoende elementen beschikte om, indien nodig, met volledige kennis van zaken de door de commissaris-generaal overgelegde informatie met betrekking tot AMKA te betwisten.

Gelet op het geheel van de bronnen die voorliggen kan in de huidige stand van zaken worden besloten dat een actieve AMKA geen voorwaarde is om in Griekenland legaal te kunnen werken. Een AMKA-nummer volstaat.

Verder moet rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistieken. Veel statushouders zijn werkzaam in de informele economie, waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 261-262).

In de mededeling van de Commissie kan nog worden gelezen:

"De capaciteit van het Griekse directoraat voor maatschappelijke integratie is versterkt door middel van het instrument voor technische ondersteuning van de Commissie, in het bijzonder met betrekking tot het ontwerp, de ontwikkeling en de invoering van hervormingen op het gebied van integratie. Bovendien is het ministerie van Migratie en Asiel bezig met het ontwerp van een onlineplatform voor sociale inclusie om de toegang van derdelanders tot de Griekse arbeidsmarkt te vergemakkelijken. Dit is een aanvulling op andere initiatieven om de integratie van begunstigden van internationale bescherming op de arbeidsmarkt te bevorderen.

Ook een project dat steunt op de herstel- en veerkrachtfaciliteit en sinds de tweede helft van 2022 wordt uitgevoerd, bereidt vluchtelingen voor op toetreding tot de arbeidsmarkt en bevordert samenwerking met bedrijven en andere belanghebbenden. Andere integratie-initiatieven zijn onder meer speciale banenbeurzen voor lokale werkgevers en begunstigden van internationale bescherming in de opvang- en identificatiecentra (georganiseerd in samenwerking met de UNHCR en de IOM) en het opzetten van centrale contactpunten om derdelanders informatie te verschaffen en gespecialiseerde diensten te bieden (door ESF+ gefinancierde centra voor integratie van migranten). Deze initiatieven leiden tot samenwerkingen en netwerken die begunstigden helpen contact te leggen met diensten en programma's voor maatschappelijke integratie en geven uitvoering aan activiteiten in het kader van maatschappelijke integratie die de sociale cohesie bevorderen .

Het ministerie van Migratie en Asiel heeft meer initiatieven op dit gebied aangekondigd, zoals de integratiebureaus in opvangfaciliteiten en speciale projecten uit hoofde van het Zwitsers-Griekse samenwerkingsprogramma 2023-2026. Bovendien werken de autoriteiten aan aanvullende integratiemaatregelen, met financiering die in de programmeringsperiode 2021-2027 beschikbaar is via het Europees Sociaal Fonds+.

De UNHCR is actief betrokken bij gerichte activiteiten om de integratie van vluchtelingen te bevorderen, met behulp van proefprojecten zoals een project in het kader van autorijden en verkeersveiligheid, taalcursussen voor volwassen vluchtelingen op de eilanden en hulp aan personen met een handicap bij het verkrijgen van toegang tot sociale voorzieningen. Het door de UNHCR beheerde ADAMA-centrum is een plek waar begunstigden praktische hulp, advies en bijstand kunnen krijgen bij het vinden van hun weg op de Griekse arbeidsmarkt. Daarnaast zijn er verschillende initiatieven op lokaal niveau, zoals de raden voor integratie van migranten en vluchtelingen, die verschillende gemeenten in het leven hebben geroepen om activiteiten te ontplooiën die burgerparticipatie mogelijk maken. Verschillende steden hebben het netwerk van steden voor integratie opgezet, dat informatie over goede praktijken voor de integratie van migranten en vluchtelingen plant, organiseert, invoert en uitwisselt. De gemeente Athene heeft het Atheens coördinatiecentrum voor migranten- en vluchtelingenkwesties opgericht om de samenwerking tussen de stad Athene en het maatschappelijk middenveld, internationale organisaties en de centrale overheid te vergemakkelijken" ("Communication on the status of migration management in mainland Greece", Europese Commissie, 4 april 2025, p. 14-15).

G. Sociale zekerheid

Wat de toegang tot de sociale zekerheid betreft, genieten statushouders toegang tot sociale voorzieningen zonder dat er onderscheid wordt gemaakt tussen vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten. Een belangrijke ontwikkeling in 2024 was de belemmering van de toegang tot alle sociale uitkeringen, aangezien de activering van de AMKA, die voor het verkrijgen van deze uitkeringen vereist is, afhankelijk is van het bestaan van een geldig arbeidscontract, een certificaat van aanwerving van een werkgever (intentieverklaring of werkgeversverklaring) of zelfstandig ondernemerschap. Statushouders die vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, worden uitgesloten van toegang tot sociale voorzieningen, wat in strijd is met artikel 29 van de Griekse Asielwet, aangezien het bezit van een actief AMKA-nummer noodzakelijk is voor toegang tot sociale uitkeringen van de Organisatie voor Welzijnsuitkeringen en Sociale Solidariteit. Daarnaast zouden statushouders dezelfde rechten moeten genieten en de nodige sociale voorzieningen krijgen volgens de voorwaarden die gelden voor Griekse onderdanen, zonder discriminatie.

Uit de informatie blijkt dat de voorwaarden met betrekking tot de verblijfsduur waarvan de toekenning van talrijke sociale tegemoetkomingen afhankelijk is, geen rekening houden met de bijzondere situatie van begunstigden van internationale bescherming. Dit heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen begunstigden van internationale bescherming en Griekse onderdanen, waarbij statushouders de facto worden uitgesloten van verschillende vormen van sociale bijstand. Om in aanmerking te komen voor sociale uitkeringen in Griekenland, moet een statushouder minstens vijf jaar legaal en permanent in Griekenland hebben gewoond, maar afhankelijk van de sociale uitkering kan deze vereiste worden uitgebreid tot meer dan tien jaar permanent legaal verblijf. Dit is onder meer het geval voor de huisvestingstoelage (waarvoor een legaal en duurzaam verblijf van vijf jaar in Griekenland is vereist), de geboortetoelage (toegankelijk voor alle moeders die twaalf jaar lang ononderbroken legaal op Grieks grondgebied verblijven), de maandelijkse kinderbijslag (toegankelijk voor wie vijf jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft), invaliditeitsuitkeringen (die een onderzoek door een accreditatie-centrum vereisen waaruit blijkt dat wie om betaling van deze uitkeringen verzoekt voor ten minste 67% arbeidsongeschikt is), evenals uitkeringen voor niet-verzekerde gepensioneerden (toegankelijk voor wie vijftien jaar lang permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft). Deze de facto uitsluiting van statushouders van de toegang tot bepaalde sociale uitkeringen is het gevolg van een politieke keuze van de Griekse autoriteiten die, gezien de strekking van de informatie over deze kwestie, niet lijkt te zullen veranderen.

De Europese Commissie heeft bijgevolg in januari 2023 een aanmaningsbrief aan Griekenland gestuurd (INFR(2022)2044) wegens niet-omzetting van alle bepalingen uit de richtlijn 2011/95/EU. De Europese Commissie is hiermee een inbreukprocedure gestart tegen Griekenland, mede wegens verschillende obstakels die statushouders ervaren in hun toegang tot de sociale voorzieningen, zoals bepaald in artikel 29 van de richtlijn 2011/95/EU. Het vereiste van een arbeids- en verblijfsverleden in Griekenland om aanspraak te kunnen maken op sociale voorzieningen behelst volgens de inbreukprocedure mogelijk een ongerechtvaardigd onderscheid tussen statushouders en Griekse staatsburgers of inwoners van Griekenland ("Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 23). Na beoordeling van het Griekse antwoord is de Commissie van mening dat Griekenland zijn verplichtingen uit hoofde van de richtlijn 2011/95/EU niet is nagekomen en heeft zij daarom besloten om in mei 2025 een met redenen omkleed advies uit te brengen wegens niet-naleving van bepaalde

bepalingen uit deze richtlijn. De Commissie stelt daarbij dat een volledige naleving van de richtlijn 2011/95/EU essentieel is voor het goed functioneren van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel. Het hoofddoel van deze richtlijn is enerzijds te verzekeren dat de lidstaten gemeenschappelijke criteria toepassen voor de identificatie van personen die werkelijk bescherming behoeven en anderzijds ervoor te zorgen dat deze personen in alle lidstaten over bepaalde minimumvoordelen kunnen beschikken. Na het uitsturen van dit met redenen omkleed advies, heeft Griekenland twee maanden tijd om te reageren en de nodige maatregelen te nemen. Niet-naleving hiervan kan de Commissie ertoe doen besluiten de zaak aan het Hof van Justitie van de Europese Unie voor te leggen. Aldus blijkt dat meer dan drie jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie, Griekenland nog steeds geen stappen heeft ondernomen om aan de Unierechtelijke normen te voldoen (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-27; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202 en p. 264-265).

Tot op heden ligt geen informatie voor met betrekking tot het eventuele inleiden van een zaak bij het Hof van Justitie. Minstens blijkt dat meer dan drie jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie Griekenland in mei 2025 nog steeds geen stappen heeft ondernomen om aan de EU-normen te voldoen.

Er bestaat geen specifieke uitkering voor statushouders om hun toegang tot het socialezekerheidsstelsel te garanderen. De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen en die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend (zgn. ‘cash assistance’), wordt automatisch niet meer uitbetaald maar direct stopgezet van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze beslissing nog niet aan deze verzoeker werd meegedeeld (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 25).

Het gegarandeerde minimuminkomen (een toelage van 216 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene (108 euro) of kind (54 euro) is formeel toegankelijk voor statushouders. Er zijn echter meerdere cumulatieve voorwaarden waaraan moet worden voldaan. Daardoor worden in de praktijk veel statushouders uitgesloten, zoals individuen of gezinnen die door gebrek aan financiële middelen gedwongen worden om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of mensen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat moeten leven. Op dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkdiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met mensen die geen Grieks of Engels spreken) alleen dakloosheidsbewijzen uit aan mensen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten – waaronder het bezit van verblijfsdocumenten – zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS-woonbijstandsprogramma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Om een gegarandeerd minimuminkomen aan te vragen, moeten statushouders in het bezit zijn van een geldige ADET, AFM, TAXISnet-codes, een belastingverklaring en een AMKA, alsook een bankrekening hebben (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 27-28; *“Country Report: Greece. Update 2025”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 265).

H. Gezondheidszorg

Iedere statushouder in Griekenland heeft recht op gratis toegang tot primaire, secundaire en tertiaire gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen.

Wet 4368/2016 voorziet in het recht op gratis toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. De gezondheidszorg bestaat uit toegang tot publieke gezondheidszorg (openbare ziekenhuizen, openbare medische centra, gezondheidscentra, gemeentelijke klinieken) en sluit dus toegang tot private zorgaanbieders uit.

Artikel 33 van wet 4368/2016 garandeert gratis gezondheidszorg voor niet-verzekerde personen en kwetsbare groepen, wat betekent dat de Griekse overheid voorziet in de dekking van de medische kosten. De begunstigen die beroep kunnen doen op deze gratis gezondheidszorg worden nader omschreven in artikel 33, lid 2. Uit artikel 33, lid 2 onder c), punt ix) volgt dat hieronder vallen *“personen die internationale bescherming genieten (erkende vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten) en staatlozen en hun familieleden (echtgenoten en minderjarige of ten laste komende kinderen), die een geldige verblijfsvergunning hebben of wachten op een beslissing over een aanvraag tot verlenging van de internationale beschermingsstatus of een administratief of gerechtelijk beroep tegen een beslissing tot*

afwijzing van het verzoek tot verlenging, of op elk moment waarop het recht op administratief of gerechtelijk beroep bestaat” (vrije vertaling, zie aanvullende nota van de commissaris-generaal van 4 maart 2026 met als bijlage een nota over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 16 januari 2026, met Franstalige vertaling van artikel 33 van de wet 4368/2016: “ix) les bénéficiaires d'une protection internationale (réfugiés reconnus et bénéficiaires d'une protection subsidiaire) et les apatrides et les membres de leur famille (conjoint et enfants mineurs ou à charge) qu'ils soient titulaires d'un permis de séjour en cours de validité ou qu'une décision soit en attente concernant une demande de renouvellement du statut de protection internationale ou un recours administratif ou judiciaire contre une décision de rejet de la demande de renouvellement ou à tout moment où le droit à un recours administratif ou contentieux existe”).

Artikel 33, lid 3 stipuleert dat de begunstigden in het bezit moeten zijn van een AMKA-nummer. Bijgevolg hebben administratieve belemmeringen met betrekking tot de afgifte van een AMKA directe gevolgen voor de toegang voor statushouders tot gratis openbare gezondheidszorg in Griekenland (“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights” van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 35). Een statushouder zonder AMKA-nummer valt aldus niet onder artikel 33 van wet 4368/2016.

In een omzendbrief van 3 november 2025 wordt gesteld dat als gevolg van de hervorming van de AMKA-verordening, de begunstigden onder artikel 33, lid 2, onder c) van wet 4368/2016 geen actieve AMKA moeten voorleggen om toegang te krijgen tot ziekenhuiszorg en medisch-farmaceutische zorg in openbare gezondheidsinstellingen, op voorwaarde dat, al naar gelang het geval, de volgende bewijsstukken worden overgelegd:

“(…)

ix) Personen die internationale bescherming genieten (erkende vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten) en staatlozen en hun familieleden (echtgenoten en minderjarige of ten laste komende kinderen), ongeacht of zij in het bezit zijn van een geldige verblijfsvergunning of dat er een beslissing in behandeling is betreffende een verzoek tot verlenging van de internationale beschermingsstatus of een administratief of gerechtelijk beroep tegen een beslissing tot afwijzing van het verzoek tot verlenging of op elk moment waarop het recht op administratief of gerechtelijk beroep bestaat: een schriftelijke verklaring van de beslissing tot uitstel van verwijdering overeenkomstig de bepalingen van lid 4 van artikel 24 van wet nr. 3907/2011 (A 7)”

(vrije vertaling, zie aanvullende nota van de commissaris-generaal van 4 maart 2026 met als bijlage een nota over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 16 januari 2026, met Franstalige vertaling van deze omzendbrief: “ix) Les bénéficiaires d'une protection internationale (réfugiés reconnus et bénéficiaires d'une protection subsidiaire) et les apatrides et les membres de leur famille (conjoint et enfants mineurs ou à charge) qu'ils soient titulaires d'un permis de séjour en cours de validité ou qu'une décision soit en attente concernant une demande de renouvellement du statut de protection internationale ou un recours administratif ou judiciaire contre une décision de rejet de la demande de renouvellement ou à tout moment où le droit à un recours administratif ou judiciaire existe: Une attestation écrite de décision de report d'éloignement en application des dispositions du parag. 4 de l'article 24 de la loi n° 3907/2011”).

In zijn nota van 16 januari 2026 over de AMKA-wetgeving als bijlage bij de aanvullende nota van 4 maart 2026 betoogt de commissaris-generaal als volgt:

“Wat de omzendbrief toevoegt, is dat bij gebrek aan een actieve A.M.K.A., voor begunstigden van internationale bescherming (punt ix van de wetgeving) toegang tot gezondheidszorg mogelijk is op vertoon van:

- (a) Een geldige ADET; OF

- (b) Een attest van aanvraag tot verlenging van de status; OF

- (c) een administratief of gerechtelijk beroep tegen een beslissing tot afwijzing van het verzoek tot verlenging of op elk moment waarop het recht op administratief of gerechtelijk beroep bestaat: een schriftelijke verklaring van het besluit tot uitstel van verwijdering overeenkomstig de bepalingen van lid 4 van artikel 24 van wet nr. 3907/2011 (A 7).

Deze bijkomende duiding in de wetgeving van november 2025, bevestigt de conclusies van het CGVS dat een begunstigde van internationale bescherming in Griekenland toegang heeft tot publieke gezondheidszorg, ook indien deze persoon niet in het bezit is van een actieve A.M.K.A. Deze wetgeving stelt namelijk expliciet dat voor specifieke categorieën van personen het bezit van een actieve A.M.K.A.- vergunning niet vereist is voor het verlenen van verpleegkundige en medisch farmaceutische zorg in openbare gezondheidsinstellingen.

De begunstigde van internationale bescherming dient aan te tonen dat hij in het bezit is van een (a) geldige ADET, of (b) een attest dat aantoont dat de verzoeker een verlening van zijn ADET heeft aangevraagd. Het AIDA rapport van september 2025 (https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2025/09/AIDA_GR_2024-

update.pdf, p. 24 en 236) duidt namelijk dat om een hernieuwing van de verblijfsvergunning af te leveren, een 'attestation of application status' wordt afgeleverd.

Wat betreft de schriftelijke verklaringen aangaande het uitstel tot verwijdering (c) (postponment of removal), blijkt uit artikel 23 en 24 van de Griekse asielwet (Law 3907/2011, in het Engels beschikbaar op: <https://www.refworld.org/legal/legislation/natlegbod/2011/en/78894>) dat een verklaring aangaande en uitstel tot verwijdering enkel van toepassing is voor personen die een terugkeerbesluit (return decision) hebben ontvangen, en aldus in het kader van de beroepsprocedure tegen een negatieve beslissing, uitstel vragen van hun verwijdering van het grondgebied. Dit is niet van toepassing voor begunstigen van internationale bescherming die in het bezit zijn van een geldige ADET of een attest ter verlenging van hun status."

De Raad kan de commissaris-generaal echter niet bijtreden in deze interpretatie. Er is een duidelijk verschil in terminologie en inhoud tussen een "geldige verblijfsvergunning" ("permis de séjour en cours de validité"), "een verzoek tot verlenging van de internationale beschermingsstatus" ("demande de renouvellement du statut de protection internationale") en een "attestation of application status" dat slaat op een ontvangstbevestiging van een aanvraag tot verlenging van de verblijfsvergunning ("Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 18-19).

Dat de Griekse overheden deze begrippen door elkaar zouden gebruiken maar dat steeds de verlenging van de verblijfsvergunning wordt bedoeld, is een loutere bewering van de commissaris-generaal die hij niet verder onderbouwt en dit blijkt in elk geval niet uit de terminologie in de door de commissaris-generaal bijgebrachte Franse vertaling.

Zonder bijkomende bronnen die de lezing van de commissaris-generaal bevestigen, kan voornoemde interpretatie niet zonder meer worden bijgetreden. Overigens moet worden opgemerkt dat de commissaris-generaal zelf in zijn nota van 16 januari 2026 op p. 5 verwijst naar "een attest dat aantoonde dat de verzoeker een verlening van zijn ADET heeft gevraagd" (eigen onderlijning), wat uiteraard niet hetzelfde is als een verlenging van de ADET en zou impliceren dat enkel de initiële periode na de beslissing tot toekenning van internationale bescherming tot de eerste afgifte van de ADET hierdoor zou gedekt zijn.

In deze stand van zaken blijkt dan ook dat statushouders met een AMKA-nummer, die evenwel nog niet werken of niet kunnen werken omwille van hun gezondheidstoestand of leeftijd (bijvoorbeeld ouderen) en dus hun AMKA niet kunnen activeren, in principe worden uitgesloten van gratis toegang tot de publieke gezondheidszorg.

Dit neemt niet weg dat een statushouder zonder AMKA of zonder actieve AMKA niet geheel verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, maar deze is beperkt tot enkel spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat: "If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription" (UNHCR Greece, "Living In Greece – Access to healthcare", beschikbaar op: <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare>; "Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", september 2024, p. 49-51). Statushouders zonder actieve AMKA die niet in een opvangfaciliteit verblijven en een afspraak willen maken in een ziekenhuis, wordt aangeraden daarvoor een beroep te doen op een NGO. Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook deels gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (Refugee.info Greece, "Health care without a social security number (PAAYPA or AMKA)" beschikbaar op <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985632313623>; alsook de referentie via consulteerbare weblink naar Refugee.info Greece, "Health insurance" beschikbaar op <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985624835479>, waarnaar wordt verwezen in voetnoten 89-90, 96-97 en 320 van "Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", september 2024, p. 21, 51).

NGO's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders, waaronder medische en psychologische hulp, psychosociale ondersteuning en begeleiding. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken ("Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", september 2024, p. 49-51, 67; "Communication on the status of migration management in mainland Greece", Europese Commissie, 4 april 2025, p. 4, 7-8, 12).

De toegang tot de gezondheidszorg wordt in de praktijk belemmerd door een aanzienlijk tekort aan middelen en capaciteit voor zowel buitenlanders als de lokale bevolking. Afhankelijk van de benodigde zorg is er

gewoonlijk een wachttijd van enkele weken of maanden. Dit is het gevolg van het bezuinigingsbeleid dat in Griekenland wordt gevoerd. De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via een betalend telefoonnummer dat uitsluitend in het Grieks of Engels verloopt. Een afspraak kan ook online worden gemaakt, maar dan enkel in het Grieks. Wie geen Grieks of Engels spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkendiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 35; *“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, september 2024, p. 49-51; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 209, 266-268).

I. Verlenging van een ADET

Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de verlenging van een ADET van statushouders die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk kan zijn en dat deze situatie maanden kan aanhouden.

In beginsel moeten verzoeken om verlenging van een ADET uiterlijk 30 dagen voor het verstrijken van de vergunning bij de Griekse asiendienst worden ingediend. Wanneer de verblijfsvergunning te laat wordt verlengd zonder goede reden, wordt een boete van 100 euro opgelegd. In een omzendbrief wordt toegelicht wat goede redenen kunnen zijn. In de praktijk is deze boete nog nooit opgelegd (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236). Statushouders die niet langer over een geldige ADET beschikken kunnen te maken krijgen met zeer lange wachttijden voor de verlenging van de verblijfsvergunning en andere noodzakelijke documenten voor de effectieve uitoefening van hun rechten als statushouder. Bovendien lopen statushouders na terugkeer uit een andere lidstaat een groot risico om voor langere tijd dakloos te worden. Als de ADET vervalt, worden de AFM en de AMKA automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een statushouder bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid of toegang tot gezondheidszorg.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor statushouders in Griekenland om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Dit geldt ook voor statushouders die terugkeren uit een andere EU-lidstaat. Het ontbreken van een geldige ADET kan voor statushouders die naar Griekenland terugkeren een aanzienlijk obstakel vormen voor de uitoefening van hun rechten als statushouder in dit land en moet daarom in aanmerking worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van de verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland.

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt dat de aanvragen om verlenging per e-mail bij de asielautoriteiten moeten worden ingediend, samen met een digitale pasfoto, en dat de beslissing over de gevraagde verlenging ook per e-mail aan de aanvrager wordt ter kennis gebracht. Statushouders ontvangen geen bevestiging dat hun e-mail met verlengingsaanvraag werd ontvangen en/of geregistreerd (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239; *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7-9).

Omdat er in dit stadium geen rechtsbijstand wordt geboden, kunnen statushouders die analfabeet zijn en/of niet over de nodige technische vaardigheden beschikken moeilijkheden ondervinden bij het aanvragen van de vernieuwing van hun verblijfsvergunning (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236).

De Griekse wetgeving voorziet dat de registratie van de verlengingsaanvraag normaliter op dezelfde dag als de ontvangst ervan moeten gebeuren. Begin 2024 deelde de Griekse asiendienst mee dat de registratie ten laatste plaatsvindt vijf dagen na de ontvangst van de verlengingsaanvraag, maar RSA stelt vast dat de loutere registratie vaak deze termijn overschrijdt. Het loutere registreren en uploaden van de verlengingsaanvragen in de databank voor verblijfsvergunningen (zgn. *“Alkyoni II”*) kan twee weken tot zelfs maanden in beslag nemen. Zodra de verlengingsaanvraag is ingediend, moeten de Griekse autoriteiten de nodige controles uitvoeren, zoals het nagaan van het verleden en de achtergrond van de aanvrager in het kader van de openbare orde of nationale veiligheid (antecedentenonderzoek), alvorens een beslissing te nemen. Gezien het aantal verlengingsaanvragen, het gebrek aan personeel bij de asielinstanties en de lange duur van het onderzoek door de politieke en gerechtelijke autoriteiten naar het verleden van de aanvrager, kan deze fase van de procedure volgens informatie van de Griekse asiendienst van februari 2025 twee maanden duren, tenzij verder onderzoek nodig is. Tijdens deze wachtperiode ondervinden statushouders dus grote moeilijkheden bij de toegang tot diensten zoals sociale bijstand en gezondheidszorg of tot de arbeidsmarkt, waardoor zij de facto in een preciaire situatie kunnen terechtkomen.

Als statushouders een e-mail ontvangen waarin hen de beslissing tot toekenning van de gevraagde verlenging van hun verblijfsvergunning wordt meegedeeld, moeten zij binnen de zes maanden online een afspraak maken met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET neer te leggen, zoals pasfoto's, een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt en vingerafdrukken. Indien zulke afspraak niet binnen de zes maanden wordt gemaakt, moet de Griekse asieldienst een nieuwe beslissing nemen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van tien dagen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Nadat hij de gevraagde documenten heeft neergelegd, ontvangt de statushouder een bevestigingsdocument met een barcode. Het duurt vervolgens gemiddeld één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk op de hoogte gebracht van het moment van de materiële afgifte van hun verlengde verblijfsvergunning. De asielautoriteiten publiceren op hun website namelijk op het einde van de week een lijst met nummers van de dossiers waarin vernieuwde ADETs klaar zijn om op de aangegeven dag te worden opgehaald, zodat deze databank wekelijks moet worden geraadpleegd. Als de statushouder zich niet persoonlijk op de aangegeven datum aanmeldt, plannen de asielinstanties niet automatisch een nieuwe afspraak. De statushouder moet dit aanvragen. Volgens de ervaring van RSA is het opnieuw inplannen van afspraken, zelfs bij vertegenwoordiging door een advocaat, niet per e-mail of telefonisch mogelijk en is het vereist om in persoon te verschijnen bij het bevoegde regionaal asielkantoor (RAO) (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 10-13; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239).

Bovendien bepaalt de Griekse Asielwet dat de geldigheidsduur van een ADET begint op de datum waarop de asieldiensten de ADET-beslissing hebben genomen met betrekking tot de eerste verblijfsvergunning maar dat bij verlenging van de verblijfsvergunning de geldigheidsdatum van de nieuwe ADET overeenkomt met de vervaldatum van de vorige verblijfsvergunning, en niet met de datum van daadwerkelijke afgifte van de nieuwe ADET. Dit brengt een ernstig risico met zich mee, met name voor houders van subsidiaire bescherming wier ADET één jaar geldig is, aangezien zij hun ADET kort voor het verstrijken of reeds na het verstrijken ervan ontvangen en deze onmiddellijk moeten verlengen gezien de hierboven beschreven vertragingen. In dergelijke gevallen krijgen statushouders van de asieldienst de instructie om een nieuwe aanvraag tot verlenging van de ADET in te dienen (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 16-17).

In het licht van de talrijke hierboven genoemde administratieve, technologische en taalgerelateerde barrières lijkt het voor een statushouder die in een andere lidstaat een nieuw verzoek om internationale bescherming indient bijzonder moeilijk om vanuit het buitenland reeds stappen te ondernemen voor de vernieuwing/verlenging van de ADET indien zijn verblijfstitel verlopen is om zo de beschreven moeilijkheden inzake de leefomstandigheden in Griekenland in afwachting van de afgifte van de vernieuwde/verlengde ADET te vermijden en aldus niet in een precaire situatie terecht te komen.

Bij het verstrijken van een ADET is er geen uniform bewijs van rechtmatig verblijf waarmee statushouders hun verblijfsrecht kunnen aantonen terwijl hun verlengingsaanvraag in behandeling is. Ze ontvangen wel een ontvangstbevestiging van de verlengingsaanvraag. Evenwel zijn er vertragingen in de registratie van de aanvragen tot verlenging van de ADET in het Alkyoni-systeem en daardoor ook in het verkrijgen van de ontvangstbevestiging door statushouders. Op aanvraag kunnen de statushouders ook een *"certificaat van begunstigde van de vluchtelingenstatus"* of een *"certificaat van begunstigde van subsidiaire bescherming"* verkrijgen. De huidige ontvangstbevestigingen en certificaten, die tot zes maanden geldig kunnen zijn, worden door andere Griekse overheidsinstanties veelal niet geaccepteerd als bewijs van verblijfsrecht indien de ADET is verlopen. Andere Griekse overheidsinstanties zijn terughoudend om deze documenten te accepteren, omdat ze geen veiligheidskenmerken en een foto van de statushouders bevatten. Daardoor kunnen statushouders geen aanspraak maken op hun socio-economische rechten en hebben ze gedurende een aantal maanden, onder meer, geen toegang tot tewerkstelling of sociale bijstand. In oudere certificaten werd wel vermeld dat de betreffende statushouder zijn rechten en toegang behield tijdens de verlengingsprocedure. Deze vermelding ontbreekt echter bij de nieuwere ontvangstbevestigingen. In tegenstelling tot wat de Griekse autoriteiten aan de Europese Commissie verklaard hebben, stelt RSA vast dat de certificaten die worden uitgereikt aan statushouders terwijl ze wachten op hun ADET-verlenging hen nog steeds geen toegang geven tot de rechten en voordelen verbonden aan hun beschermingsstatus, onder meer wat betreft de toegang tot de arbeidsmarkt (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 15-16; *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 18-19; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236-238). Ook wordt hun toegang tot juridische vertegenwoordiging hierdoor bemoeilijkt.

De Duitse autoriteiten hebben samen met de Griekse autoriteiten en de IOM een project opgezet om statushouders die vanuit Duitsland terugkeren te ondersteunen in hun integratie in de Griekse samenleving. Het project, dat door de EU wordt gefinancierd, biedt statushouders bij hun terugkeer onderdak, voedsel en

sociale begeleiding aan evenals ondersteuning bij het voorbereiden van de nodige documenten om een naadloze integratie in Helios+ te garanderen (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36; *“Communication on the status of migration management in mainland Greece”*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 13).

Uit de beschikbare informatie blijkt dat statushouders in Griekenland in principe via de internationale luchthaven van Athene naar Griekenland terugkeren vanuit andere Europese landen, hoewel er recente gevallen zijn van personen die terugkeren via de luchthaven van Thessaloniki. Bij aankomst op de luchthaven ontvangen zij geen enkele informatie of voorlichting over de stappen die zij moeten ondernemen om hun rechten in Griekenland te laten gelden, zoals informatie over hoe zij hun ADET kunnen verlengen of hoe ze toegang kunnen krijgen tot sociale rechten, huisvesting, gezondheidszorg, enz. (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 238, 260-261).

Uit de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier volgt verder dat personen die onder de oude procedure, geldend onder het presidentieel decreet 114/2010, dus voor 7 juni 2013, internationale bescherming kregen, een hernieuwing van hun verblijfsvergunning moeten vragen bij het directoraat van de Griekse vreemdelingenpolitie. Bij de hernieuwingsaanvraag moet worden aangetoond dat er nog steeds vervolging is in het land van herkomst. Een beslissing volgt gewoonlijk een jaar na de hernieuwingsaanvraag. Volgens de ervaringen van de Greek Council for Refugees (GCR) werden in 2024 beslissingen over verlenging in het kader van deze procedure binnen een periode van drie tot zes maanden genomen, wat een relatieve verbetering betekent ten opzichte van voorgaande jaren, toen deze beslissingen pas na meer dan een jaar werden genomen. Gedurende deze periode hebben statushouders geen toegang tot de arbeidsmarkt, sociale bijstand en soms gezondheidszorg waardoor ze worden blootgesteld aan ontbering en dakloosheid. In afwachting van de vernieuwing van de verblijfstitel wordt een attest afgegeven maar dit attest bevat geen foto, watermerk of enige andere wettelijke bepaling die toelaat dat het wordt aanvaard door andere Griekse overheidsdiensten (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 238).

Uit het geheel van de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier blijkt aldus dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een statushouder wiens ADET is vervallen ook noodzakelijk is dat deze actueel beschikt over middelen, of een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten – wat enige tijd kan duren – het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale bijstand en de huisvesting.

3.3.5.2. Gelet op wat voorafgaat, kan de Raad niet anders dan besluiten dat de situatie van statushouders in Griekenland op dit ogenblik nog steeds bijzonder problematisch is.

Aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de duur van de procedures voor de afgifte of vernieuwing van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, het Griekse politieke en socio-economische klimaat, tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratieprogramma's, het gebrek aan tolkdiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen, evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende socialezekerheidsuitkeringen (gevisieerd in de inbreukprocedure die de Europese Commissie in januari 2023 heeft opgestart) vormen barrières die ervoor zorgen dat statushouders binnen de Griekse samenleving in (zeer) preciaire omstandigheden kunnen leven.

Gelet op de nieuwe wetgeving, onder meer inzake een AMKA, stelt de Raad een evolutie vast naar een toenemende bureaucratische complexiteit in het verkrijgen van de juiste documenten die statushouders toegang geven tot de rechten en voordelen die zijn verbonden aan hun internationale beschermingsstatus in Griekenland.

3.3.5.3. De Raad herinnert er echter aan dat de tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, *“een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid (moeten) bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89). Deze drempel *“wordt dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling”* (*ibid.*, pt. 91).

Rekening houdend met de ter beschikking gestelde informatie overweegt de Raad in de huidige stand van zaken dat er niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland van die aard zijn dat elke statushouder bij terugkeer naar dat land a priori een reëel risico loopt

om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is. De hoger vermelde informatie over de situatie in Griekenland is op zichzelf niet voldoende om zonder meer te concluderen dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft verkregen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen rechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden.

Het bovenstaande neemt niet weg dat statushouders zich in of bij terugkeer naar Griekenland in een zeer precaire situatie kunnen bevinden, waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van begunstigen van internationale bescherming in Griekenland. In dit verband moet rekening worden gehouden met “*alle gegevens van de zaak*” (HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van verzoeker op basis van zijn individuele omstandigheden te beoordelen.

In deze moet bijzondere aandacht worden besteed aan het bestaan van een eventuele kwetsbaarheid van de verzoekers, aan hun individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Wat deze individuele omstandigheden verder betreft, blijken de recente wetwijzigingen een daadwerkelijke toegang voor statushouders tot hun rechten en voordelen verder te bemoeilijken. In het bijzonder lijken ze voor statushouders wiens ADET is verstreken deze toegang in sommige gevallen zelfs te verhinderen.

Het komt verzoeker toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat hij zich op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat hij niet rechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie te weerleggen.

In dit verband benadrukt de Raad het fundamenteel belang van een persoonlijk onderhoud dat een verzoeker in staat moet stellen om alle elementen voor te leggen aan de hand waarvan zijn specifieke situatie en mate van kwetsbaarheid kunnen worden beoordeeld alsook alle elementen die kunnen aantonen dat een terugkeer naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft verleend, hem zou blootstellen aan een risico van behandeling die in strijd is met artikel 4 van het EU Handvest van de Grondrechten (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 54). Aan de hand van dit onderhoud kan de beslissingsautoriteit namelijk de specifieke situatie van de verzoeker en diens mate van kwetsbaarheid beoordelen en zich ervan vergewissen dat de verzoeker is verzocht alle elementen te verstrekken waarmee kan worden aangetoond dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft verleend wordt blootgesteld aan een risico op behandelingen die strijdig zijn met dit artikel 4.

3.3.6. Wat hun individuele situatie betreft, moet vooreerst worden onderzocht of verzoekers over een bijzondere kwetsbaarheid beschikken die hen zou verhinderen om hun rechten te doen gelden, verbonden aan hun status in Griekenland.

3.3.6.1. Verzoeker verwijst in zijn verzoekschrift uitgebreid naar zijn mentale en fysieke gezondheidssituatie en deze van zijn gezin. Hij benadrukt in dit verband dat hij lijdt aan posttraumatische stressstoornis, depressie, concentratiestoornissen en insomnie. Hij meent dat deze aandoeningen hem ernstig beperken in zijn dagelijks functioneren en een belangrijke belemmering vormen in het kader van een eventuele terugkeer naar Griekenland, meer bepaald dat hij zich bijzonder moeilijk opnieuw op de arbeidsmarkt kan begeven. Ook wijst hij op het feit dat hij zwaar getraumatiseerd is door het arbeidsongeval dat hij in Griekenland heeft meegemaakt en wijst hij op het psychologisch kwetsbaar profiel van Palestijnen. Verzoeker onderlijnt dat hij voor zijn problematiek in België wordt behandeld, medicatie krijgt en dat hij hierdoor tot rust is gekomen. Een terugkeer zou voor hem niet langer haalbaar zijn en zou een ernstig risico inhouden op psychologische ontregeling, aldus verzoeker. Daarnaast merkt verzoeker op dat zijn echtgenote instaat voor de zorg van hun twee minderjarige kinderen en hierdoor voortdurend in bezorgdheid leeft. Verzoeker besluit dat hij mentaal volledig uitgeput is en dat hij, net als zijn echtgenote, op het punt staat te bezwijken aan de stress en onzekerheid. Verzoeker meent ook dat de commissaris-generaal onvoldoende heeft onderzocht wat zijn huidige zelfredzaamheid is en hekelt dat de commissaris-generaal zich baseert op zijn eerdere zelfredzaamheid in Griekenland.

3.3.6.2. Verzoekers hekelen in hun verzoekschriften voorts dat de commissaris-generaal geen rekening heeft gehouden met het belang van hun minderjarige kinderen.

De Raad wijst erop dat artikel 57/1, § 1, eerste lid van de Vreemdelingenwet bepaalt dat een persoon die een verzoek om internationale bescherming indient, wordt vermoed dit verzoek eveneens in te dienen namens de hem vergezellende minderjarige vreemdeling(en) over wie hij het ouderlijk gezag uitoefent en dat dit vermoeden blijft bestaan tot op het moment dat er een definitieve beslissing met betrekking tot het verzoek om internationale bescherming wordt genomen. Uit het administratief dossier blijkt dat de toen nog twee minderjarige kinderen op de bijlage 26 van verzoekster worden vermeld. Intussen is enkel nog dochter Sh. minderjarig, zij werd geboren in juli 2018 en is momenteel zeven jaar oud. Verder blijkt uit de lezing van de persoonlijke onderhouden bij het CGVS dat verzoekers nuttig zijn gehoord wat hun minderjarige kinderen betreft. In de bestreden beslissingen wordt door de commissaris-generaal meermaals verwezen naar de (minderjarige) kinderen van verzoekers. Hieruit volgt dat de commissaris-generaal ervan uitgaat dat het beschermingsverzoek van verzoekers eveneens werd ingediend namens hun vergezellende minderjarige kinderen. Overeenkomstig artikel 57/1, § 5 van de Vreemdelingenwet neemt de commissaris-generaal, indien de verzoeker met toepassing van paragraaf 1, eerste lid van voormeld artikel een verzoek om internationale bescherming indient namens de minderjarige kinderen, één beslissing die geldt voor al deze personen.

Het beginsel van het hoger belang van het kind is verankerd in het EU-recht via artikel 24 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (hierna: Handvest), dat luidt als volgt:

“De rechten van het kind:

- 1. Kinderen hebben recht op de bescherming en de zorg die nodig zijn voor hun welzijn. Zij mogen vrijelijk hun mening uiten. Aan hun mening in hen betreffende aangelegenheden wordt in overeenstemming met hun leeftijd en rijpheid passend belang gehecht.*
- 2. Bij alle handelingen in verband met kinderen, ongeacht of deze worden verricht door overheidsinstanties of particuliere instellingen, vormen de belangen van het kind een essentiële overweging.*
- 3. Ieder kind heeft het recht, regelmatig persoonlijke betrekkingen en rechtstreekse contacten met zijn beide ouders te onderhouden, tenzij dit tegen zijn belangen indruist.”*

(cf. Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie, Pb. C. 30 maart 2010, afl. 83, 395).

De toelichtingen bij artikel 24 van het Handvest stellen het volgende: *“Dit artikel is gebaseerd op het Verdrag van New York van 20 november 1989 inzake de rechten van het kind, dat door alle lidstaten is bekrachtigd, met name op de artikelen 3, 9, 12 en 13 van dat Verdrag. (...).”* (cf. Toelichtingen bij het Handvest van de Grondrechten, Pb. C. 14 december 2007, afl. 303, 17.). Voor een beter begrip van artikel 24 van het Handvest is het derhalve aangewezen om artikel 3 van het VN Kinderrechtenverdrag nader te bekijken. Artikel 3 van het VN Kinderrechtenverdrag luidt als volgt: *“Bij alle maatregelen betreffende kinderen, ongeacht of deze worden genomen door openbare of particuliere instellingen voor maatschappelijk welzijn of door rechterlijke instanties, bestuurlijke autoriteiten of wetgevende lichamen, vormen de belangen van het kind de eerste overweging.”* Bijgevolg heeft deze bepaling in het algemeen betrekking op alle beslissingen en alle handelingen die kinderen direct of indirect raken, zoals het Comité voor de rechten van het kind van de Verenigde Naties heeft opgemerkt [zie dienaangaande, Algemeen Commentaar nr. 14 (2013) van het Comité voor de Rechten van het Kind over het recht van het kind om zijn belangen de eerste overweging te laten vormen (artikel 3, lid 1), CRC/C/GC/14, punt 19] (HvJ 11 maart 2021, C-112/20, M.A., pt. 36-38).

Dus ook wanneer kinderen geen eigen beschermingsverzoek hebben ingediend, moet rekening gehouden worden met het belang van het kind. Dit geldt te meer nu, zo weze herhaald, een vreemdeling die een verzoek om internationale bescherming indient krachtens artikel 57/1, § 1 van de Vreemdelingenwet wordt vermoed dit verzoek eveneens in te dienen namens de hem vergezellende minderjarige vreemdeling(en) over wie hij het ouderlijk gezag of de voogdij uitoefent, gelet op artikel 35 van de wet van 16 juli 2004 houdende het Wetboek van Internationaal Privaatrecht. In het verlengde hiervan wordt gewezen op artikel 57/1, § 4 van de Vreemdelingenwet dat luidt als volgt: *“Het hoger belang van het kind is een doorslaggevende overweging die de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen moet leiden tijdens het onderzoek van het verzoek om internationale bescherming.”*

3.3.6.3. Verzoekers benadrukken in hun verzoekschrift dat verzoeker duidelijke aanwijzingen gaf van hoe zijn psychisch leed zijn leven beheerst en het duidelijk is dat hij lijdt aan een angststoornis, depressie, onrust. Verzoeker wijst er ook op dat zijn problematiek in België wordt erkend, dat hij hiervoor wordt opgevolgd en medicatie neemt teneinde zijn mentale toestand te stabiliseren. Verzoekers wijzen er ook op dat hun Palestijnse afkomst hen automatisch kwetsbaar maakt omwille van het actuele conflict in het land van herkomst. Zij verwijzen hiertoe naar (pers)artikels en een arrest van de Raad. Tot slot verwijzen verzoekers naar het feit dat zij geconfronteerd worden met een aanzienlijk niveau van stress en onzekerheid in hun pogingen om de minderjarige kinderen een stabiele en veilige omgeving te bieden.

Uit het overzicht van verzoekers medische consultaties (administratief dossier, map ‘Documenten’) blijkt dat hij lijdt aan posttraumatische stress, depressie, concentratieproblemen en insomnia. Verzoeker heeft afspraken met een psycholoog op 8 september 2025, 29 september 2025 en op 16 oktober 2025. Verzoeker moet medicatie nemen, waaronder sinds 10 september 2025 alprazolam, sertraline 45 mg, sulpride 30 mg,

bromazepam 1,5 mg. Er werd ook op 13 juni 2024 een RX en echografie van zijn rechterschouder genomen waaruit blijkt dat verzoeker een “*fissuration transfixiante du sus-épineux sans rupture complète*” heeft (doorlopende scheur van de supraspinatus zonder volledige ruptuur, eigen vertaling). Op 3 oktober 2025 wordt vastgesteld dat verzoeker nog steeds pijn heeft aan zijn schouder ondanks kinesitherapie en dat het advies van een orthopedist gevraagd wordt.

Uit de notities van het persoonlijk onderhoud van 8 oktober 2025 (administratief dossier, gehoorverslag CGVS verzoeker, p. 19) blijkt dat verzoeker foto's heeft getoond van de medicatie die hij neemt: alprazolam, sertrelina Ab 50, lexotan, sulpiride. Dit betreffen angstremmers, medicatie tegen depressie en een antipsychoticum.

Bij zijn aanvullende nota neergelegd ter zitting van 11 maart 2026 worden volgende medische stukken gevoegd:

- een attest van 16 januari 2026 van B.M., klinisch psychologe (stuk 1);
- een attest van B.M., klinisch psychologe, van 10 december 2025 (stuk 2);
- een geneesmiddelenvoorschrift van 16 januari 2026 (stuk 3);
- een medisch attest van 21 november 2025 van een orthopedist waarin wordt voorgesteld om verzoeker een arthroscanner te laten ondergaan voor zijn schouderprobleem (dat een bewegingsbeperking meebrengt) en daarna een infiltratie of operatie (stukken 4 en 5);
- een afspraakbevestiging voor medische beeldvorming van verzoekers rechterschouder op 24 maart 2026 (stuk 6);
- een afspraakbevestiging voor een coloscopie op 17 maart 2026 (stuk 7);
- een bewijs van tenlasteneming door het Rode Kruis van een consultatie bij de psycholoog op 20 maart 2026 (stuk 8) en een afspraakkaartje betreffende deze afspraak van 20 maart 2026 (stuk 9).

Het psychologisch attest van 16 januari 2026 vermeldt dat verzoeker zeven maal op consultatie kwam tussen 8 september 2025 en 12 januari 2026. Hij behaalde een score van 29 op de Beck Depression Inventory (IDB) wat op een ernstige depressie wijst. Op de Posttraumatic Checklist Scale – PCLS behaalde hij een score van 66 wat wijst op significante problemen. Een verderzetting van de psychologische opvolging wordt aanbevolen.

Inzake zijn schouderprobleem blijkt dat verzoeker kinesitherapie heeft gevolgd, dat deze niet voldoende heeft geholpen, dat medische beeldvorming voorzien is op 26 maart 2026 en dat de orthopedist op basis van deze beeldvorming zal beslissen wat de verdere stappen zijn, een infiltratie of operatie. Verzoeker heeft last van een beperking van de mobiliteit van zijn rechterschouder.

Er kan worden vastgesteld dat de diagnose van verzoekers mentale en fysieke gezondheidstoestand, alsook de impact hiervan op zijn dagelijks functioneren op een coherente en uitgebreide wijze valt af te leiden uit de medische en psychologische attesten voorgelegd op het CGVS, toegevoegd aan het verzoekschrift en aan de aanvullende nota. Zo wordt in het attest van de orthopedist gewezen op de mobiliteitsbeperkingen als gevolg van verzoekers schouderproblematiek. In de psychologische attesten worden verzoekers symptomen vermeld, wat de impact ervan is op verzoekers functioneren en wordt ook vermeld op welke wijze de behandelende psycholoog tot haar conclusies is gekomen. Tevens wordt het belang benadrukt van een verdere opvolging, zowel voor verzoekers schouderprobleem als voor zijn psychologische problemen.

Daarbij komt dat verzoekers in casu een minderjarige dochter hebben die momenteel zeven jaar oud is. Gelet op verzoekers huidige fysieke en psychologische toestand kan niet zonder meer worden aangenomen dat verzoeker en verzoekster bij een terugkeer naar Griekenland in staat zullen zijn om in hun levensonderhoud en dat van hun minderjarig kind te voorzien.

Het geheel van de voorliggende attesten duidt dan ook op het bestaan van een bijzondere kwetsbaarheid in hoede van verzoekers.

Gelet op de moeilijke situatie voor verzoekers om en begunstigen van internationale bescherming in Griekenland, gezien het huidig kwetsbaar profiel van verzoeker die medisch en psychologisch opgevolgd wordt en gezien de aanwezigheid van een minderjarig kind, acht de Raad een nader en gedegen onderzoek van verzoekers situatie als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland aangewezen.

3.3.7. Op basis van de elementen in het rechtsplegingsdossier kan de Raad, met inachtneming van de grenzen van een ondervraging ter terechtzitting en gelet op het ontbreken van verdere onderzoeksbevoegdheid, in deze stand van zaken het verzoek om internationale bescherming niet op nuttige wijze evalueren in het kader van een devolutief beroep.

Het ontbreekt de Raad aan essentiële elementen om te komen tot de bevestiging of hervorming van de bestreden beslissing zonder dat wordt overgegaan tot bijkomende onderzoeksmaatregelen.

3.3.8. Bijgevolg dient de bestreden beslissing overeenkomstig artikel 39/2, § 1, tweede lid, 2° van de Vreemdelingenwet te worden vernietigd

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De zaken met rolnummers X en X worden gevoegd.

Artikel 2

De beslissingen genomen door de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen op 19 december 2025 worden vernietigd.

Artikel 3

De zaken worden teruggezonden naar de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op negenentwintig april tweeduizend zesentwintig door:

A. DE SMET, wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

K. VERHEYDEN, griffier.

De griffier,

De voorzitter,

K. VERHEYDEN

A. DE SMET